

Årsredovisning 2023

Linköpings kommun

Årsredovisningens innehåll

Syfte och målgrupp

Årsredovisningen ska redogöra för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid årets slut. Målgruppen för årsredovisningen är framförallt kommunfullmäktige. Årsredovisningen har ett viktigt syfte att ge kommunfullmäktige en rättvisande bild över kommunens finansiella ställning och utveckling. Årsredovisningen ska tillsammans med nämndernas verksamhetsberättelser och revisionsberättelser ligga till grund för kommunfullmäktiges prövning av nämndernas ansvarsfrihet för det gångna årets förvaltning. Andra målgrupper för årsredovisningen är kommuninvånare, kreditinstitut och andra intressenter.

Förvaltningsberättelse

I förvaltningsberättelsen redovisas året som gått i enlighet med 11 kapitlet i Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. Förvaltningsberättelsen ska ge en övergripande bild av verksamhetsåret avseende verksamhet, ekonomi och personal. Här görs bedömning av måluppfyllelse för kommunövergripande mål.

Ekonomiska sammanställningar, drift- och investeringsredovisning samt revisionsberättelse

I avsnittet ekonomiska sammanställningar redovisas resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter för kommunkoncernen och kommunen.

I drift- och investeringsredovisningen redovisas nämndernas ekonomiska resultat och investeringsredovisning tillsammans med kommentarer.

Revisionsberättelsen är en sammanfattning av revisorernas granskning av årsbokslutet. Revisorerna bedömer huruvida styrelse, nämnder och beredningar i Linköpings kommun har bedrivit verksamhet på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt, om den interna kontrollen varit tillräcklig, om räkenskaperna i all väsentlighet ger en rättvisande bild och måluppfyllelse av kommunövergripande mål.

Innehållsförteckning

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	1
Sammanfattning av ekonomi, verksamhet och personal.....	2
<i>Ekonomi</i>	2
<i>Verksamhet</i>	3
<i>Personal</i>	4
Förvaltningsberättelse.....	5
<i>Den kommunala koncernen</i>	5
<i>Översikt över verksamhetens utveckling</i>	6
<i>Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning</i>	7
Befolkning	7
Arbetsmarknad	9
Bostäder	10
Jämförelser med andra kommuner	10
Finansiella risker	12
Pensionsförpliktelser	13
<i>Händelser av väsentlig betydelse</i>	15
<i>Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten</i>	17
Politisk viljeinriktning	17
Planering och uppföljning	17
Internkontroll.....	17
<i>God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning</i>	18
God ekonomisk hushållning.....	18
Finansiella mål för god ekonomisk hushållning	18
Modell för finansiell analys	18
Uppföljning av finansiella mål och finansiell analys.....	19
Resultat och kapacitet.....	20
Risk och kontroll.....	28
Uppföljning av mål och inriktning	36
<i>Balanskravsresultat</i>	56
Kommunens resultatutjämningsreserv.....	56
<i>Väsentliga personalförhållanden</i>	57
Kommunens medarbetare	57
<i>Förväntad utveckling</i>	61
Finansiell utveckling.....	61
Befolkningsprognos	61
Miljö och klimat	61
Ekonomiska sammanställningar	62
<i>Resultaträkning</i>	62
<i>Balansräkning</i>	63
<i>Kassaflödesanalys</i>	64
<i>Noter</i>	65
Not 1 Redovisningsprinciper	65
Not 2 Uppskattningar och bedömningar	68
Noter till resultaträkning kommunen	69
Noter till balansräkning.....	71
Övriga tilläggsupplysningar	76
Drift- och investeringsredovisning.....	77
<i>Drift- och investeringsredovisningens uppbyggnad</i>	77
<i>Driftbudget</i>	77
<i>Investeringsbudget</i>	77
<i>Kommunala bolagen</i>	77
<i>Upplysning om tillämpade internredovisningsprinciper</i>	77
<i>Drift- och investeringsredovisningens samband med årsredovisningens övriga delar</i>	78
<i>Driftredovisningen</i>	79
Förändrade budgetramar under 2023	79
Nämndernas budgetavvikelser för 2023.....	80
<i>Investeringsredovisning</i>	86
De kommunala koncernföretagens investeringar.....	86
Kommunens fem största investeringar.....	87
Kommunens exploateringar.....	90
Revisionsberättelse för Linköpings kommun år 2023.....	91

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Det sägs att alla tider har sina utmaningar, men nog får samtidens utmaningar sägas vara större än på länge. Det är en orolig värld och en orolig tid vi lever i. Frågor om grundläggande trygghet gör sig påmindas av krig i vår närhet och sprängningar i vår stad. Klimatförändringar som blir allt mer påtagliga och ett ekonomiskt läge som är tuffare än på länge. Stigande priser märks i människors plånböcker, men också i välfärden.

Tack vare kloka politiska beslut från olika styren bakåt i tiden, gör att Linköpings kommun har en i grunden god ekonomi. Därför har vi under 2023 sluppit lägga generella besparingar på kärnverksamheterna. Det ekonomiska läget är dock ansträngt även hos oss och många av våra verksamheter har det ekonomiskt ansträngt.

2023 var också året där den demografiska utvecklingen kom att stå i fokus mer än vanligt. Å ena sidan vikande barn- och elevkullar inom förskola och skola. Å andra sidan en åldrande befolkning och växande behov inom den kommunala vården och äldreomsorgen. Den kommunala budgeten har under året speglat denna utveckling.

Tuffa men nödvändiga beslut fattades under året för att anpassa förskole- och skolverksamheternas lokalbestånd till de minskade barnkullarna. Alternativet hade varit att lokalkostnadernas del av budgeten fått fortsätta växa på bekostnad av lärare och undervisning. Inte desto mindre är det naturligtvis beslut som tydligt påverkar de elever, föräldrar och lärare som berörs.

Den organiserade brottsligheten fortsätter att utgöra ett allvarligt problem i vår kommun. Under årets andra halva drabbades vi av två sprängningar, varav en skedde i ett flerbostadshus i Ekholmen. Det var ren tur att ingen skadades eller dog. Kampen mot den organiserade brottsligheten rör dock i lika stor utsträckning den kriminalitet som sker i det fördolda. Kampen mot bidragsfusk och välfärdsbrott har därför intensifierats under året.

Klimat- och miljöfrågan är en av de högst prioriterade frågorna för S-M-styret, och under året påbörjades ett arbete med att lägga större fokus på att få ner utsläppen från transporter. Som kommun ska vi göra vårt yttersta för att nå de uppsatta klimatmålen, men det kommer aldrig att gå om vi inte har med oss näringslivet och Linköpingsborna på resan. Två viktiga delar av vår klimatpolitik är att det ska bli lättare för vanligt folk att göra rätt, samtidigt som vi behöver samarbeta mera med, och också ställa högre krav på, näringslivet.

Att kommunens överskott landade på 370 mnkr väcker förstås frågor hos kommuninvånare och i verksamheter som upplever en ansträngd ekonomisk situation. Därför är det viktigt att påminna om att överskottet till stor del rör tillfälliga intäkter som inte kan användas för att långsiktigt finansiera välfärden.

Därmed lämnar vi 2023 bakom oss och lägger fullt fokus på 2024.

Kristina Edlund (S)

Kommunstyrelsens ordförande

Sammanfattning av ekonomi, verksamhet och personal

Ekonomi

Nyckeltal för Linköpings kommunkoncern 2023

	Kommunkoncernen	Kommunen
Resultat efter finansiella poster, mnkr	1 194	370
Investeringar, mnkr	3 527	488
Soliditet, %	42	62

*Koncernelimineringar har gjorts.

Årets resultat

Linköpings kommunkoncerns resultat efter finansiella poster uppgick år 2023 till 1 194 mnkr, efter att koncerninterna mellanhavanden har räknats bort. Linköpings kommuns resultat för 2023 visar plus 370 mnkr, vilket är 510 mnkr bättre än budgeterat. Det innebär att resultatutjämningsreserven som var budgeterad till 140 mnkr inte behövde användas. Det lagreglerade resultatet efter balanskravsjusteringar som är rensat för effekten av realiserade vinster och förluster är plus 499 mnkr.

Årets resultat, belopp i mnkr

	2022	2023
Kommunen	-434	370
Stadshuskoncernen*	820	874
Kommunkoncernen*	341	1 194

*Koncernelimineringar har gjorts.

Kommunens resultat för 2023 uppgick till plus 370 mnkr, vilket motsvarar 3,6 procent av kommunens skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Omsättningen under 2023 för Linköpings kommun är 12,3 miljarder kronor.

Att årets resultat är positivt betyder att resultatutjämningsreserven (RUR) vare sig behöver eller kan användas, vilken höjd var taget för i budget med 140 mnkr för att nå ett nollresultat. Överskottet kommer till allra största delen från ett starkt finansnetto som innehåller både realiserade och orealiserade vinster, samt skatteintäkter som ökat gentemot budgeterad nivå.

Under 2023 har kommunen sålt av finansiella placeringar för att lösa lån inom Stadshus AB på sammanlagt 5,45 miljarder kronor. Detta har genererat både realiserade vinster och förluster för kommunen, men där vinsterna är betydligt större. Samtidigt har tidigare års realiserade vinster och förluster återförts. Tillsammans med marknadsvärderingen av den kvarvarande placeringsportföljen, har kommunen under 2023 realiserade vinster och förluster till ett värde av minus 197 mnkr, vilket beror på att stora realiserade vinster tagits i tidigare års resultat.

Nettointäkten från exploateringsverksamheten varierar över åren beroende av försäljningar och för 2023 blev utfallet 76 mnkr, vilket är något lägre än det budgeterade beloppet på 78 mnkr. Få marköverlåtelse har genomförts under året.

Skatteintäkterna har ökat med 258 mnkr mer än budgeterat, vilket till största delen förklaras av bättre utveckling för rikets skatteunderlag.

Nämnderna redovisar ett underskott på minus 58 mnkr jämfört med budget. Det motsvarar närmare 0,6 procent av deras samlade budget. Till målet för en hållbar ekonomi finns en indikator som säger att nämndernas sammantagna avvikelse mot budget bör vara mindre än 1 procent. I nämndernas resultat för 2023 ingår ett plusresultat inom kommunstyrelsen där 52 mnkr är kopplat till försäljning av tomträtter.

För 2023 uppgick verksamhetens nettokostnader exklusive jämförelsestörande poster till 103,5 procent av skatteintäkterna. För att ha en hållbar utveckling bör inte verksamhetens nettokostnader öka mer än skatteintäkterna. Jämfört med förra året har verksamhetens nettokostnader exklusive jämförelsestörande poster ökat med 7,7 procent (744 mnkr) och skatteintäkterna har ökat med 4,4 procent (428 mnkr). Verksamhetens resultat före finansiella poster är utifrån detta lägre än förra året.

Sammanfattning av ekonomi, verksamhet och personal

Även om skatteintäkterna är högre än budgeterat, så har samtidigt inflationen varit ännu högre. Detta innebär en real urholkning av kommunsektorns inkomster.

Investeringar

Kommunkoncernens nettoinvesteringar uppgick till 3 527 mnkr år 2023. Stadshuskoncernens investeringar uppgick till 3 325 mnkr. Kommunens investeringar för 2023 uppgick till 488 mnkr, vilket är 475 mnkr lägre än investeringsramen. Investeringsutrymmet för simhallen har inte använts fullt ut i avvaktan på ett skiljedomsförfarande och investeringsramen för strategisk markreserv har inte förbrukats. Inom både kultur- och fritidsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden finns försenade och framflyttade projekt, bland annat Ullevileden.

Kommunkoncernens investeringar, belopp i mnkr

Investeringar	2022	2023
Kommunen	819	488
Stadshuskoncernen*	2 829	3 325
Kommunkoncernen*	3 591	3 527

*Koncernelimineringar har gjorts.

Soliditet

Linköpings kommunkoncerns soliditet inklusive pensionsåtaganden uppgick till 42 procent år 2023 vilket visar på en god långsiktig finansiell handlingsberedskap. Kommunens soliditet inklusive pensionsåtaganden uppgick till 62 procent. Detta innebär att både kommunens och kommunkoncernens finansiella mål år 2023 avseende soliditet uppfylldes. Kommunkoncernens förbättrade soliditet beror dels på avvecklingen av placeringarna och återbetalningen av Stadshus AB:s skulder på 5 450 mnkr och dels av Tekniska Verken AB:s minskade balansomslutning. Tekniska Verken AB:s balansomslutning var vid 2023 års slut 14 610 mnkr, att jämföra med 17 208 mnkr vid årets början av 2023. Balansräkningens minskning kan till största delen härledas till Bixias elhandelsverksamheten och värderingen av finansiella kontrakt där lägre volatilitet påverkat denna värdering.

Verksamhet

Kommunens och nämndernas verksamhet har utvecklats i linje med uppdrag och prioriteringar i budget. Bedömningen av utvecklingen inom verksamhetens mål för god ekonomisk hushållning har baserats på utfallet för de finansiella målen och hur kommunen arbetat för att nå utveckling inom de 13 fastställda kommunövergripande målen. Utvecklingen har gått framåt inom samtliga mål. Av de 13 kommunövergripande målen bedöms fem som uppnådda och åtta som delvis uppnådda. Av nämndernas totalt 111 nämndmål redovisas 59 som uppnådda, 48 som delvis uppnådda och 4 som ej är uppnådda. Av nämndernas verksamhetsberättelser framgår hur nämnderna arbetat med de kommunövergripande målen.

Den samlade bedömningen är att kommunen bedriver en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet samt att de verksamhetsmässiga målen bidrar till en god ekonomisk hushållning.

Kommunens måloppfyllelse för året

Kommunövergripande mål	Bedömning	
Samhälle	Ökad trygghet, säkerhet och minskad segregation	Uppnått
	En ledande kommun i miljö- och klimatarbetet	Delvis uppnått
	Ett växande Linköping med ett starkt näringsliv och fler i jobb	Delvis uppnått
	Ett Linköping med rikt kultur-, fritids- och idrottsliv	Uppnått
Medborgare	Välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum	Delvis uppnått
	Stark gemenskap och människor i arbete	Uppnått
	Skolor med studiero där fler klarar kunskapsmålen	Delvis uppnått
Ekonomi	Kostnadseffektiv verksamhet	Uppnått
	Hållbar ekonomi för att värna kärnverksamheten	Uppnått
Verksamhet	Effektiv organisation med goda resultat	Delvis uppnått
	Hållbar verksamhetsutveckling	Delvis uppnått
Medarbetare	Attraktiv arbetsgivare	Delvis uppnått
	Hållbar kompetensförsörjning	Delvis uppnått

Sammanfattning av ekonomi, verksamhet och personal

Arbete har bedrivits i enlighet med kommunfullmäktiges strategiska utvecklingsuppdrag i budget. Totalt har det funnits 71 strategiska utvecklingsuppdrag till nämnderna varav 59 har varit nämndspecifika. Av de 71 strategiska utvecklingsuppdragen har 51 genomförts och 19 pågår. Ett kvarstår. Av nämndernas verksamhetsberättelser och förvaltningarnas verksamhetsplaner framgår hur nämnder och förvaltningar arbetat med de strategiska utvecklingsuppdragen samt eventuella avvikelser.

Under avsnittet KS-indikatorer redovisas utfall för de indikatorer som fastställdes i Budget 2023 med plan för 2024-2028.

Personal

Under 2023 har antalet medarbetare med månadslön minskat med 261 personer till 10 259. Omräknat till årsarbetare¹ motsvarar det 9 122 årsarbeten. Utöver detta tillkommer 1 745 personer med timlön. Minskningen av antalet medarbetare har till största del skett på utbildningsförvaltningen och inom barn- och ungdomsnämndens verksamheter och beror på anpassning till minskat barn- och elevantal.

Andelen externa personalavgångar var 9,9 procent och har därmed minskat med 0,2 procentenheter sedan föregående år. I en jämförelse mellan yrkesgrupper ses det högsta värdet i yrkesgruppen vård och omsorgsarbete. Genomsnittsåldern för pension är 65,2 år, en ökning med 0,6 procent jämfört med föregående år.

Den direkta personalkostnaden² uppgick till 4 236 mnkr, det är en ökning med 191 mnkr jämfört med 2022. Sjuklönekostnaden uppgick till 126 mnkr vilket är en minskning med 16 mnkr jämfört med föregående år.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron är 8,0 procent, en minskning med 0,4 procentenheter jämfört med föregående år. I princip har alla förvaltningar sänkt sin sjukfrånvaro. Den minskade korttidssjukfrånvaron kan kopplas till att det var en topp på grund av pandemin i början av året under 2022. Det har även vidtagits arbetsmiljöåtgärder de senaste åren som förmodas ha gett effekt på sjukfrånvaron. Exempel på insatser är införandet av ett riskorienterat arbetssätt för att fånga upp tidiga signaler på ohälsa och ett utvecklingsarbete för att få till systematiken i arbetsmiljöarbetet. I kommunens årliga uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet ses förbättrade resultat på alla förvaltningar.

---

¹ Ett årsarbete är som regel en heltidstjänst på fyrtio timmar per vecka

² Exklusive sociala avgifter och pensioner

Förvaltningsberättelse

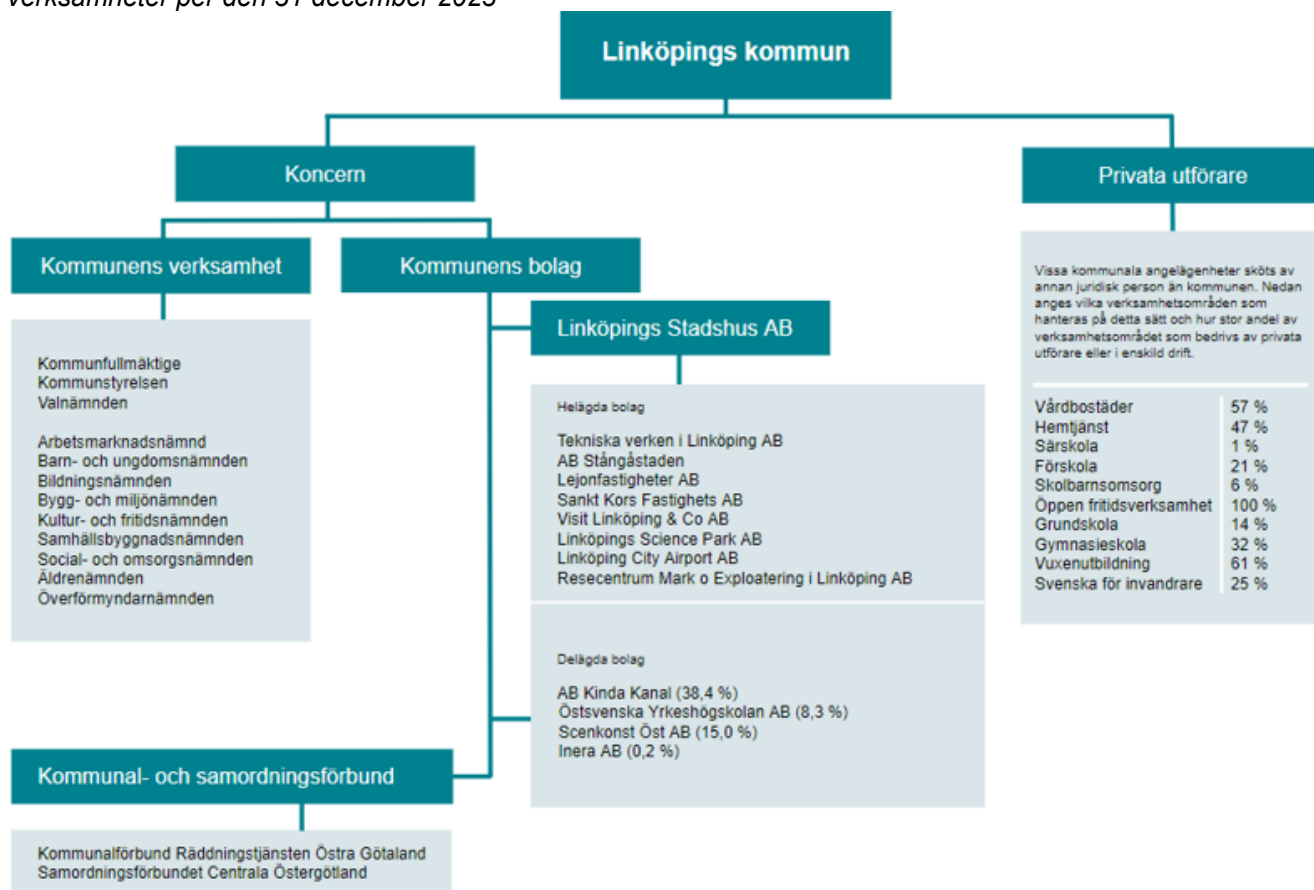
I förvaltningsberättelsen redovisas året som gått i enlighet med 11 kapitlet i Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. Förvaltningsberättelsen ska ge en övergripande bild av Linköpings kommunkoncerns verksamhet det gångna året.

Den kommunala koncernen

Regeringsformen anger att kommunerna har till uppgift att sköta kommunens angelägenheter genom kommunal självstyrelse. Kommunernas högsta beslutande organ är kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige beslutar bland annat kring vilka nämnder som ska finnas och väljer ledamöter. Det är också kommunfullmäktige som bestämmer vilket område varje nämnd har ansvar för. Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska organ. Kommunstyrelsen har i uppdrag att samordna planeringen och uppföljningen av hela den kommunala verksamheten. Kommunstyrelsen leder, samordnar och har uppsikt över kommunkoncernen.

För att styra verksamheten och genomföra sin politik beslutar kommunfullmäktige om prioriteringar för nämnder och bolag. Nämnderna och bolagen ansvarar i sin tur för att driva en effektiv verksamhet inom sina respektive uppdrag utifrån lagstiftning, politiska mål, bolagsordningar, ägardirektiv, reglemente, styrdokument och ekonomiska förutsättningar. Kommunkoncernens styrning finns beskrivit i kommunens reglemente.

Figuren nedan illustrerar de verksamheter som ingår i Linköpings kommuns samlade kommunala verksamheter per den 31 december 2023

Översikt över verksamhetens utveckling

Här presenteras ett antal nyckeltal som tillsammans ger en översikt över utvecklingen av den kommunala koncernens och kommunens verksamhet de senaste fem åren.

Fem år i sammandrag

Nyckeltal fem år i sammandrag	2019	2020	2021	2022	2023
Folkmängd 31/12	163 051	164 616	165 527	166 673	167 404
Skattesats					
Kommunen, %	20,20	20,20	20,20	20,20	20,20
Regionen, %	10,70	11,55	11,55	11,55	11,55
Total skattesats	30,90	31,75	31,75	31,75	31,75
Personal					
Antal anställda koncernen	11 322	11 554	11 756	11 925	11 851
Antal anställda kommunen	9 941	10 154	10 368	10 520	10 259
Sjukfrånvaro i procent	6,7	8,6	8,0	8,4	8,0
Årets resultat					
Koncernen, mnkr	1298	1 112	3 480	341	1 194
Kommunen, mnkr	698	565	995	-434	370
Investeringar (exkl. finansiella investeringar)					
Nettoinvesteringar, koncernen, mnkr	3 597	4 151	3 591	3 712	3 526
Nettoinvesteringar, kommunen, mnkr	494	859	704	819	488
Balansräkning					
Balansomslutning koncernen, mnkr	41 651	44 597	48 162	51 785	46 360
Balansomslutning kommunen, mnkr	17 618	18 739	20 316	21 367	21 096
Soliditet inkl. pensioner före 1998, % koncernen	33	33	38	36	42
Soliditet inkl. pensioner före 1998, % kommunen	64	66	65	60	62
Låneskuld koncernen, tkr per invånare	117	126	120	116	91
Låneskuld kommunen, tkr per invånare	0	2	5	5	7
Volymmått					
Personer med hemtjänst, antal	2 545	2 470	2 485	2 578	2 598
Särskilda vårdboendeplatser	1335	1 335	1335	1 389	1 396
Antal barn i förskolan	8 465	8 414	8 344	8 202	8 169
Antal elever i förskoleklass/grundskolan	18 556	18 790	18 997	19 137	19 155
Antal barn i fritidshem	7 134	7 103	7 109	7 408	7 589
Antal barn i öppen fritidsverksamhet	381	403	511	554	690
Antal elever i kommunala gymnasieskolor	4 304	4 410	4 572	4 651	4 856
Antal folkbokförda Linköpingselever i gymnasieskolan (både kommunala och fristående)	5 295	5 400	5 505	5 432	5 673
Antal feriearbeten	345	472	589	594	619
Antal elever i vuxenutbildning, grundläggande och gymnasial nivå	i.u.	i.u.	i.u.	1 850	1 750
Antal hushåll med ekonomiskt bistånd, utfall per senaste månad (utfall per sista månad)	i.u.	i.u.	i.u.	2 917	2 535
Antal deltagare inskrivna på arbetsmarknadsinsats inom ramen för Arena arbetsmarknad	i.u.	i.u.	i.u.	i.u.	687

Väsentliga förändringar kommenteras och analyseras längre fram i förvaltningsberättelsen. Kommentarer till förändring av folkmängd finns under rubriken Befolkning. Personalrelaterade nyckeltal finns att läsa om i avsnittet Väsentliga personalförhållanden. Kommentar och analys till årets resultat och balansräkning finns i avsnittet God kommunal hushållning och ekonomisk ställning. Eventuella kommentarer till volymmåtten finns i respektive nämnds verksamhetsberättelse.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

I avsnittet presenteras information om sådana förhållanden som inte redovisas i resultat- och balansräkningen men som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat och ekonomiska ställning. Avsnittet omfattar en beskrivning av omvärldsfaktorer såsom befolkningsutveckling, arbetsmarknad och bostadsbyggande. I avsnittet redovisas även jämförelser med andra kommuner samt information om kommunens finansiella risker och pensionsförpliktelser.

Befolkning

Riket

Folkmängden fortsatte att öka i riket under 2023. Ökningen var dock fortsatt modest och uppgick till 30 151 personer, vilket var 39 079 personer färre än 2022. Invandringen till Sverige uppgick under året till 94 514 personer, vilket kan jämföras med 102 436 personer 2022. Födelseöverskottet uppgick till endast 5 666 personer och invandringsöverskottet uppgick till 21 080 personer.

Östergötland

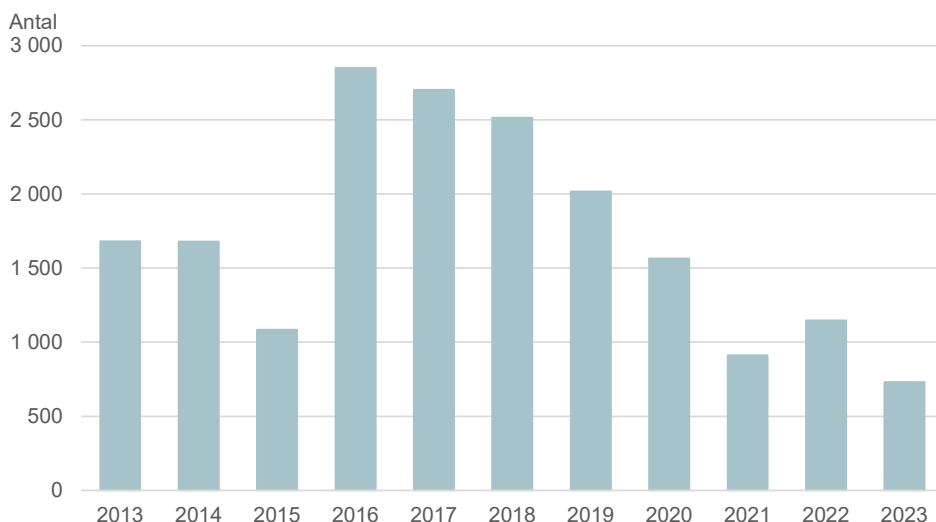
Folkmängden ökade med 386 personer i Östergötlands län under 2023. Det var 1 822 personer färre än 2022. Folkmängden ökade i fem av länets 13 kommuner och mest i länets största kommun. Ökningen uppgick till 731 personer i Linköping, samt till 105 personer i Mjölby och 43 personer i Norrköping. Vid årsskiftet uppgick folkmängden i länet till 472 298 personer.

Linköping

Linköpings kommun ökade sin befolkning med 731 personer till 167 404 under 2023. Ökningen var lägre än året före. Födelseöverskottet uppgick till 294 personer under året och det summerade flyttningsöverskottet till 412 personer.

Under 2023 hade Linköping den 19:e största befolkningstillväxten i landet.

Årlig befolkningstillväxt i Linköpings kommun för åren 2013-2023

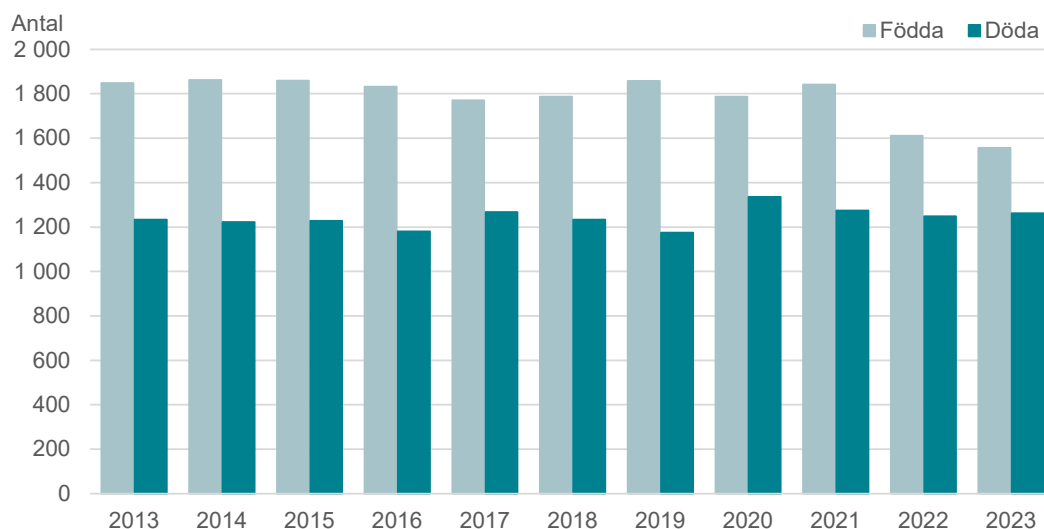

Antal födda och döda i Linköping

Födelseöverskottet minskade under 2023 till 294 personer. Antalet födda uppgick till 1 556 barn (1 611) och antalet döda till 1 262 personer (1 248). Ett betydande födelseöverskott är kännetecknande för Linköpings kommun. Antalet födda barn var det lägsta i kommunen sedan 2004.

Förvaltningsberättelse

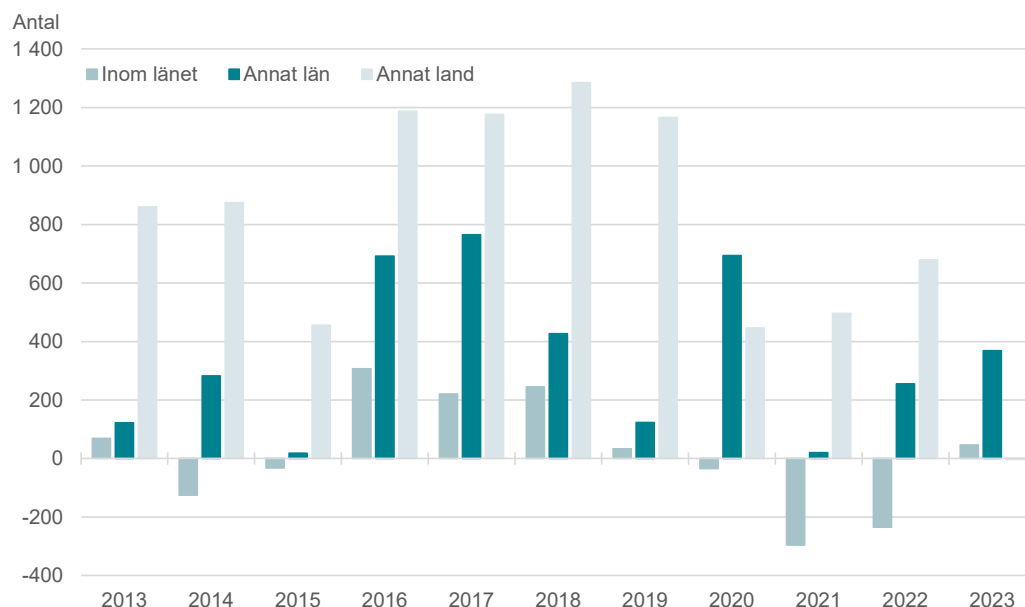
Antal födda och döda i Linköpings kommun för åren 2013-2023

Flyttnetto

Flyttnettot till Linköping minskade till 412 personer (699). Flyttnettot var positivt både i förhållande till andra kommuner i Östergötlands län och i relation till kommuner i andra län, och totalt inom landet uppgick det till 415 personer (20). I relation till andra länder uppgick flyttnettot till minus tre personer (679).

Nettoflyttning efter flyttningsregion för Linköpings kommun för åren 2013-2023

Det registrerade flyttningsnettot i förhållande till andra länder var negativt för första gången på nästan femtio år. I relation till kommuner i andra län var flyttningsnettot tydligt högre än året före. I förhållande till övriga kommuner i Östergötlands län redovisades efter tre år med ett negativt netto åter ett litet positivt netto.

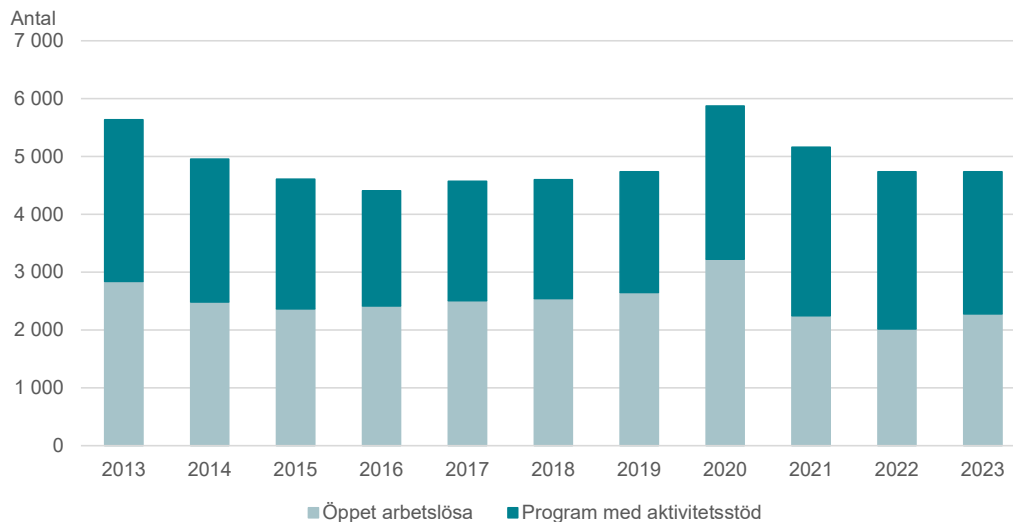
Den ökade registrerade utflyttningen till andra länder beror till stor del på att Skatteverket, på uppdrag av Regeringen, har påbörjat en granskning av kvaliteten i befolkningsregistret. För Linköpings del har det medfört att ungefär 400 personer under hösten har avregistrerats från folkbokföringen, då de inte längre bedöms vara bosatta i landet. De avregistrerade personerna har registermässigt noterats som utflyttade till annat land.

Arbetsmarknad

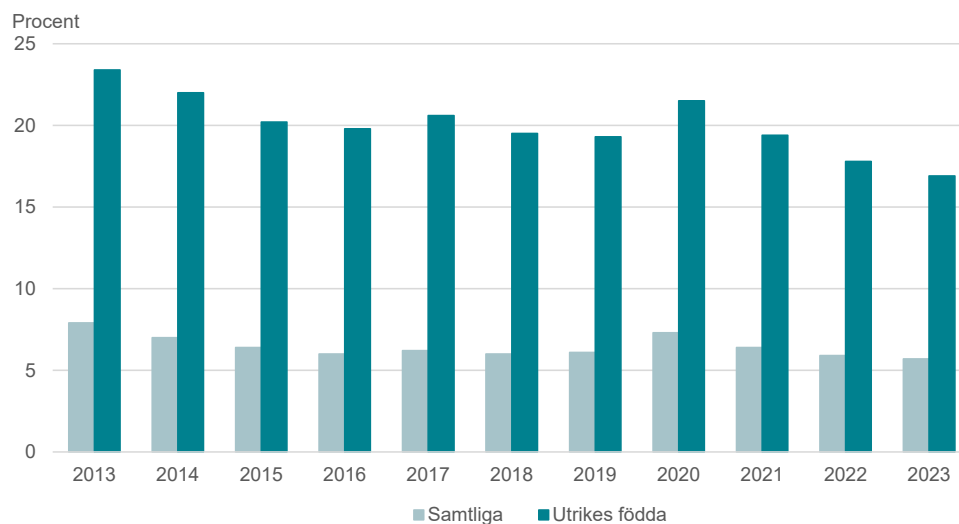
Arbetslösheten var i stort sett oförändrad i Linköping under 2023. Antalet öppet arbetslösa samt personer i program med aktivitetsstöd uppgick i oktober 2023 till 4 735 personer, vilket var en person mer än vid motsvarande tidpunkt ett år tidigare.

Antal inskrivna arbetslösa 16-65 år i Linköping i oktober för åren 2013-2023

Andelen öppet arbetslösa uppgick i oktober till 2,7 procent av arbetskraften och andelen personer i program med aktivitetsstöd till 3,0 procent. Summerat innebär det med andra ord att 5,7 procent av arbetskraften i åldern 16-65 år var arbetslösa, inklusive program med aktivitetsstöd i oktober 2023. Det var 0,2 procentenheter lägre än ett år tidigare. *Notera att uppgifterna för 2013-2022 avser åldern 16-64 år.*

Andel inskrivna arbetslösa 16-65 år av arbetskraften i Linköping i oktober 2013-2023

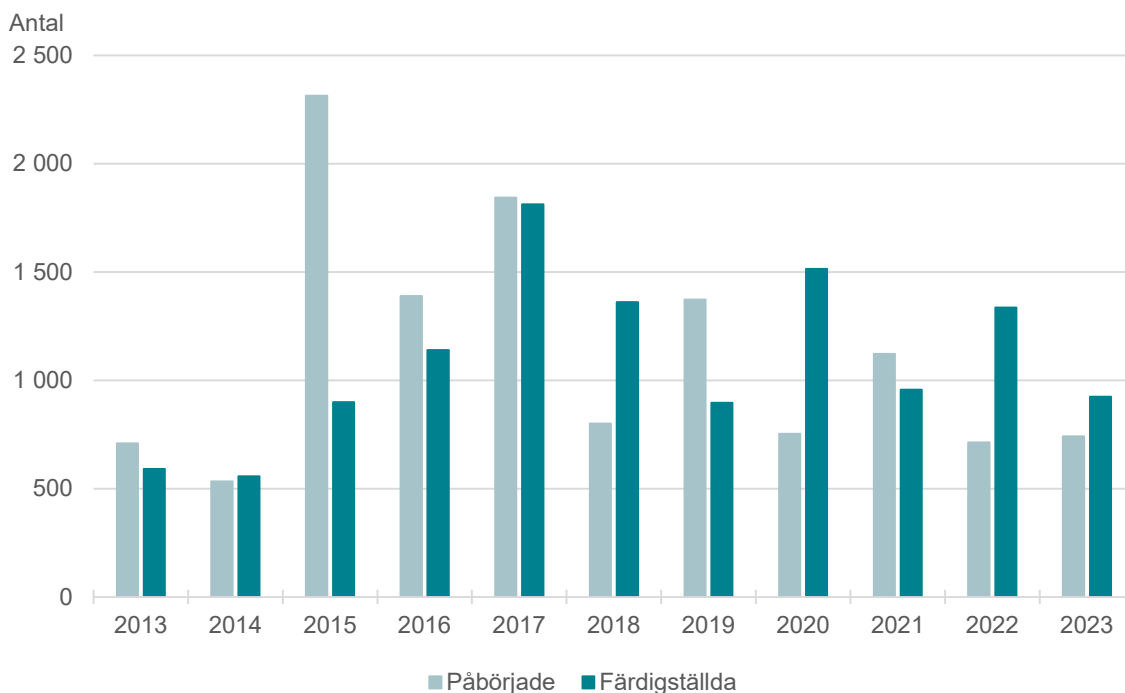

I oktober var 16,9 procent av de utrikes födda i arbetskraften arbetslösa, inklusive program med aktivitetsstöd, vilket var 0,9 procentenheter lägre än ett år tidigare. Det är den lägsta arbetslösheten som har redovisats för de utrikes födda på mer än 15 år.

Bostäder

Antal påbörjade och färdigställda bostäder i nybyggda hus i Linköpings kommun för åren 2013-2023

Antalet påbörjade bostäder var i stort sett oförändrat under 2023. 741 bostäder påbörjades under året, vilket var 27 fler än under föregående år. Sedan 2013 har ungefär 12 300 bostäder påbörjats i Linköping, drygt 80 procent av dem har varit i flerbostadshus.

Under 2023 färdigställdes i nybyggda hus 925 bostäder i Linköpings kommun, vilket var 412 färre än 2022. 17 procent av de färdigställda bostäderna 2023 var i småhus. Utöver de färdigställda lägenheterna i nybyggda hus färdigställdes dessutom under året 190 lägenheter i ombyggda hus.

Jämförelser med andra kommuner

För 2023 är Linköpings skattesats 20,20 procent och i budgeten beräknas den vara oförändrad även för åren 2024-2029. I tabellen nedan redovisas jämförelser av skattesatserna för några av Sveriges större kommuner. Linköping har lägst skattesats i Östergötland. En av anledningarna till att Linköping kan ha en låg skattesats är att kommunen har stora finansiella intäkter med bland annat utdelningar från kommunens bolag. Att Linköping har en låg skattesats skapar en långsiktig handlingsberedskap i förhållande till övriga kommuner eftersom en låg skattesats innebär en potential att stärka intäktssidan genom ökat skatteuttag.

Skattesats för kommun och region i några jämförbara kommuner, i procent

Kommun	Skattesats kommun 2023	Skattesats region 2023	Skattesats totalt 2023
Eskilstuna	22,02	10,83	32,85
Gävle	22,26	11,51	33,77
Helsingborg	20,21	11,18	31,39
Jönköping	21,64	11,76	33,40
Linköping	20,20	11,55	31,75
Lund	21,24	11,18	32,42
Norrköping	21,75	11,55	33,30
Umeå	22,80	11,35	34,15
Uppsala	21,14	11,71	32,85
Västerås	20,36	10,88	31,24
Örebro	21,35	11,55	32,90

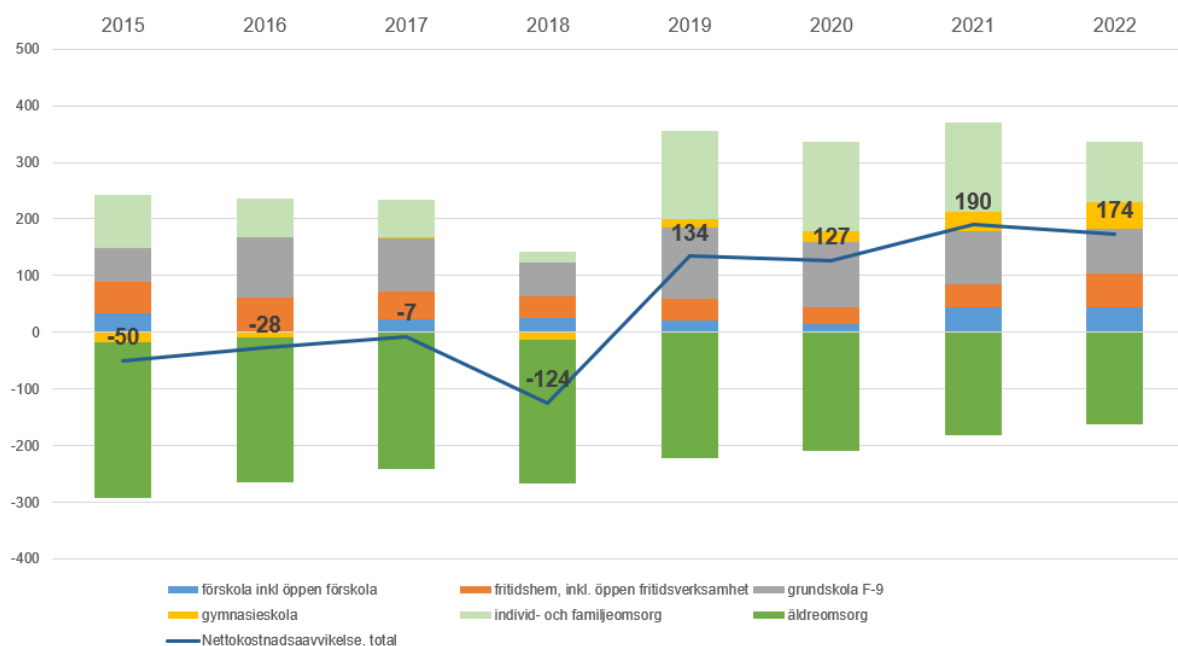
Förvaltningsberättelse

Verksamhetens kostnader

För vissa kommunala verksamheter varierar kostnaden väsentligt utifrån strukturella olikheter. Sådana olikheter är exempelvis demografi, brukarens behov och produktionsvillkor. Det finns en kostnadsutjämning som ska utjämna för strukturella kostnadsskillnader mellan Sveriges kommuner. I kostnadsutjämningen har varje område en standardkostnad som ska korrigera för strukturella skillnader. Standardkostnaden för äldreomsorg baseras exempelvis till stor del på antalet äldre i befolkningen och standardkostnaden för grundskola på antalet individer i skolålder. Referenskostnaden är en justering av standardkostnaden där hänsyn även tas till kommunövergripande delar i kostnadsutjämningen som löner, bebyggelsestruktur och befolkningsutveckling. Referenskostnaden är alltså den beräknade teoretiska kostnaden som motiveras av kommunens struktur. Den kan också beskrivas som den kostnad som kommunen skulle ha haft om man bedrev verksamheten till en genomsnittlig avgifts-, ambitions- och effektivitetsnivå med hänsyn till de egna strukturella faktorerna enligt kostnadsutjämningsystemet.

Vid jämförelser mellan kommuner är det lämpligt att jämföra avvikelse mellan kommunens verkliga kostnad (nettokostnad) och den beräknade referenskostnaden för verksamheten. Referenskostnad beräknas för verksamheterna förskola, grundskola, gymnasieskola, äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt LSS. En negativ avvikelse innebär att kommunen har en kostnadsnivå som är lägre än referenskostnaden och en positiv avvikelse innebär en högre kostnad än referenskostnaden, vilket kan bero på ambitionsnivå och/eller effektivitet. Linköping hade år 2022 sammantaget 174 mnkr högre kostnader än vad kostnadsutjämningsens parametrar beräknar för dessa verksamheter. Fram till 2018 hade Linköpings kommun en äldreomsorg som var så pass låg att den kunde finansiera högre kostnader i övriga delar, men sedan dess har äldreomsorgen blivit mindre kostnadseffektiv i förhållande till andra kommuner samtidigt som framförallt individ- och familjeomsorgs kostnader ökat kraftigt i förhållande till andra.

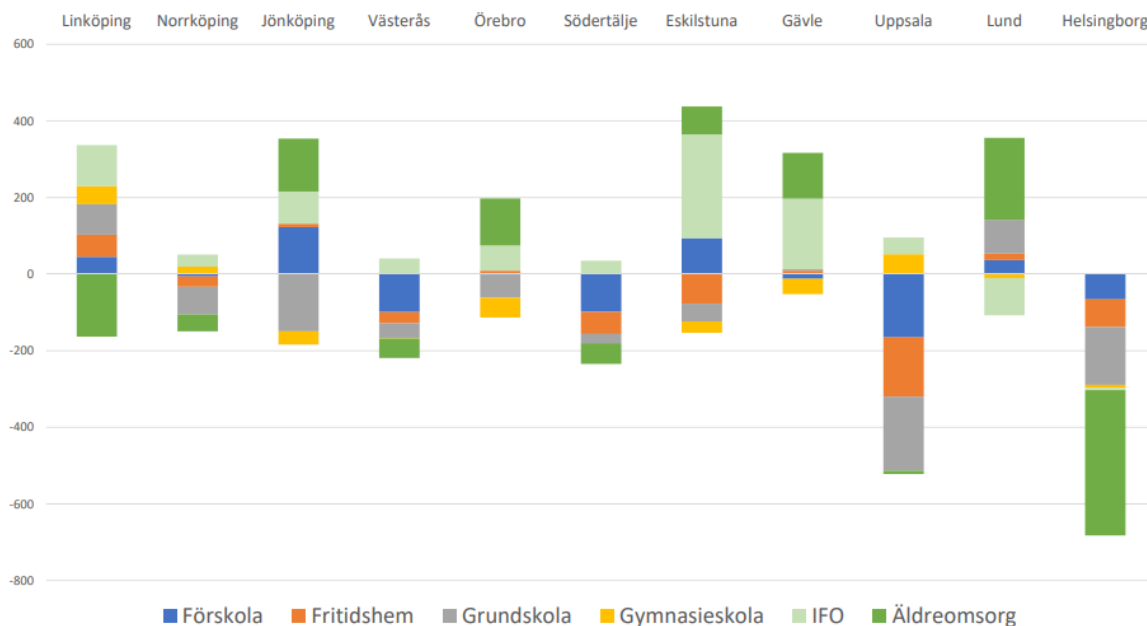
Linköpings avvikelse mellan nettokostnad och referenskostnad 2015–2022, belopp i mnkr

I jämförelse med jämnstora kommuner avviker Linköping i nettokostnadsavvikelsen för skolan, där övriga likvärdiga kommuner oftast har en fördelaktig nettokostnadsavvikelse. Individ- och familjeomsorgen som avviker mest i kronor mot riksnittet, avviker dock mindre i jämförelse mot likvärdiga kommuner.

Förvaltningsberättelse

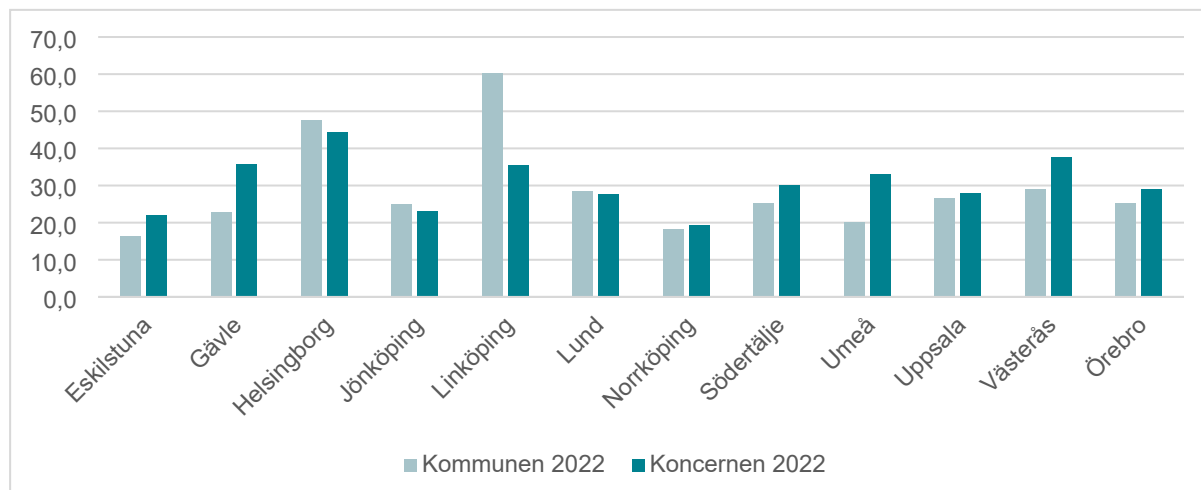
Avvikelse mellan nettokostnad och referenskostnad år 2022 för några jämförbara kommuner, mnkr

Soliditet

Soliditet mäter långsiktig betalningsförmåga, det vill säga hur stor del av tillgångarna som har finansierats med eget kapital. Det är viktigt att ha en stabil soliditet för det ger en god betalningsförmåga på lång sikt och därmed en stark finansiell handlingsberedskap för framtiden. Linköpings kommun har en hög soliditet jämfört med andra större kommuner, vilket bland annat beror på att kommunen inte äger sina verksamhetsfastigheter. Dessa ägs av det kommunala bolaget Lejonfastigheter AB. Kommunkoncernens soliditet avviker inte nämnvärt från de andra större kommunkoncernernas, se diagram nedan.

Jämförelse soliditet år 2022, procent inklusive samtliga pensionsåtaganden

Finansiella risker

Kommunkoncernens gemensamma finanspolicy beslutas av kommunfullmäktige och reglerar såväl koncernbolagens finansförvaltning som kommunens egen finansförvaltning. Den koncerngemensamma finanspolicyn kompletteras med en koncerngemensam riskinstruktion och borgenspolicy.

Kommunen och de kommunala bolagen kan välja att, inom ramen för den gemensamma finanspolicyen, att ha egna finansregler, vilket kommunen och fyra av de kommunala bolagen också har tagit fram.

Förvaltningsberättelse

Kommunens egna finansregler kompletteras med kommunens placeringsriktlinjer och kommunens egen riskinstruktion som anger begränsningar och detaljanvisningar avseende riskmandat.

Kommunfullmäktige beslutar även årligen om en kommunkoncerngemensam lån- och borgensram.

Kommunen har normalt inga betydande valutapositioner och därmed ingen valutarisk. Placeringsportföljerna placerar en del av kapitalet i kategorin globala aktiefonder. Det är fonder som köper aktier noterade på en börs utanför Sverige och där priset sätts i annan valuta än SEK.

Placeringar i globala aktier medför därför en indirekt exponering mot andra valutor. Den omständigheten beaktas vid val av strategisk portföljkomposition det vill säga, hur stor andel globala aktier som portföljen ska innehålla. Generellt gäller att förekomsten av globala aktier i en portfölj minskar risken, variationen i avkastning. Konsekvent gäller att minskad risk också ger en lägre avkastning.

Från januari 2024 kommer Linköpings kommun införa internbank för sina bolag som innebär att all kapitalanskaffning sker i kommunens namn med vidareutlåning via interna reverser till de kommunala bolagen.

Kommunens samlade placeringar (exklusive koncernkontots placeringar) uppgår per den 31 december 2023 till 4 587 mnkr. Placeringarna följer kommunstyrelsens beslutade max- och minimivåer. Kommunen följer den av kommunfullmäktige beslutade finanspolicyn.

Marknadsrisken för kommunens placeringar

Kommunens placeringar	Värdeförändring	Värdeförändring
Aktiemarknaden	-20 %	20 %
Värdeförändring	-221 mnkr	+221 mnkr
Marknadsräntorna	-1 %	1 %
Värdeförändring	+44 mnkr	-44 mnkr

Tabellen ovan visar marknadsrisken i portföljen. Vid en förändring om 20 procent ökar/minskar portföljens aktiefonder i värde med cirka 221 mnkr. Hedgefondernas och blandfondernas risk är inte inräknat i ovan då kursen på dessa inte följer börsens- eller marknadsräntornas utveckling.

Vid en ränteförändring om 1 procent minskar/ökar den räntebärande obligationsportföljen, inklusive räntefonder, med cirka 44 mnkr.

Marknadsvärden och avstämning mot placeringsriktlinjerna, KS 2017-04-18 § 188

Tillgångsslag	Marknadsvärde 2023-12-31, mnkr	Procent av totalportföljen, 2023-12-31	Min % enl. riktlinje	Normal % enl. riktlinje	Max % enl. riktlinje
Räntebärande inklusive kassa	1 784	75,6 %	60 %	64 %	100 %
Svenska aktiefonder	171	7,2 %	0 %	18 %	35 %
Globala aktiefonder	153	6,5 %	0 %	9 %	35 %
Hedgefonder	253	10,7 %	0 %	9 %	15 %
Totalt	2 361	100 %		100 %	
Övriga tillgångar	5				
Totala tillgångar	2 366				
Uttag 2023 *	-5 450				

*Enligt KF beslut 2022-11-22 ska 5 450 mnkr av kommunens långsiktiga placeringar avyttras för att överföras till Linköpings stadshus i form av aktieägartillskott för att amortera ner Stadshus låneskuld.

Pensionsförpliktelser

Linköpings kommun redovisar sina pensionsåtaganden enligt fullfonderingsmodellen, vilket innebär att samtliga pensionsförpliktelser redovisas som en avsättning i kommunens balansräkning. Det innebär att merparten av kostnaden för de anställdas pensioner har belastat det år då de intjänades. Pensionsförpliktelserna för pensioner intjänade före 1998 (ansvarsförbindelsen) är 2,3 miljarder kronor och har successivt minskat mellan åren, vilket beror på att den utgjordes av förmånsbestämd pension som nu minskar vartefter pensionsutbetalningar sker.

Pensioner som är intjänade från och med 1998 utgörs till största delen av avgiftsbestämd pension vilket inte leder till att pensionsavsättningen ackumuleras utan utbetalas varje år till den pensionsförvaltare som den anställde valt. För att täcka årets intjänande av pensionskostnader görs

Förvaltningsberättelse

ett påslag på lönekostnaden för respektive verksamhet, vilket innebär att den nyintjänade pensionen finansieras inom respektive nämnds budgetramar. Detta gav en intern intäkt i form av kalkylerad pensionskostnad hos den centrala pensionsenheten för år 2023 på 342 mnkr, vilket innebär att nettokostnaderna för pensionsenheten blev drygt 69 mnkr högre än budgeterat. Totalt sett har pensionsenheten haft en budgetram för år 2023 på 265 mnkr och har i bokslutet för 2023 en sammanvägd nettokostnad och finansiell kostnad på 71 mnkr högre än budget.

Kommunen har från år 1997 gjort externa placeringar för att minska de framtida pensionsutbetalningarnas påverkan på likviditeten. Marknadsvärdet för de externa placeringarna har ökat under 2023. Marknadsvärdet uppgick den 31 december 2023 till 2,2 miljarder kronor vilket är en ökning jämfört med årsskiftet 2022 då de uppgick till 2,0 miljarder kronor. Placeringarna motsvarade den 31 december 100 procent av pensionsavsättningen som är intjänad från och med 1998. Konsolideringsgraden (det vill säga så stor andel av de prognostiserade utbetalningarna som kan finansieras med externa placeringar) för pensioner intjänade före 1998 har minskat från 44 procent i bokslut 2022 till 41 procent den 31 december 2023 då pensionsförpliktelserna ökat betydligt mer än marknadsvärdet för placeringarna.

En ny överenskommelse om pension tecknades mellan parterna i december 2021. Överenskommelsen gäller från den 1 januari 2023 och innebär högre kostnader då nivån höjs. Syftet med överenskommelsen är att sektorn ska kunna möta behovet av ett förlängt och förändrat arbetsliv, att behålla och rekrytera medarbetare samt att genom en övergång till ett avgiftsbestämt pensionssystem göra det möjligt att förutse kostnaderna och över tid minska de snabbt ökande pensionsskulderna. Även ökningen av prisbasbeloppet ger ökad pensionskostnad främst under 2023 och 2024. Prisbasbeloppet används för värdesäkring av pensionerna vilket innebär att pensionsavsättningarna kommer att öka under kommande år.

Den nya överenskommelsen om pension innebär att kommunerna går från ett förmånsbestämt till avgiftsbestämt pensionssystem, vilket ger mer förutsägbara kostnader. Premienivåer är mer jämförliga med övriga arbetsmarknaden och ger mer tydliga och attraktiva villkor.

Kommunens pensionsförpliktelser inkl. löneskatt gentemot anställda, och politiker, belopp i mnkr

	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Pensioner intjänade före 1998	2 419	2 367	2 325	2 247	2 288
Pensioner intjänade fr.o.m. 1998	789	867	977	1 024	1 272
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring eller pensionsstiftelse	0	0	0	0	0
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen	3 208	3 234	3 302	3 271	3 560
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde finansiella placeringar (för 2023 avser värdet per den 31 december)	1 859	1 951	2 219	2 027	2 220
Återlånade medel	1 349	1 282	1 083	1 244	1 340
Konsolideringsgrad pensioner intjänade fr.o.m. 1998	100%	100%	100%	100%	100%
Konsolideringsgrad pensioner intjänade före 1998	44,2%	45,8%	53,4%	44,6%	41,4%

Marknadsvärden och avstämning mot placeringsriktlinjerna för pensioner, KS 2017-04-18

Tillgångsslag	Marknadsvärde 2023-12-31, mnkr	Procent av totalportföljen, 2023-12-31	Min % enl. riktlinje	Normal % enl. riktlinje	Max % enl. riktlinje
Räntebärande inklusive kassa	1 378	62,0 %	50 %	60 %	100 %
Svenska aktiefonder	650	29,0 %	15 %	25 %	35 %
Globala aktiefonder	129	6,0 %	0 %	10 %	35 %
Hedgefonder	62	3,0 %	0 %	5 %	10 %
Totalt	2 219	100 %		100 %	
Övriga tillgångar	2				
Totala tillgångar	2 221				
Uttag 2023	0				

Händelser av väsentlig betydelse

Nedan presenteras ett antal väsentliga händelser. Händelserna påverkar kommunkoncernens ekonomi på flera olika sätt. Händelserna är sådana som var av betydelse för 2023 men omfattar även sådana händelser som skett under 2024 innan årsredovisningen upprättats.

Linköpings kommun hade 167 404 invånare 2023. Befolkningen ökade med 731 personer eller med 0,4 procent. Det är en lägre ökning än föregående år och 1 350 lägre än prognostiserat. På grund av färre elever i skola och förskola har två grundskolor och tre förskolor stängts. Avveckling av lokaler för förskolor och grundskolor innebär en reducering av barn- och ungdomsnämnders lokalkostnader med ca 8 miljoner 2023 och ca 20 miljoner 2024 (BoU 2023-03-23 § 26). Därtill kommer verksamheternas möjlighet att effektivisera sina organisationer då befintliga platser nyttjas i högre grad. Syftet är att frigöra resurser till undervisning istället för tomma lokaler.

Ostlänken är en 16 mil ny dubbelspårig järnväg mellan Stockholm och Linköping. Regeringen har beslutat att Ostlänken ska byggas. Trafikverket och kommunerna längs sträckan har kommit långt i planeringen och tidpunkten för byggstart närmar sig. Ostlänken inom Linköping sträcker sig från Bäckeby fram till väster om centrala Linköping där en ny järnväg och ett nytt resecentrum planeras.

Bostadsbyggandet har minskat under året och under året har 741 bostäder påbörjats och 925 färdigställt. Det finns en sammantaget stor planreserv med 14 000-15 000 bostäder i antagna och påbörjade detaljplaner. Den senaste bostadsprognosen pekar emellertid på väsentligt lägre antal färdigställda bostäder åren 2023-2024 än tidigare prognostiserat.

En uppdaterad tillämpning av EU-s arbetstidsdirektiv trädde i kraft via kollektivavtalet i oktober 2023 vilket främst påverkat verksamheter som pågår dygnet runt. Detta då direktivet förändrar schemaläggning och bemanningsplanering. Huvudregeln är att alla medarbetare i kommuner och regioner ska ha minst 11 timmars sammanhängande dygnsvila under varje 24-timmarsperiod, och att ett arbetspass ska följas av dygnsvila.

En första uppföljning av Klimat- och energiprogrammets mål har genomförts där det långsiktiga klimatmålet för Linköpings kommun är att uppnå netto-noll växthusgasutsläpp senast 2045. Uppföljningen visar att det trots en nedåtgående trend krävs en kraftig intensifiering i utsläppsminskningarna för att målet ska kunna uppnås.

Social- och omsorgsnämnden har under året haft svårt att inom området LSS och socialpsykiatri verkställa beslut om insatserna, daglig verksamhet och boende (vuxna och barn och unga) på grund av ökad komplex behovsbild hos brukare samt kapacitetsbrist avseende boendeplatser. Mot bakgrund av att insatser inte kan verkställas har IVO begärt yttranden i ett antal ärenden samt även meddelat beslut om utdömande av vite. För att öka kapaciteten och möta behovet pågår ett omfattande omställningsarbete gällande särskilt boende inom SoL och LSS.

Kommunstyrelsen har beslutat om en förändrad styrning och organisering inom sektor välfärd och socialpolitik (KS 2023-06-07 § 197). Från 1 januari 2024 ändras ansvaret för två av kommunens nämnder: social- och omsorgsnämnden och äldreomsorgen - som också byter namn till socialnämnden respektive vård- och äldreomsorgsnämnden. Samtidigt bildas två nya förvaltningar.

Mot bakgrund av det försämrade säkerhetsläget har kommunen stängt nästan alla politiska möten för allmänheten. Beslutet ska stärka säkerheten för politiker och medarbetare. Fullmäktige måste hållas öppet enligt lag och hålls därför fortsatt öppet för allmänheten men andra säkerhetshöjande åtgärder har vidtagits.

Linköping har idag Sveriges modernaste simhall, Tinnerbäcksbadet. Simhallen öppnade den 22 april 2023. Det är en helt ny mötesplats för alla, samtidigt som kvarteren runt Folkungavallen utvecklas och blir till en naturlig del av framtidens innerstad. Antalet besökare har varit över förväntat. Entreprenadkostnaden uppgick till 820 mnkr. Investeringsutrymmet har inte använts fullt ut i avvaktan på ett skiljedomsförfarande.

Kommunfullmäktige beslutade den 22 november 2022 att avveckla 5 450 mnkr av placeringarna och återbetala 5 450 mnkr av Stadshus AB:s skulder. Detta har skett under 2023. Försäljningarna har minskat kommunens placeringsportfölj och därmed även marknadsvärdet av placeringsportfölj. Det har gett en lägre volatilitet och minskade möjligheter till utdelning av placeringsportföljerna. Då Linköpings Stadshus har amorterat stor del av sin skuld ger det längre räntekostnader och således möjlighet till ökad utdelning till kommunen. Avvecklingen av placeringarna och återbetalningen av Stadshus AB:s lån minskar kommunkoncernens balansomslutning och medför en ökad soliditet för kommunkoncernen.

Förvaltningsberättelse

I maj 2023 överlämnade regeringen en proposition till riksdagen utifrån förslagen i betänkandet En god kommunal hushållning (SOU 2021:75). Riksdagen fattade sedan beslut utifrån propositionen den 25 oktober 2023. De nya reglerna träder i kraft den 1 januari 2024. Förändringarna blev mindre än vad utredningen föreslog, bland annat kvarstår blandmodellen och God ekonomisk hushållning förändras inte. För Linköpings kommun är de två skillnaderna att resultatutjämningsreserven kommer under en tioårsperiod att avvecklas, och resultatreserv införs för att ersätta denna. Resultatreserven ger kommunerna en mer flexibel möjlighet till när den kan nyttjas, men har istället en gräns hur stor den får vara. Den andra skillnaden är att de kommunala bolagens ekonomi kommer att redogöras mer ingående i kommunens budget för 2025.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Här lämnas upplysningar om väsentliga delar kring styrning, uppföljning och intern kontroll för den kommunala koncernen och kommunen. Reglementen, ägardirektiv, budget, och andra styrdokument är några av de verktyg som används för att styra nämnder och kommunala bolag.

Kommunallagen reglerar formerna för den kommunala demokratin. Olika verksamheter i kommuner som skola, äldreomsorg och socialtjänst, regleras genom olika speciallagar. Den kommunala självstyrelsen är inskriven i grundlagen (regeringsformen). Kommunal självstyrelse innebär att det ska finnas en självständig och, inom vissa ramar, fri bestämmanderätt för kommuner. Kommunernas högsta beslutande organ är kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska organ med uppdrag att samordna planeringen och uppföljningen av hela den kommunala verksamheten. Kommunstyrelsen leder, samordnar och har uppsikt över kommunkoncernen.

För att styra verksamheten och genomföra sin politik beslutar kommunfullmäktige om prioriteringar för nämnder och bolag. Nämnderna och bolagen ansvarar i sin tur för att driva en effektiv verksamhet inom sina respektive uppdrag utifrån lagstiftning, kommunövergripande mål, bolagsordningar, ägardirektiv, reglemente, styrdokument och ekonomiska förutsättningar. Kommunkoncernens styrning finns beskriven i kommunens reglemente.

Politisk viljeinriktning

Kommunfullmäktiges styrning tar sin utgångspunkt i kommunens uppdrag, styrdokument och majoritetens politiska program. I kommunens budget uttrycks den politiska viljeinriktningen genom kommunövergripande mål, strategiska utvecklingsuppdrag och prioriterade styrdokument samt genom nämndmål och nämndindikatorer från respektive nämnd. Mål- och verksamhetsstyrningen ska stödja verksamheternas arbete med att nyttja resurserna effektivt och att tillhandahålla tjänster med god kvalitet.

Planering och uppföljning

Kommunen följer upp och analyserar ekonomi, verksamhet och personal löpande under året. Syftet med uppföljning är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god ekonomisk kontroll och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar. Årsredovisningen är en lagreglerad rapport som är viktig för bedömning och beslut samt ansvarsutkrävande. I lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning finns reglerat vad årsredovisningen ska innehålla.

Nämnder ansvarar för att följa upp och analysera sin verksamhet i förhållande till beslutad budget. Nämnderna rapporterar utvecklingen av internbudgetarna med fokus på ekonomi, verksamhet och personal till kommunstyrelsen. Årsredovisningen utgör en del av kommunstyrelsens uppsikt över nämnderna. Uppföljning, och därigenom uppsikten, genomförs även i form av månadsrapporter, delårsrapporter och verksamhetsberättelser, men kan även komma att ske i annan form.

Internkontroll

Linköpings kommun arbetar strukturerat och med en tydlig ansvarsfördelning för att säkra att nämnderna och bolagen upprätthåller en tillfredsställande internkontroll. Det innebär att nämnderna och bolagen bedriver en ändamålsenlig och effektiv verksamhet, har en tillförlitlig ekonomisk rapportering och information om verksamheten samt följer tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer med mera.

Respektive bolag har det yttersta ansvaret för att säkra en god internkontroll. Enligt det gemensamma ägardirektivet ska respektive bolag årligen lämna en redogörelse för hur bolaget har organiserat internkontrollarbetet till kommunfullmäktige och kommunens lekmannarevisorer. Detta görs årligen i den så kallade bolagsstyrningsrapporten.

Linköpings kommuns reglemente tydliggör att nämnderna ska se till att den interna kontrollen är ändamålsenlig. Nämnderna ansvarar för årlig tillsyn inom sina verksamheter och ska varje år besluta om en internkontrollplan. Nämndernas internkontrollarbete följs upp löpande under året och redogörs i delårsrapporten per den 31 augusti samt slutligen bedöms i respektive nämnds internkontrollrapport som biläggs nämndens verksamhetsberättelse för året. Internkontrollrapporten ska fokusera på uppnådda resultat av kontrollerna, kortfattat beskriva om arbetet i övrigt följer beslutad plan samt övrigt väsentligt internkontrollarbete som genomförts och eventuella avvikelser. Som stöd i internkontrollarbetet finns kommungemensamma mallar och handböcker.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen ska kommunerna ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. I budgeten ska de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning anges. Lagen innefattar även krav på att resurserna utnyttjas effektivt. Därför ska det även för verksamheten anges mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. I det här avsnittet följs finansiella och verksamhetsmässiga mål upp.

God ekonomisk hushållning

Kommunfullmäktige fastställer årligen i samband med budgeten vilka finansiella och verksamhetsmässiga mål av betydelse för god ekonomisk hushållning som kommunen har över planperioden. Dessa följs upp i delårsrapporterna under året och i årsredovisningen vid årets slut.

För att uppnå de finansiella och verksamhetsmässiga målen krävs en ändamålsenlig styrning, till exempel genom att sätta upp mål, upprätta planer och program samt kontinuerligt följa upp utvecklingen för såväl verksamhet som ekonomi. Som underlag för denna styrning bör nämnderna göra kostnads- och kvalitetsjämförelser med andra organisationer samt inom den egna organisationen. Vid konflikt mellan mål och medel gäller medel. Nämnderna ska genomföra intern kontroll för att säkerställa styrsystemet och att rätt saker görs på rätt sätt.

Varje generation ska själva bära kostnaderna för den service de konsumerar. En god ekonomisk hushållning innebär inte enbart att räkenskaperna går ihop, utan innefattar även ett krav på att medlen används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt.

Finansiella mål för god ekonomisk hushållning

Linköpings kommun har definierat de finansiella målen för god ekonomisk hushållning som:

- Kostnadseffektiv verksamhet
- Hållbar ekonomi för att värna kärnverksamheten

Målområde ekonomi

Målområde ekonomi beskriver vad kommunen ska uppnå för en stabil och god ekonomi.

Till målen finns indikatorer som redovisas i tabeller på nästkommande sidor.

Kostnadseffektiv verksamhet

Linköpings kommuns verksamhet såväl inom kommunen som hos privata utförare är kostnadseffektiv och möter i hög utsträckning målgruppens behov. Kommunens verksamheter utvecklas ständigt genom prioriteringar, effektiviseringar och förnyelse för att säkerställa fortsatt kostnadseffektivitet.

Hållbar ekonomi för att värna kärnverksamheten

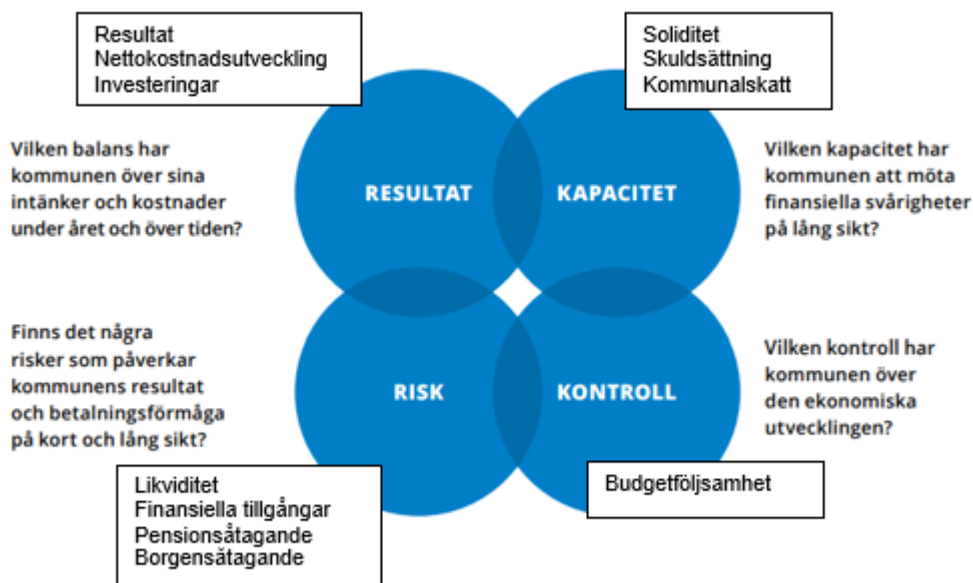
Linköpings kommun präglas av ansvarstagande i såväl goda som sämre tider, det är god ordning och reda på ekonomin. Det finns ett tydligt fokus på kärnverksamhet och ett långsiktigt tänkande där intäkter och kostnader är i balans över åren. Det möjliggör satsningar för att stärka och utveckla välfärdens kärnverksamheter. Kommunkoncernen har en stabil ekonomi och långsiktig tillväxt i balans så att framtida kommuninvånare kan räkna med god kvalitet på kommunal verksamhet, service och anläggningar. Investeringar i kommunens kärnverksamheter prioriteras för framtiden utan ökat skattetryck.

Modell för finansiell analys

För att beskriva och analysera kommunens ekonomiska resultat, utveckling och läge görs en finansiell analys med hjälp av RK-modellen (resultat och kapacitet, risk och kontroll). Modellen utgår från fyra finansiella perspektiv; finansiellt resultat, kapacitetsutveckling, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen. Varje perspektiv analyseras i sin tur med hjälp av ett antal nyckeltal. Avslutningsvis sammanfattas avsnittet om god ekonomisk hushållning utifrån ett finansiellt perspektiv med att besvara frågeställningarna:

- Vilken balans har kommunen över sina intäkter och kostnader under året och över tid?
- Vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt?
- Finns det några risker som påverkar kommunens resultat och betalningsförmåga på kort och lång sikt?

- Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen?

Uppföljning av finansiella mål och finansiell analys

I det här avsnitten varvas måluppföljning med finansiell analys för kommunkoncernen och kommunen utifrån perspektiven resultat och kapacitet samt risk och kontroll. Avsnittet inleds med en sammanfattning av måluppfyllelse.

Kommunövergripande mål: Kostnadseffektiv verksamhet – Uppnått

Det kommunövergripande målet bedöms uppnått. Den samlade bedömningen baseras på utfallet av indikatorerna där hänsyn är tagen till jämförelsestörande poster. I bedömningen tas även hänsyn till omvärldsfaktorer och jämförelser med andra kommuner.

Indikator		Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Målvärde 2023
Kostnadseffektiv verksamhet	Verksamhetens nettokostnad/skatt och finansnetto	95 %	98 %	97 %	Mindre än 100 %

Kommunövergripande mål: Hållbar ekonomi – Uppnått

Det kommunövergripande målet bedöms uppnått. Den samlade bedömningen baseras på utfallet av indikatorerna. I bedömningen tas även hänsyn till omvärldsfaktorer och jämförelser med andra kommuner.

Indikator		Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023	Målvärde 2023
God ekonomisk kontroll och finansiell ställning	Kommunens resultat	Plus 995 mnkr	Minus 434 mnkr	Plus 370 mnkr	Minst 100 mnkr
	Kommunkoncernens resultat	Plus 3 480 mnkr	Plus 341 mnkr	Plus 1 194 mnkr	Minst 500 mnkr
	Kommunens soliditet	65 %	60 %	62 %	Större än 60 %
	Kommunkoncernens soliditet	38 %	35 %	42 %	Större än 30 %
	Procentuell avvikelse budget och utfall, nämnderna sammantaget	-0,7 %	-0,2 %	-0,6 %	Mindre än 1 %

Förvaltningsberättelse

Uppföljning av Stadshuskoncernens ekonomiska mål

Kommunens bolag styrs främst genom bolagsordning och ägardirektiv. I ägardirektiv beskriver ägaren vad de långsiktigt vill med bolaget. Bland annat redovisas de mål som ägaren ställer på bolaget. Det kan röra sig om alltifrån finansiella mål till hållbarhetsmål. Linköpings kommuns bolag har individuella mål utifrån vilken slags verksamhet de bedriver.

De kommunala bolagen avrapporterar måluppfyllelse direkt till kommunfullmäktige.

Resultat och kapacitet

Årets resultat

Årets resultat för den kommunala koncernen uppgick till 1 194 mnkr år 2023, jämfört med 341 mnkr föregående år. Kommunens resultat efter finansiella poster blev 370 miljoner. Både kommunkoncernen och kommunen når således målvärdet att resultatet ska vara "minst 500 mnkr" för kommunkoncernen och "minst 100 mnkr" för kommunen.

Stadshuskoncernens resultat efter koncernelimineringar och efter finansiella poster uppgick till 874 mnkr år 2023.

En budget för den kommunala koncernen är inte upprättad. Budgetavvikelser anges per kommunalt bolag.

Resultat efter finansiella poster, belopp i mnkr

	2022	2023
Kommunen	-434	370
Stadshuskoncernen	820	874
Kommunkoncernen*	341	1 194

*elimineringar har gjorts

Resultat efter finansiella poster per bolag, belopp i mnkr

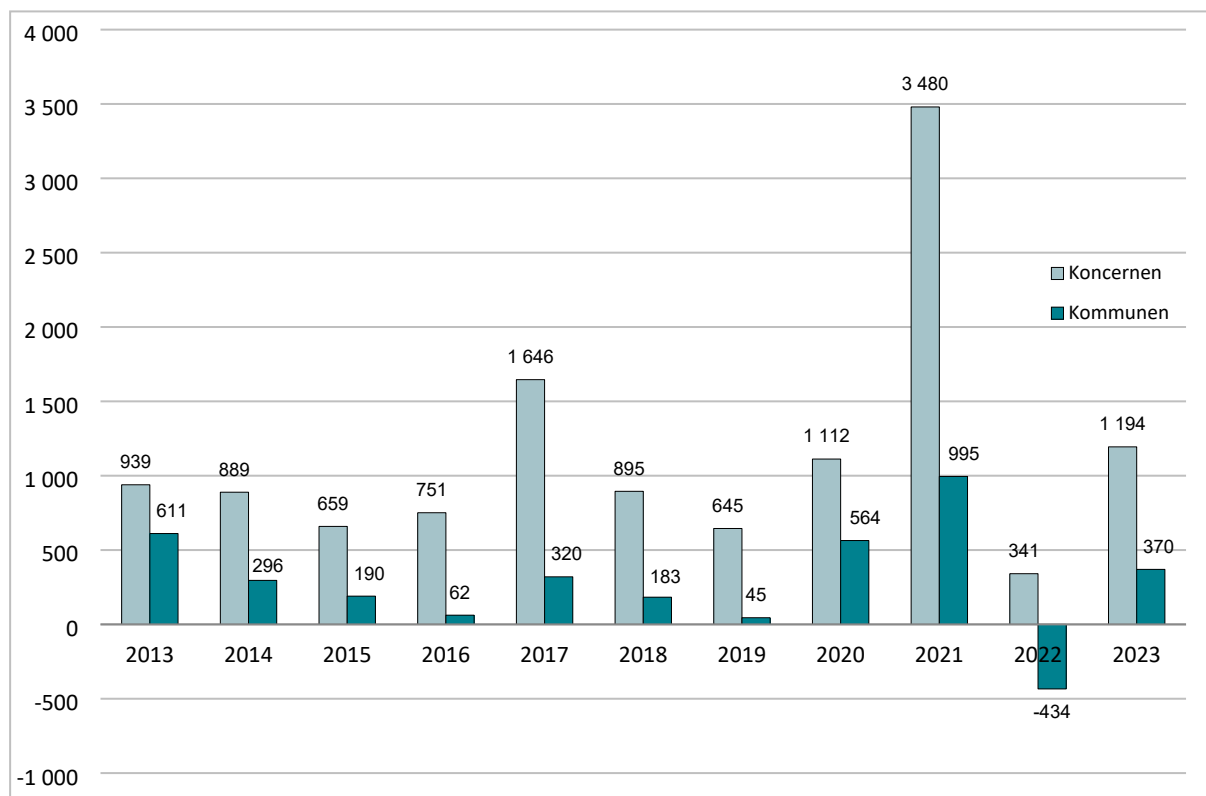
Bolag	2021	2022	2023	Budget 2023	Budgetavvikelse 2023
Tekniska Verken i Linköping AB	764	1 000	1 128	1 511	-383
AB Stångåstaden	2 132	264	258	200	58
Lejonfastigheter AB	109	99	63	55	8
Sankt Kors Fastighets AB	-247	11	58	8	50
Visit Linköping & Co AB	4	14	-1	0,5	-1,5
Linköping Science Park AB	0	1	0	0	0
Linköping City Airport AB	-6	-12	-5	0	-5
Resecentrum Mark o Exploatering i Linköping AB	4	2	4	0	4
Summa	991	1 379	1 505	1 775	-270

Budgetavvikelser kommunala bolag

Tekniska Verken AB redovisar ett lägre resultat än det som var budgeterat. Detta är till stor del hänförligt till att priserna på marknaden har förändrats kraftigt sedan budgeten togs fram. Lägre elpriser medförde lägre intäkter för elproduktionen samtidigt som stigande priser på råvaror gav högre kostnader. Den negativa prisutvecklingen fick inte full resultat effekt tack vare elprissäkringar. Stångåstaden redovisar en positiv budgetavvikelse till följd av en stor försäkringsersättning för Skattegården, hyreshöjningen, reavinster för sålda bostadsrätter vilka inte var budgeterade samt lägre räntekostnader tack vare räntetak och ompositioneringar i skuldportföljen. Lejonfastigheter redovisar ett högre resultat än budgeterat till följd av hyresförändringar, förvärv av nya fastigheter samt hyresförändringar enligt avtal. Lägre finansiella kostnader och reavinst vid fastighetsförsäljning är anledningen till den positiva avvikelsen i Sankt Kors Fastighets AB. Anledningen till Linköping City Airport AB:s negativa budgetavvikelse är kapacitetsbrist både hos KLM och Schiphol, höga kostnader för rekrytering av nya flygplatsbrandmän och generellt högre kostnader pga. inflationen.

Förvaltningsberättelse

Resultat för åren 2014-2023, belopp i mnkr

Resultatet har varit positivt i samtliga bokslut sedan 2004 förutom 2022. Balanskravsresultatet har dock under samtliga dessa år, inklusive 2022, varit positivt varpå Linköpings kommun inte behövt återställa något negativt resultat.

Linköpings budgeterade resultat har under många år varit noll, vilket är ovanligt för Sveriges kommuner där ett resultat på 2–3 procent av verksamhetens kostnader brukar betraktas som god ekonomisk hushållning för att kommunerna ska klara av att finansiera en stor del av investeringarna utan att låna och därmed inte öka skulderna för kommande generationer. Då Linköpings kommun har sina verksamhetsfastigheter i bolag eller förhyr från externa fastighetsägare har inte kommunen behov av ett lika stort resultat som de kommuner som har fastigheterna i egen regi då kostnaden för att finansiera verksamhetsfastigheterna ingår i hyran som ingår i resultatet. Kommunen har även stora och välskötta bolag med bra resultat och som även har övervärden på sina tillgångar.

Linköping redovisar sedan 1998 pensionerna enligt fullfundsmodellen, vilket innebär att samtliga pensionsförpliktelser redovisas som en avsättning i kommunens balansräkning. Det innebär att merparten av kostnaden för de anställdas pensioner har belastat det år då de intjänades. Kommunen har externa placeringar för att likvidmässigt finansiera stora delar av utbetalningarna.

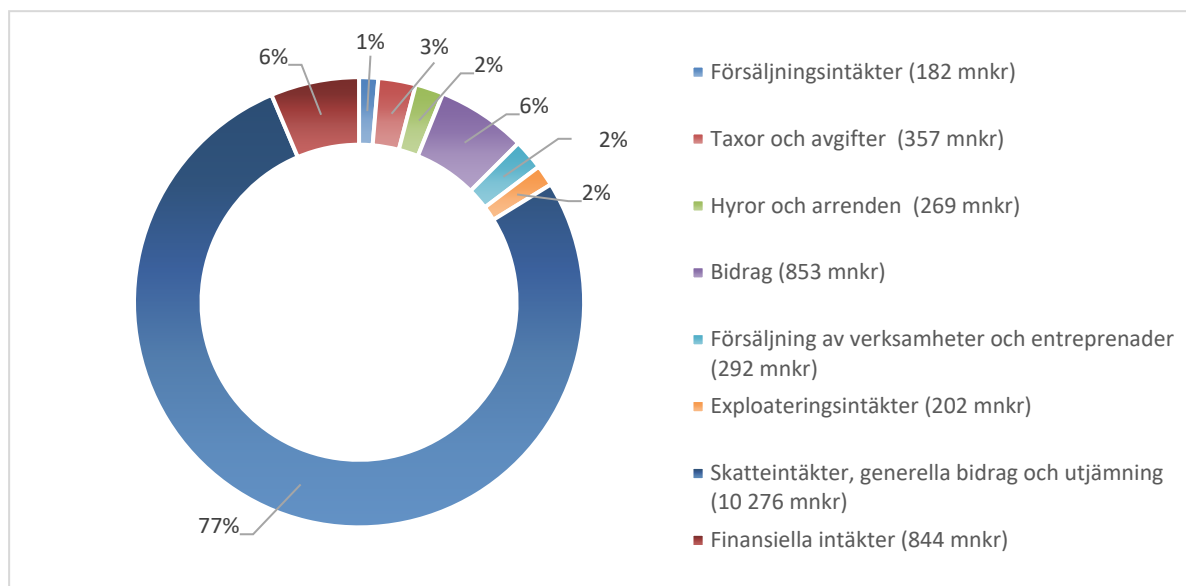
Verksamhetens omsättning

Kommunkoncernens intäkter exklusive jämförelsestörande och finansiella intäkter år 2023 uppgick till 23,2 miljarder kronor efter att koncernelimineringar gjorts. Kommunens omsättning uppgick till 12,3 miljarder kronor varav 10,3 miljarder kronor bestod av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. Omsättningen i Linköpings Stadshuskoncern uppgick till 13 miljarder kronor år 2023, vilket är 753 mnkr lägre än föregående år. Minskningen är till största delen en följd av lägre marknadspriser på el, kraftigt ökade bränslekostnader samt lägre fjärrvärme- och elnätsvolymmer.

Förvaltningsberättelse

Kommunens intäkter och kostnader

Kommunens intäkter år 2023 i procent

Kommunens intäkter för år 2023 i jämförelse med år 2022, belopp i mnkr

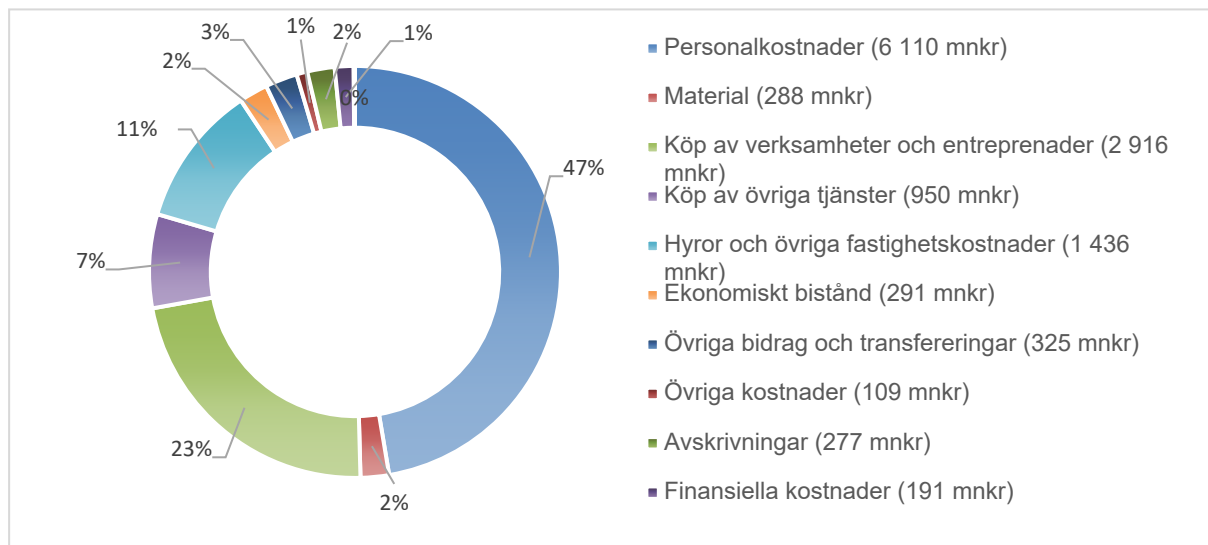
Kommunens intäkter	Kommunen 2022	Kommunen 2023	Förändring
Skatteintäkter, generella bidrag och utjämning	9 847	10 276	429
Finansiella intäkter	440	844	404
Försäljning av verksamheter och entreprenader	285	292	7
Taxor och avgifter	316	357	41
Hyror och arrenden	272	269	-3
Bidrag	926	853	-73
Exploateringsintäkter	301	202	-99
Försäljningsintäkter	107	182	75
Summa	12 494	13 275	781

Den största förändringen av kommunens intäkter mellan år 2022 och år 2023 är ökningen av skatteintäkter, generella bidrag och utjämning som under 2023 ökade med 429 mnkr, vilket motsvarar en ökning på 4,4 procent. Finansiella intäkter har också ökat mellan åren och består främst av realiserade vinster som uppkommit då kommunen sålt av placeringar och överfört aktieägartillskott till Linköpings Stadshus AB till ett värde av 5 450 mnkr enligt beslut KS 2022–668.

Exploateringsintäkterna minskade under 2023, vilket beror på att få marköverlåtelse har genomförts under året.

Förvaltningsberättelse

Kommunens kostnader år 2023 i procent

Kommunens kostnader för år 2023 i jämförelse med år 2022, belopp i mkr

Kommunens kostnader	Kommunen 2022	Kommunen 2023	Förändring
Personalkostnader	5 603	6 110	507
Material	313	288	-25
Köp av verksamheter och entreprenader	2 847	2 916	70
Köp av övriga tjänster	866	950	85
Hyror och övriga fastighetskostnader	1 335	1 436	102
Avskrivningar	238	277	40
Ekonomiskt bistånd	300	291	-9
Övriga bidrag och transfereringar	205	325	121
Exploateringskostnader	55	13	-42
Övriga kostnader	94	109	15
Finansiella kostnader	1 075	191	-884
Summa	12 928	12 906	-22

Den största förändringen av kommunens kostnader mellan åren är finansiella kostnader som har minskat med närmare 900 mkr som ett resultat av utvecklingen på den finansiella marknaden har varit bättre 2023 jämfört med 2022. Kommunens personalkostnader har ökat med cirka 500 mkr mellan 2022 och 2023. Ökningen består av ökade pensionskostnader kopplat till det nya pensionsavtalet och av löneökningar som tillkommer vid den årliga löneöversynen.

Kommunens största intäkter är skatteintäkter inklusive generella statsbidrag och utjämning mellan Sveriges kommuner som för 2023 är drygt 10 miljarder kronor. Det motsvarar nästan 80 procent av kommunens samlade intäkter.

Linköping har även en stor andel finansiella intäkter jämfört med andra kommuner. Kommunens övriga intäkter består bland annat av taxor och avgifter samt hyresintäkter och arrenden.

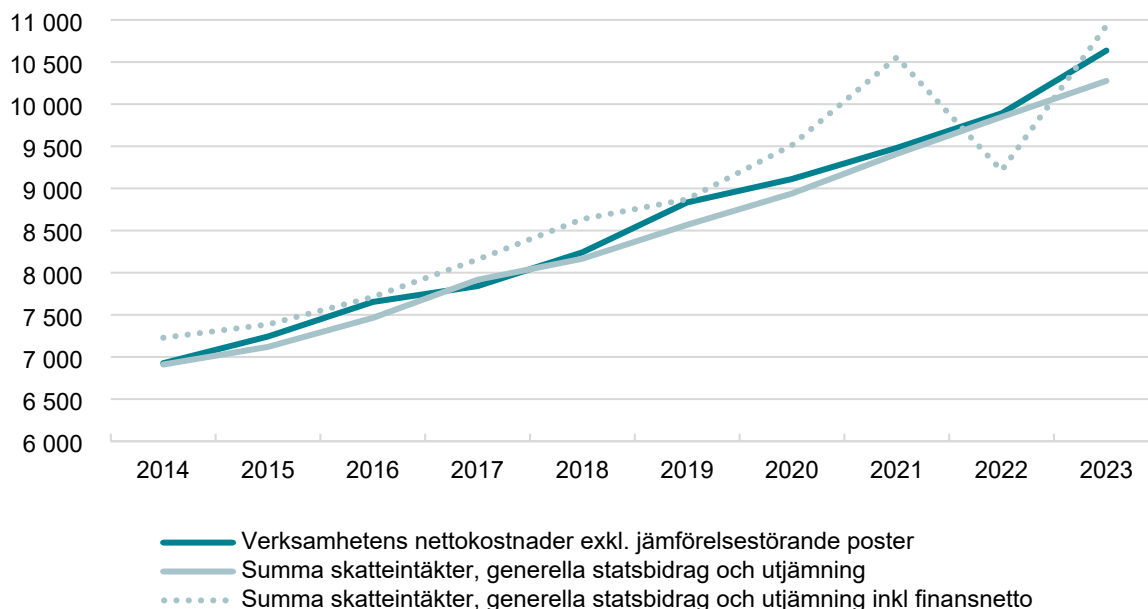
En av kommunens indikatorer säger att verksamhetens nettokostnad ska vara mindre än 100 procent av skatteintäkter och finansnetto för att skapa utrymme till att finansiera investeringarna med egna medel. För 2023 är andelen 97,3 procent. Finansnettot varierar stort mellan åren med anledning av att de finansiella placeringarna marknadsvärderas och det därför ingår orealiserade vinster och förluster i resultatet. Därför är det intressant att följa även verksamhetens nettokostnaders andel av skatteintäkterna som är kommunens huvudsakliga finansiering. För 2023 är verksamhetens nettokostnader exkl. jämförelsestörande poster 103,5 procent av skatteintäkterna.

I och med att kommunen växer, samt med den inflation som varit, ökar både verksamhetens nettokostnader och skatteintäkterna. För att ha en hållbar utveckling bör inte verksamhetens nettokostnader öka mer än skatteintäkterna. Nettokostnaderna exklusive jämförelsestörande poster

Förvaltningsberättelse

har ökat med 7,7 procent jämfört med föregående år och skatteintäkterna har ökat med 4,4 procent. De tillfälligt ökade kostnaderna för uppräknig av pensionsförpliktelser har inte hanterats som en jämförelsestörande post. Dessa utgör ungefär en dryg procentenhet av nettokostnadsökningen, medan den ökning som härrör till det nya pensionsavtalet, och därmed är en beständig ökning, utgör strax under en procentenhet.

Utveckling av nettokostnader och skatteintäkter, belopp i mnkr

Kommunens två största kostnadsslag är personalkostnader och köp av verksamhet. För 2023 uppgår andelen till 71 procent, vilket varit relativt stabilt under de senaste åren. Det som påverkar kommunens kostnadsökningar mest är personalkostnader som ökat med 9 procent, vilket innebär 506 mnkr. Av dessa påverkar ökade pensionskostnader med närmare 230 mnkr. Enbart sett till de direkta personalkostnaderna (exklusive sociala avgifter, pensioner och övriga personalkostnader) har de ökat med 4,5 procent.

Lokalkostnader och avskrivningar är två andra kostnadsslag som är viktiga att följa. Lokalkostnaderna har ökat med 7,6 procent, vilket innebär 101 mnkr och avskrivningskostnader har ökat med 17 procent, vilket innebär 40 mnkr. Om lokalkostnader och avskrivningar ökar sin andel av totala kostnader så minskar utrymmet för övrig verksamhet. Andelen för 2023 är 13,5 procent, vilket är 0,2 procentenheter högre än 2022. Rensat från de tillfälliga pensionskostnaderna går det se att lokalkostnader och avskrivningskostnader ökar ännu mer i andelen av totala kostnader, till 13,7 procent. Förändringen är viktig att följa för att kunna anpassa verksamheten.

Sammantaget uppgår personalkostnader, köp av verksamhet, lokalkostnader och avskrivningar till 84 procent av verksamhetens bruttokostnader. Övriga 16 procent går till största delen till tjänsteköp, material och ekonomiskt bistånd.

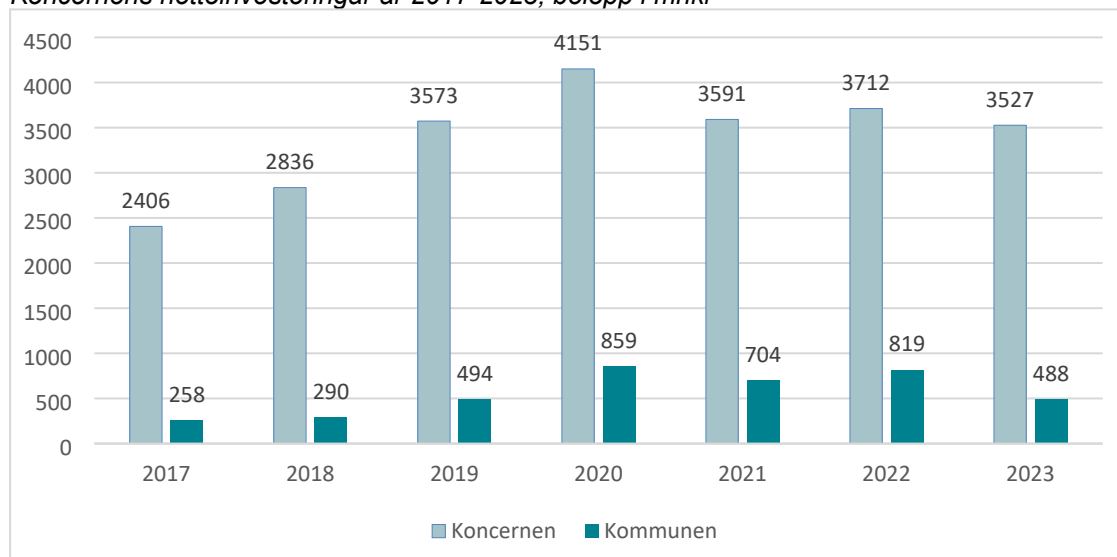
Investeringar

Den kommunala koncernens nettoinvesteringar exklusive finansiella investeringar uppgick till 3 527 mnkr år 2023, jämfört med 3 712 mnkr föregående år. Stadshuskoncernens nettoinvesteringar uppgick till 3 325 mnkr år 2023. De kommunala bolagen står för cirka 80-90 procent av kommunkoncernens investeringar. Det kommunala bolaget Lejonfastigheter AB äger och förvaltar kommunens verksamhetslokaler.

Investeringarna består huvudsakligen av förnyelsebar energiproduktion, nyproduktion av bostäder, investeringar i verksamhetslokaler och exploateringsinvesteringar. Bolagen finansierar främst sina investeringar med avskrivning, lånade medel, egna medel samt taxor. Taxefinansierade investeringar omfattar VA- samt avfallsverksamhet.

Förvaltningsberättelse

Koncernens nettoinvesteringar år 2017-2023, belopp i mnkr

Nettoinvestering per bolag, belopp i mnkr

Bolag	2021	2022	2023	Budget 2023	Budgetavvikelse 2023
Tekniska Verken i Linköping AB	1 112	1 213	1 379	1 631	252
AB Stångåstaden	989	848	1 136	1 100	-36
Lejonfastigheter AB	502	416	874	573	-301
Sankt Kors Fastighets AB	336	239	81	180	99
Visit Linköping & Co AB	0	1	0	1	1
Linköping Science Park AB	0	0	0	0	0
Linköping City Airport AB	0	1	1	1	0
Resecentrum Mark o Exploatering i Linköping AB	39	175	120	24	-96
Summa	2 978	2 893	3 591	3 510	-81

Budgetavvikelsen för Lejonfastigheter AB förklaras av att bolaget förvärvade åtta samhällsfastigheter av Samhällsbyggnadsbolaget SBB i juni 2023, till ett värde av 400 mnkr. Innan förvärvet hyrde och vidareuthyrde Lejonfastigheter dessa fastigheter. I de förvärvade fastigheterna finns idag LSS-boenden och vårdboenden. ResMex budgetavvikelse består av att bolaget under 2023 har förvärvat två fastigheter till ett värde av cirka 120 mnkr. Förvärvet är strategiskt viktigt för utbyggnaden av Ostlänken samt multihall. Beslut om förvärv har tagits av kommunfullmäktige.

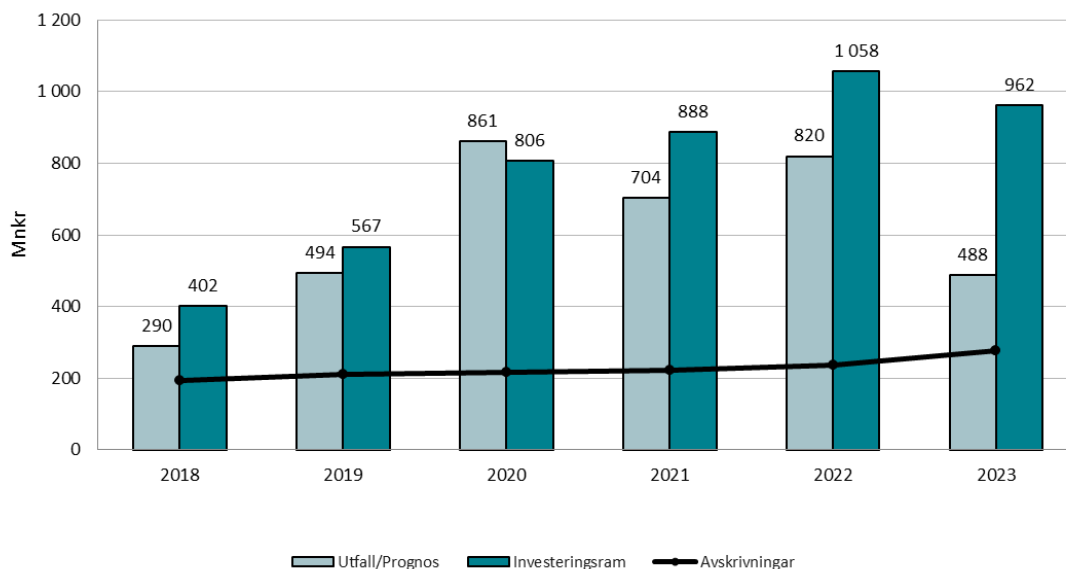
Kommunens investeringar och finansiering

En kommun ska enligt lag tillhandahålla bland annat renhållning, vattenförsörjning och avlopp (VA) samt bostadsförsörjning. Dessa delar bedrivs i bolagsform i Linköpings kommun. Även tillhandahållande av kommunens verksamhetslokaler bedrivs i bolag därför är kommunens investeringar lägre än de flesta andra kommuners. Kommunens investeringar består bland annat av nya gator, parker, inventarier och IT.

Förvaltningsberättelse

Av diagrammet nedan framgår att genomförda investeringar ofta är lägre än respektive års investeringsram, vilket oftast beror på förseningar jämfört med planerat.

Nettoinvesteringar per år, belopp i mnkr

Kommunens nettoinvesteringar uppgick år 2023 till 488 mnkr vilket är 475 mnkr lägre än budget. Orsaken till att investeringsvolymen blev så mycket lägre än budget beror bland annat på att det budgeterade beloppet för inköp av markreserv inte användes, det innebär en avvikelse jämfört med budget på 150 mnkr. Investeringsramen för den nybyggda simhallen har inte heller förbrukats då Linköpings kommun och leverantören inte är överens om den slutgiltiga överenskommelsen.

En annan stor avvikelse är att samhällsbyggnadsnämnden under året genomfört investeringar till ett belopp på 325 mnkr, vilket är 63 mnkr lägre än budgeterat. Det outnyttjade utrymmet förklaras av att Ullevileden har blivit försenad jämfört med budget.

Kultur- och fritidsnämnden har under året haft investeringsutgifter på 6 mnkr jämfört nämndens budget på drygt 82 mnkr, det utrymme som inte används beror på försenade och framskjutna projekt.

Kommunens investeringsvolym kommer fortsatt vara hög under kommande år. En högre investeringsvolym medför ökade avskrivningar och driftskostnader vilket innebär att utrymmet för övrig verksamhet minskar. När kommunen tar upp externa lån för att finansiera investeringar uppstår räntekostnader vilket tränger undan driftsmedel för att bedriva verksamhet. Investeringar i mark, fastigheter och större anläggningar som är långsiktiga kan lånefinansieras då kommande generationer kommer att nyttja dem under många år och mark normalt inte förlorar i värde. För att kunna finansiera övriga investeringar med egna medel behöver kommande års resultat vara positiva. Ett positivt resultat innebär också att kommunen får utrymme att amortera på upptagna lån.

Självfinansieringsgrad, i procent

Belopp mnkr	Bokslut 2021	Bokslut 2022	Bokslut 2023
Nettoinvesteringar	704	819	488
<i>Finansiering</i>			
Balanskravsresultatet	721	429	499
Avskrivningar	218	238	277
Nya externa lån	500	0	190
Egen likviditet	0	152	0
Självfinansieringsgrad	134 %	81 %	159 %

Förvaltningsberättelse

Låneskuld

Kommunkoncernens nettolåningsskuld uppgick vid årsskiftet till cirka 15 151 mnkr vilket är en minskning med 4 120 mnkr jämfört mot föregående år. Förändringen beror till stor del av att Linköpings stadshus amorterat ner 5 450 mnkr av sin skuldportfölj. Det är en följd av försäljning av placeringar som kommunen gjort under året. Försäljningarna har omvandlats till aktieägartillskott varav Linköpings stadshus amorterat ner sin skuld. Den aktuella låneskulden är inom ramen för kommunfullmäktiges beslutande låneram för kommunkoncernen på 23 300 mnkr.

Låneramen för kommunen 2023 uppgick till 1 100 mnkr. I bokslutet per den 31 december 2023 hade kommunen 1 090 mnkr i lån. Lånen syftar huvudsakligen till att finansiera uppförandet av simhallen.

Kommunens externa lån löper med en kostnad på 0,53 procent, inklusive kostnader för räntesäkringar. Aktuell kapitalbindningstid är 1,44 år och räntebindningstid 4,38 år.

Kommunen har även tillgångar i form av finansiella placeringar som uppgår till 4 831 mnkr.

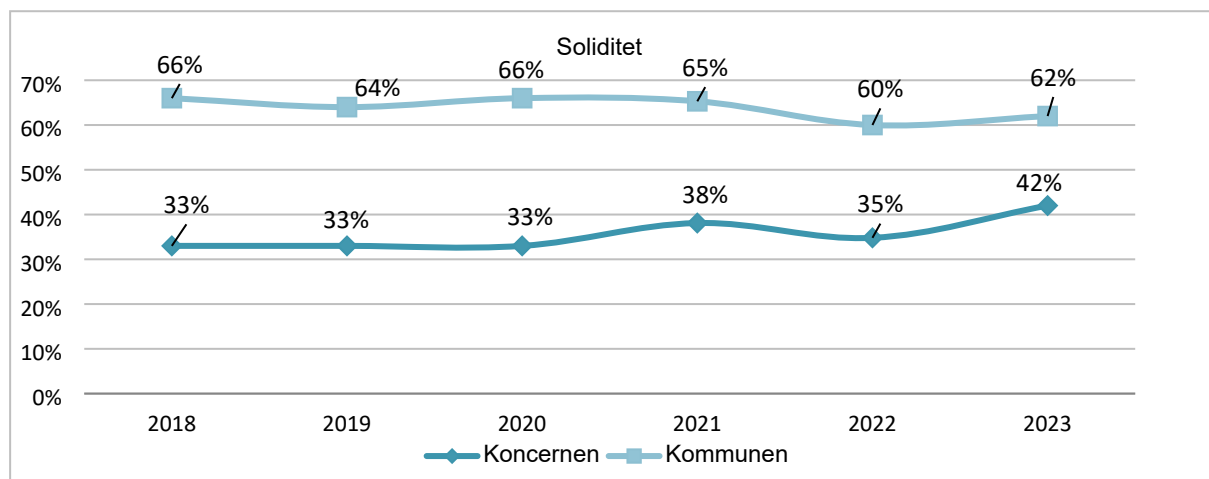
Kommunkoncernens låneskuld per 2023-12-31, belopp i mnkr

	Låneskuld 2022	Låneskuld 2023	Förändring låneskuld	Upplåning i Kommuninvest
Linköpings kommun	900	1 090	190	100
Tekniska Verken inkl. MSE	2 385	2 066	-319	1 680 ³
Lejonfastigheter	3 813	4 289	476	1 250
Stångåstaden	3 771	4 268	497	1 300
Sankt Kors	2 169	2 199	30	0
ResMex	276	392	116	0
Stadshus AB	5 957	847	-5 110	2 000 ⁴
Summa	19 271	15 151	4 120	6 330

Soliditet

Soliditet mäter långsiktig betalningsförmåga, det vill säga, hur stor del av tillgångarna som har finansierats med eget kapital. Det är viktigt att koncernen har en stabil soliditet då det ger en god betalningsförmåga på lång sikt och därmed en stark finansiell handlingsberedskap för framtiden. Ett av kommunens finansiella mål är god ekonomisk kontroll och finansiell ställning, där indikatorer anger att kommunkoncernens soliditet inte ska vara mindre än 30 procent och kommunens soliditet inte ska vara mindre än 60 procent, vilket uppfylldes för 2023.

Soliditet för koncernen och kommunen för åren 2018-2023

År 2023 uppgick kommunkoncernens soliditet (inklusive samtliga pensionsåtaganden) till 42 procent. Trenden tyder på att kommunkoncernens soliditet inte minskar över tid, vilket visar på en god långsiktig finansiell handlingsfrihet att i framtiden kunna hantera fluktuationer i resultatutvecklingen. Bolagen som ingår i den kommunala koncernen har en god soliditet vilket är viktigt då kommunen som ägare annars riskerar att få skjuta till medel om bolagen drabbas av finansiella svårigheter.

³ Tekniska Verken 1 350 mnkr

⁴ Total låneskuld lägre pga. interna lån till Sankt Kors och ResMex

Förvaltningsberättelse

Kommunkoncernens förbättrade soliditet beror dels på avvecklingen av placeringarna och återbetalningen av Stadshus AB:s skulder på 5 450 mnkr och dels av Tekniska Verken AB:s minskade balansomslutning. Tekniska Verken AB:s balansomslutning var vid 2023 års slut 14 610 mnkr, att jämföra med 17 208 mnkr vid årets början av 2023. Balansräkningens minskning kan till största delen härledas till Bixias elhandelsverksamheten och värderingen av finansiella kontrakt där lägre volatilitet påverkat denna värdering.

Kommunens soliditet, inkl. pensioner intjänade före 1998 uppgick till 62 procent år 2023, vilket anses vara en god soliditet. Linköpings kommun har en hög soliditet jämfört med andra större kommuner, vilket bland annat beror på att kommunen inte äger sina verksamhetsfastigheter. Dessa ägs av det kommunala bolaget Lejonfastigheter AB som ingår i kommunkoncernen.

Balansomslutning

Balansomslutningen i kommunkoncernen uppgick till 46 360 mnkr, varav kommunen stod för 21 096 mnkr. Balansomslutningen minskade med 5 425 mnkr under 2023, vilket beror på avvecklingen av placeringarna och återbetalningen av Stadshus AB:s skulder och att Tekniska Verken AB minskade sin balansomslutning. Där till har nya investeringar gjorts under 2023, vilket ökar balansomslutningen.

Balansomslutning kommunkoncernen, belopp i mnkr

	2022	2023
Balansomslutning kommunkoncernen*	51 785	46 360
varav kommun	21 367	21 096
varav Stadshuskoncernen	38 933	37 924
Årets resultat i procent av eget kapital, %	2	6

*Koncernelimineringar har gjorts.

Risk och kontroll

Pensionsåtaganden

Linköpings kommun redovisar sina pensionsåtaganden enligt fullfonderingsmodellen, vilket innebär att samtliga pensionsförpliktelser redovisas som en avsättning i kommunens balansräkning. Linköpings kommun har externa placeringar för att säkerställa utbetalningarna av framtida pensioner som i bokslutet för 2023 uppgick till cirka 2,2 miljarder kronor. Den totala pensionsförpliktelsen uppgick till cirka 3,6 miljarder kronor.

Till skillnad mot många andra kommuner har Linköping sedan 90-talet gjort avsättningar i balansräkningen och externa placeringar för att kunna finansiera utbetalningar av tidigare års intjänade förmånsbestämda pensioner så att dessa inte behöver finansieras med resultat det år det betalas ut utan det år de tjänades in. Per den 31 december 2023 motsvarade placeringarna 100 procent av pensioner intjänade från och med 1998 och 41 procent av pensioner intjänade före 1998.

Borgensåtaganden

Borgensåtaganden för koncernbolagens upplåning uppgår 2023 till 13 980 mnkr vilket är en minskning med 4 106 mnkr mot föregående år. Kommunens borgensåtaganden för koncernbolagens skulder har minskat under året då Linköpings Stadshus AB har amorterat stor del av sin låneskuld. Det aktuella borgensåtagandet är inom ramen för kommunfullmäktiges beslutade borgensram på 22 200 mnkr. Enligt gällande borgenspolicy tecknar kommunen generellt ingen ny borgen för andra aktörer än helägda bolag. Annan nyteckning kräver särskilt beslut i kommunfullmäktige.

Borgensåtagande per helägt bolag, belopp i mnkr

Bolag	Borgen 2022-12-31	Borgen 2023-12-31	Förändring
Tekniska Verken	2 100	1 985	-115
Lejonfastigheter	3 813	4 289	476
Stångåstaden	3 771	4 268	497
Sankt kors	2 169	2 199	30
Resmex	276	392	116
Stadshus	5 957	847	-5 110
Summa	18 086	13 980	-4 106

Förvaltningsberättelse

Finansiella tillgångar

Kommunfullmäktige beslutar om att avsätta medel i olika placeringsportföljer, kommunstyrelsen beslutar om hur placeringarna ska fördelas i olika tillgångsslag. Kommunstyrelsen beslutar också om en

riskinstruktion där begränsningar i finansiella risker som motpartsrisker och derivatrisker anges.

Portföljkonceptet innebär att avsatta medel inte ingår i kommunens likviditet, undantag är koncernkontots likviditetsplaceringar vilka räknas i koncernlikviditeten. Portföljernas bokförda resultat, intäkter och kostnader, ingår i kommunens samlade resultat och redovisas under finansnettoposten.

Placeringarnas huvudsakliga syfte är att bidra till finansieringen av kommunens verksamhet.

Den långsiktiga placeringsportföljen skapades för att möta 2009 års nya regler avseende avdragsbegränsningar i koncerninterna lån. Vid det tillfället hade kommunen en utlåning till Stadshuskoncernen på 5 450 mnkr. Dessa medel återbetalades och utgör insatskapitalet i den långsiktiga portföljen. Kommunen har under året avyttrat stor del av placeringsportföljen enligt KF beslut 2022-11-22. Kommunfullmäktige beslutade att 5 450 mnkr av kommunens långsiktiga placeringar ska avyttras för att överföras till Linköpings stadshus i form av aktieägartillskott för att amortera ner Linköpings stadshus låneskuld.

Kommunens samlade placeringar (exklusive koncernkontots placeringar) uppgick per den 31 december 2023 till 4 587 mnkr inklusive upplupen ränta och kassa. Placeringarna följer kommunstyrelsens beslutade max- och miniminivåer.

Marknadsvärden i placeringsportföljerna, belopp i mnkr

	2022-12-31	2023-12-31	Förändring
Långsiktiga placeringar	7 170	2 366	-4 804
Pensionsmedelsplaceringar	2 013	2 221	208
Övriga obligationsplaceringar	0	0	0

Likviditet

Per den 31 december 2023 uppgår kommunens bankkontolikviditet till minus 612 mnkr. Koncernkontot som helhet har däremot ett positivt netto på 792 mnkr, vilket gör att den totala checkkrediten på 2 100 mnkr (inklusive kommunens kredit) är utnyttjad. Koncernkontot har dessutom likvida placeringar med ett marknadsvärde på 243 mnkr. Kommunen har valt en koncernkontostruktur där kommunen och bolagen har möjlighet att ha ett varierande saldo under året så länge som koncernkontot har positivt värde. Bankkontosaldot varierar stort under året beroende på den kortfristiga likviditeten hos kommunen och respektive bolag. Sammantaget anses kommunkoncernens betalningsberedskap och likviditet vara god.

Kommentar till kommunens kassaflödesanalys

Kommunen har under året avyttrat 5 450 mnkr av kommunens långsiktiga placeringar. De avyttrade medlen har överförts till Linköpings Stadshus AB i form av aktieägartillskott för att amortera ner Linköpings stadshus låneskuld. Den förändringen har påverkat kommunens fordringar och investeringar i finansiella tillgångar. Årets kassaflöde är negativt och det beror på investeringsverksamheten och att kommunen har minskat sina kortfristiga skulder.

Budgetavvikelser

Kommunens samlade budgetavvikelse

Årets resultat för 2023 är plus 370 mnkr, vilket är 510 mnkr bättre än budgeterat. Detta innebär att resultatutjämningsreserven som budgeterades till 140 mnkr inte behöver användas.

I resultatet ingår några större budgetavvikelser:

- Uppgången på de finansiella marknaderna och realisationsvinsterna av försäljningen av placeringarna under året innebär en positiv budgetavvikelse för finansnettot med 305 mnkr.
- Skatteintäkterna har ökat med 258 mnkr mer än budgeterat och beror på bättre utveckling för rikets skatteunderlag.
- Pensionskostnaderna är 71 mnkr högre än budget, varav huvuddelen på 69 mnkr är inom pensionsenheten.
- För kommunstyrelsens resurs- och reservmedel samt justering för försenad nytillkommen verksamhet uppgår budgetavvikelsen till plus 82 mnkr.
- Nämnderna har en samlad budgetavvikelse med minus 58 mnkr.

Förvaltningsberättelse

Sammanfattning av kommunens resultaträkning och budgetavvikelse, belopp i mnkr

	Bokslut 2023	Budget 2023	Budget avvikelse bokslut 2023	Budget- avvikelse i oktober	Budget- avvikelse i augusti	Budget- avvikelse i mars	Budget avvikelse bokslut 2022
Nämnderna	-10 449	-10 391	-58	-35	-41	-49	-24
Exploateringsverksamheten	76	78	-3	-3	-5	43	168
Pensionsenheten exkl. finansiell kostnad	-224	-156	-69	-63	-63	-68	3
Resurs- och reservmedel, justering nyttillkommen verksamhet, intern ränta	43	-38	82	78	38	20	125
Skatteintäkter, generella statsbidrag, utjämning	10 276	10 018	258	175	205	72	232
Finansnetto	654	349	305	87	230	438	-963
Ianspråktagande av resultatutjämningsreserv (RUR)		140					0
Årets resultat	370	0	510	239	364	457	-462
Resultat efter balanskravsjusteringar	499						429

Inget tecken innebär en positiv budgetavvikelse (överskott) och ett minustecken en negativ budgetavvikelse (underskott).

Budgetavvikelser för nämnderna

Budgeten är ett viktigt instrument för styrning av kommunens verksamheter. Kommunfullmäktige har i budgetbeslutet gjort en prioritering av hur kommunens intäkter som främst består av skatteintäkter ska användas. En förutsättning för att uppnå god ekonomisk hushållning är därför att nämnderna klarar att bedriva verksamheten inom ramarna för den tilldelade budgeten.

En ekonomi i balans kräver kontroll på kostnader. Det är en förutsättning för att nå målen med de medel och resurser som finns tillgängliga. För att kunna bedriva en bra verksamhet förutsätts att det finns en god ekonomistyrning på alla nivåer. Nämndernas sammantagna avvikelse jämfört med budget uppgår till 0,6 procent för 2023 jämfört med målvärdet "mindre än 1 procent". Nämndernas samlade avvikelse är 58 mnkr. I nämndernas resultat för 2023 ingår ett plusresultat inom kommunstyrelsen där 52 mnkr är kopplat till försäljning av tomträtter.

Underskottet för sektor Vårld och socialpolitik är minus 110 mnkr. Kommunstyrelsen behöver särskilt följa utvecklingen för dessa nämnder.

Nämndernas budgetavvikelse, mnkr

	Bokslut 2023	Prognos helår 2023 okt	Prognos helår 2023 aug	Prognos helår 2023 mars	Bokslut 2022
Kommunstyrelsen	92	92	82	54	26
Verksamhetsstöd och service	-2	1	4	3	8
Övriga nämnder	1	0	0	-1	0
Summa	91	94	86	56	34
Äldrenämnden	20	30	30	0	-13
Leanlink äldreomsorg	-40	-46	-46	-39	-25
Social- och omsorgsnämnden	-53	-40	-35	-20	-13
Leanlink social omsorg	-46	-37	-37	-37	-17
Arbetsmarknadsnämnden	10	11	4	0	15
Överförmyndarnämnden	-1	-1	-1	0	2
Summa sektor Vårld och socialpolitik	-110	-83	-86	-96	-52
Barn- och ungdomsnämnden	-56	-50	-38	0	-30
Bildningsnämnden	17	7	0	-5	21
Kultur- och fritidsnämnden	3	0	0	0	0
Summa sektor Utbildning, kultur och fritid	-36	-43	-38	-5	-10
Samhällsbyggnadsnämnden	-1	0	1	0	0
Bygg- och miljönämnden	-2	-3	-3	-4	3
Summa sektor Samhällsplanering	-3	-3	-2	-4	3
Summa nämndernas budgetavvikelse	-58	-35	-41	-49	-24

Förvaltningsberättelse

Enligt ekonomistyrningsreglerna ska nämnder vars underskott beräknas bli större än 1 procent och uppgår till mer än minus 1 mnkr redovisa en åtgärdsplan till kommunstyrelsen, eller att det finns annat beslut om hur detta ska hanteras. Nämnder med ett underskott under 1 procent behöver inte redovisa en åtgärdsplan, men uppmanas att vidta åtgärder för att minska underskottet och vara i ekonomisk balans till kommande år.

Under året har social- och omsorgsnämnden, Leanlink och bygg- och miljönämnden fått i uppdrag att ta fram åtgärdsplaner för 2023 för att vara i ekonomisk balans till 2024. Även barn- och ungdomsnämnden har utifrån det ökade underskottet på slutet av året uppmanats att ta fram en plan för att vara i ekonomisk balans till 2024.

Överförmyndarnämnden redovisar underskott som godkänts i samband med delårsrapport per den sista augusti utan åtgärdsplan, då underskottet är tillfälligt för 2023.

Kommentarer för de nämnder som redovisar större avvikelser jämfört med budget och föregående års utfall finns nedan. Ytterligare kommentarer till nämndernas resultat finns att läsa i respektive nämnds verksamhetsberättelse samt under avsnittet driftredovisning.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott på 92 mnkr. Orsaken till överskottet är framförallt positiva avvikelser inom ej ordinarie verksamhet. Främst påverkas resultatet av tomträttsförsäljningar som skett under året och där reavinster på 52 mnkr bokförts hos kommunstyrelsen. Därutöver har det skett en minskad avsättning för pensioner kopplat till anställda inom Räddningstjänsten Östra Götaland. Det handlar om ett antal brandmän som tidigare (innan Kommunalförbundet bildades) varit anställda i Linköpings kommun och avsättningen har i år minskats med 11 mnkr. Härutöver har en reglering av för mycket inbetald skatt till Skatteverket avseende sociala avgifter gjorts med 4 mnkr. I september erhöll kommunen elstöd med motsvarande 6 mnkr som även detta bokfördes centralt hos kommunstyrelsen. Exkluderat ovan poster innebär således ett överskott med 20 mnkr för kommunstyrelsens ordinarie verksamhet, vilket till stor del förklaras av vakanser.

Äldrenämnden

Äldrenämnden redovisar ett överskott på 20 mnkr. Samtliga verksamheter förutom förvaltningen redovisar positivt resultat för 2023. De största överskotten finns inom hemsjukvården med överskott på 11 mnkr, samt vård och omsorg om äldre med 9 mnkr. Inom hemsjukvården beror överskottet främst på att utförarna debiterat mindre utförd tid än budgeterat. Inom vård och omsorg om äldre är den huvudsakliga anledningen att budgeten för kompetensutveckling inte nyttjades fullt ut.

Leanlinks verksamheter inom äldreomsorg redovisar ett underskott på 40 mnkr. Både omställningskostnaderna för införande av dygnsvård samt omställningskostnader för införande av framtidens vård i hemmet påverkar resultatet negativt. De högre verksamhetskostnaderna inom äldreomsorgen beror främst på bemanningssjuksköterskor men också på att verksamheten har en generellt ökad vårdtyngd. Detta påverkar bland annat kostnader avseende rehab samt kommunsjukvård som baseras på ökad grad av somatik vilket medför ökad vårdtyngd och medicinsk komplexitet.

Social- och omsorgsnämnden

Social- och omsorgsnämnden redovisar ett underskott på 53 mnkr. Insatser inom LSS, SFB och HSL (LSS-boenden, assistans, daglig verksamhet) gjorde ett underskott på 38 mnkr vilket beror på skillnad i OPI-ersättningen för de externa boendena, ökade lokalkostnader, ökad kostnad till Försäkringskassan för assistans, uppstart av nytt gruppboende samt ökad volym för externa placeringar. Insatser inom socialpsykiatri gjorde ett underskott om 9 mnkr vilket främst beror på skillnad i OPI-ersättning till externa boenden, ökade lokalkostnader samt externa placeringar med komplexa behov. Barn- och ungdomsvårdens underskott på 19 mnkr beror främst på ökade kostnader för dygnspaceringar. Framförallt har kostnader relaterade till gängkriminalitet ökat. Missbruksvården hade dock lägre kostnad än budget och gjorde ett överskott med 8 mnkr.

Leanlinks verksamheter inom social omsorg redovisar ett underskott på 46 mkr. Det är till stora delar kopplat till LSS där kostnaderna för personlig assistans överstiger ersättningsnivåerna. Utöver detta är det kostnader för lediga platser inom gruppboende som inte nyttjas, vilket innebär att intäkten för platsen försvinner men personalkostnaden finns kvar under den tid det tar att fördela om personalen. Kostnaderna har även ökat kopplat till rätten till önskad högre sysselsättningsgrad och en minskning av delade turer.

Förvaltningsberättelse

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden redovisar ett överskott på 10 mnkr. Avvikelsen beror framför allt på ett stort överskott kopplat till ekonomiskt bistånd med 23 mnkr, som i sin tur dras ner något av ett underskott på vuxenutbildningen med 10 mnkr. Överskottet för ekonomiskt bistånd beror framför allt på färre utbetalningshushåll än på flera år och underskottet på vuxenutbildningen beror huvudsakligen på lägre interkommunala intäkter, ökade lokalkostnader, lägre statsbidrag samt ett vikande elevunderlag.

Barn- och ungdomsnämnden

Barn- och ungdomsnämndens redovisar ett underskott på 56 mnkr. Såväl nämndens anslagsdel som kommunala enheter visar underskott. Inom de kommunala enheterna visar förskolan ett negativt resultat om 8 mnkr och grundskolan 34 mnkr där enheterna inom årskurs F-6 står för nästan hela underskottet. De kommunala enheterna har genom förändrat barn- och elevantal, haft svårt att ställa om sin organisation vilket visas i ett underskott främst avseende personalkostnader. Inom förskolan har verksamheten avseende omsorg för kvällar, nätter och helger haft svårigheter med anpassningen till nya budgetförutsättningar.

Den största budgetavvikelsen inom nämndens anslagsdel beror på att lokalkostnaderna har överskridit budget. Beslut som togs om effektivt lokalutnyttjande har haft en dämpande effekt på lokalkostnaderna år 2023 och kommer ge ytterligare effekt år 2024 och år 2025. Kostnaderna för skolskjutsar har också ökat på grund av att fler elever har beviljats skolskjuts under året samt prishöjning från Östgötatrafiken avseende läsårskort.

Bildningsnämnden

Bildningsnämnden redovisar ett överskott på 17 mnkr. Överskottet finns inom gymnasieskolan och beror dels på att antalet inpendlande elever från andra kommuner varit betydligt fler än budgeterat vilket lett till högre intäkter i form av interkommunal ersättning hela 2023. Dessutom har nämnden haft lägre kostnader för elev ersättningar på gymnasiet till följd av färre elever på yrkesprogram under läsåret 22/23.

Budgetavvikelser för exploateringsverksamhet

Kommunens exploateringsverksamhet visar ett överskott på 76 mnkr, vilket är något lägre än det budgeterade beloppet på 78 mnkr. Få marköverlåtelse har genomförts under året.

Budgetavvikelser för pensionsenheten

Pensionskostnaden för 2023 visar på ökade kostnader med 73 mnkr jämfört med budgeten. Av dessa avser 2 mnkr kostnader för uppräknings av pension innan 1998, vilket enligt beslut i kommunfullmäktige i samband med budget 2023 ska belasta det egna kapitalet. Resterande 71 mnkr blir en ökad kostnad i resultatet för 2023 där 2 mnkr redovisas på finansnettot och 69 mnkr på pensionsenheten. Förändringen av pensionskostnaden 2023 mot budget kan förklaras av högre pensionsavsättning där främsta orsaken är att fler anställda kvarstår i avtalet KAP-KL än vad som tidigare antogs. Av samma orsak är prognosen för den avgiftsbestämda pensionen högre. Den avgiftsbestämda pensionen ökar som resultat av avtalsvalet där fler personer går över till AKAP-KR och därmed högre avgiftssats.

Budgetavvikelser för resurs- och reservmedel samt intern ränta

Intern finansiering, mnkr

	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse	Bokslut 2022
Kommunstyrelsens resursmedel	0	14	14	0
Reserv pris och lön	0	26	26	0
Försenad nytillkommen verksamhet	0	41	41	0
Intern ränta	-43	-43	-1	-32
Ersättning från staten för sjuklönekostnader under corona pandemin	0	0	0	-32
Summa intern finansiering	-43	38	82	-64

Kommunen hade i budget för år 2023 resursmedel på 30 mnkr att fördela till nämnderna som tilläggsanslag efter beslut i kommunstyrelsen. Under året fördelades 16,5 mnkr ut, vilket innebär ett överskott på 13,5 mnkr. Resursmedel har använts till upprustning av boende för våldsutsatta kvinnor,

Förvaltningsberättelse

lågtröskelboende, anläggningsbidrag till föreningar, diverse trygghetsåtgärder och underhåll av badplatser enligt beslut i kommunstyrelsen (KS 2023-910).

I budget för reserv för pris och lön fanns för 2023 drygt 47 mnkr. Under året har 21 mnkr av reserv för pris (9,3 mnkr) och lön (11,7 mnkr) fördelats till äldrenämnden, social- och omsorgsnämnden, barn- och ungdomsnämnden samt bildningsnämnden enligt beslut i kommunstyrelsen (KS 2023-91). Kompensation för pris och lön är för nytt avtal för Kommunal och ökade hyror externa fastighetsägare. Överskottet för reserver blir drygt 26 mnkr för år 2023.

Justering för försenad nytilkommen verksamhet ger ett överskott på cirka 41 mnkr där 31 mnkr är för försenad driftstart av simhallen och 5 mnkr är för försenad driftstart Vasahallen. Övriga återförda medel är för Fenomenmagasinet och olika idrottsanläggningar.

Intäkterna för den interna räntan har ökat under 2023 jämfört med 2022, även om räntesatsen på 1 procent kvarstod. Ökningen beror främst på aktiveringen av simhallen, men även vissa andra nya anläggningar.

Budgetavvikelser för skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

Kommunfullmäktige fastställde budgeten den 6 december 2022. Utfallet för 2023 visar att skatteintäkterna ökat med 258 mnkr mer än budget. Av dessa utgör skatteintäkter och fastighetsavgift 204 mnkr och utjämningsystemet 54 mnkr. Skatteintäkterna beror främst på en starkare utveckling av skatteunderlag i riket, vilket under 2023 i huvudsak beror på starkare utveckling av lönesumman för 2023 och en högre slutavräkning för 2022. Utjämningsdelarna innehåller en något högre förstärkning av det generella statsbidraget än i budget med 7 mnkr, samt kompensation för ändrade regler i reseavdraget på 18 mnkr.

Budgetavvikelser för finansnettot

De finansiella marknaderna har haft ett oroligt år med börser som gått både upp och ner men framförallt räntor som kraftigt stigit under året. Riksbanken har stadigt ökat styrräntan och per 31 december hade Sverige en styrränta om 4 procent, vilket påverkade den rörliga räntan och således de räntebärande placeringarna. Börsen har under året agerat volatilt men under sista månaden 2023 klättrade Stockholmsbörsen (SIX PRX) upp och stängde året på plus 19 procent.

Kommunens finansnetto, mnkr

	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse
Utdelning	168	174	-6
Placeringar	557	258	299
Övriga finansiella intäkter	142	40	102
Finansiella intäkter	867	472	395
Finansiell kostnad för kommunens pensionsförpliktelse (inkl. räntekostnad och basbeloppsuppräknig)	-111	-109	-2
Övriga finansiella kostnader	-102	-14	-88
Finansiella kostnader	-213	-123	-90
Summa finansnetto	654	349	305

Avvikelsen i finansnettot jämfört med budget beror till största del på placeringsportföljerna och den stigande räntan. Redovisningen av placeringarna i finansnettot är netto av intäkter och kostnader. Posten består av realiserade vinster som uppkommit då kommunen sålt av placeringar och överfört aktieägartillskott till Linköpings Stadshus AB till ett värde av 5 450 mnkr enligt beslut KS 2022-668. Posten består även av orealiserade vinster som uppkommer vid marknadsvärderingen och återföring av orealiserade vinster som bokats upp tidigare.

Posterna övriga finansiella intäkter och övriga finansiella kostnader består till stor del av ränteintäkter och räntekostnader. Avvikelsen mellan utfall och budget beror på att den stigande räntan påverkat både våra ränteintäkter och räntekostnader. Dessa tar till stor del ut varandra. Utdelning från Linköping Stadshus AB har skett enligt plan, medan årlig utdelning från Kommuninvest på 6 mnkr ej utfallit under 2023.

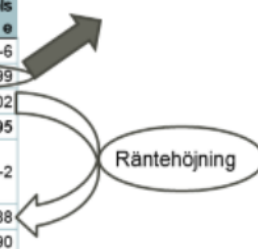
Förvaltningsberättelse

Bilden nedan förklarar vad posten placering består av samt att budgetavvikelsen för både finansiella intäkter och kostnader beror på räntehöjningar.

Utdelning på placeringar	92 mnr
Realiserade vinster	707 mnr
Realiserade förluster	- 57 mnr
Orealiserade vinster/förluster	-197 mnr
Rabatter	11 mnr
Summa	557 mnr

För 2022 bokfördes orealiserade förluster till 865 mnr.
Under 2023 återfördes stor del av beloppen och de orealiserade förlusterna blev 197 mijoner.

Belopp mnr	Utfall 2023	Budget 2023	Avvikels e
Utdelning	168	174	-6
Placeringar	557	258	299
Övriga finansiella intäkter (inkl. ränteintäkter)	142	40	102
Finansiella intäkter	867	472	395
Finansiell kostnad för kommunens pensionsförpliktelse (inkl. räntekostnad och basbeloppsuppräknings)	-111	-109	-2
Övriga finansiella kostnader (inkl. räntekostnader)	-102	-14	-88
Finansiella kostnader	-213	-123	-90
Summa finansnetto	654	349	305

Sammanfattande bedömning för Linköpings kommun

Sammanfattningsvis bedöms att Linköpings kommun har en god ekonomisk hushållning där målen för god ekonomisk hushållning uppfylls. Nedan görs en bedömning för de olika delarna i RK-modellen.

Vilken balans har kommunen över sina intäkter och kostnader under året och över tid?

En grundläggande förutsättning för att uppnå och behålla en god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv är att balansen mellan kommunens intäkter och kostnader är god. Ett mått på balans mellan kommunens kostnader och intäkter är det ekonomiska resultatet och resultatnivån. De ekonomiska resultaten i Linköpings kommun har varit starka under många år med undantag av 2022 då kommunen redovisade ett underskott för första gången sedan 2004. Underskottet berodde på marknadsvärderingen av kommunens finansiella tillgångar. Balanskravsresultatet var dock positivt även år 2022, plus 429 mnr. Kommunens resultat för 2023 är plus 370 mnr.

För att finansiera verksamheten och få ett tillräckligt resultat är det viktigt att inte verksamhetens nettokostnader ökar snabbare än intäkterna. En av indikatorerna till målet "Kostnadseffektiv verksamhet" säger att verksamhetens nettokostnad ska vara mindre än 100 procent av skatteintäkter och finansnetto för att skapa utrymme till att finansiera investeringarna med egna medel. För 2023 är andelen 97,3 procent.

Självfinansieringsgraden av investeringarna, som beskriver hur stor del av investeringarna som kan finansieras med skatteintäkter när den löpande driften är finansierad har under 2023 ökat. Det beror på kommunens positiva resultat men också på den lägre investeringsnivån till följd av förseningar i investeringsprojekt. Med en självfinansieringsgrad under 100 procent behöver kommunen låna till investeringarna alternativt finansiera med egna medel. Skattefinansieringen behöver inte alltid ligga över 100 procent, utan en lämplig nivå beror på vilket finansiellt handlingsutrymme kommunen har. 2023 uppgick kommunens självfinansieringsgrad till 159 procent.

Vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt?

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella utrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med skatteintäkter. Det finansiella målet att soliditeten ska vara större än 60 procent uppnås för 2023. Soliditeten har det senaste året legat på 60-65 procent.

Kommunen har till och med år 2019 kunnat finansiera investeringarna med egna medel. I januari 2020 började kommunen att ta upp lån för byggandet av nya simhallen. Skuldsättning per invånare har således ökat de senaste åren.

För att behålla kommunens långsiktiga ekonomiska förutsättningar med bland annat bibehållen soliditet bör kommunen ha ett positivt resultat kommande år för att kunna finansiera delar av investeringarna med egna medel/årets resultat.

Förvaltningsberättelse

Att Linköping har en låg skattesats skapar en långsiktig handlingsberedskap i förhållande till övriga kommuner eftersom en låg skattesats innebär en potential att stärka intäktssidan genom ökat skatteuttag. En av anledningarna till att Linköping kan ha en låg skattesats är att kommunen har stora finansiella intäkter med bland annat utdelningar från kommunens bolag.

Finns det några risker som påverkar kommunens resultat och betalningsförmåga på kort och lång sikt?

Kassalikviditet är ett mått på kommunens kortsiktiga handlingsberedskap och bör ses tillsammans med soliditeten. Om man ser kassalikviditeten tillsammans med soliditeten bedöms kommunen ha en stabil betalningsberedskap på både kort och lång sikt.

Kommunen har från år 1997 gjort externa placeringar för att minska framtida pensionsutbetalningarnas påverkan på likviditeten. Placeringarna motsvarade 100 procent av pensionsavsättningen som är intjänad från och med 1998. Konsolideringsgraden (det vill säga så stor andel av de prognostiserade utbetalningarna som kan finansieras med externa placeringar) för pensioner intjänade före 1998 har minskat senaste två åren beroende på att värdet på de finansiella placeringarna minskat.

Lån och borgensåtagande minskade under 2023 och har god marginal till den beslutade lån- och borgensramen. Minskningen förklaras till stor del av att Linköping Stadshus AB amorterade 5 450 mnkr av sin skuldvolym. När det gäller borgensåtaganden bedöms kommunens risk för att dessa ska behöva infrias som mycket liten eftersom en stor del av borgensåtaganden avser borgen mot de kommunala fastighetsbolagen vars fastigheter omfattar stora värden.

Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen?

Budgetföljsamheten är ett mått på kommunens finansiella kontroll. Budgetföljsamheten mäts genom nämndernas avvikelse i förhållande till budget. Budgetavvikelsen bör ligga så nära noll som möjligt. En avvikelse på +/- 1 procent utgör normalt inga större problem, utan det är stora negativa budgetavvikelser på nämndnivå som bör undvikas.

Nämndernas sammantagna avvikelse jämfört med budget uppgår till 0,6 procent för 2023 jämfört med målvärdet "mindre än 1 procent". Budgetföljsamheten för nämnderna totalt får ses som god under senaste åren. Budgetavvikelsen för 2020 var 2,4 procent och kan förklaras av pandemins effekter.

Ekonomi följs upp fortlöpande under året med rapporter till kommunstyrelsen. Vid befarat underskott under året ska berörd nämnd besluta om en åtgärdsplan. Vid större avvikelser krävs också återrapportering till kommunstyrelsen. Under året har social- och omsorgsnämnden, Leanlink och bygg- och miljönämnden fått i uppdrag att ta fram åtgärdsplaner för 2023 och för att vara i ekonomisk balans till 2024. Även barn- och ungdomsnämnden har utifrån det ökade underskottet i slutet av året uppmantats att ta fram en plan för att vara i ekonomisk balans till 2024.

Sammanfattande bedömning för kommunkoncernen

Sammanfattningsvis visar resultatet för år 2023 på plus 1 194 mnkr att ekonomin är fortsatt stark inom kommunkoncernen. Målet *God ekonomisk kontroll och finansiell ställning* uppfylls för såväl kommunkoncernen som kommunen.

Investeringsvolymen beräknas fortsatt ligga på en hög nivå för kommande år, vilket ställer stora krav på fortsatta goda resultat för att upprätthålla självfinansieringsgraden.

För år 2023 uppgick kommunkoncernens soliditet (inklusive samtliga pensionsåtaganden) till 42 procent. Trenden tyder på att kommunkoncernens soliditet inte minskar över tid, vilket visar på en god långsiktig finansiell handlingsfrihet att i framtiden kunna hantera fluktuationer i resultatutvecklingen. Bolagen som ingår i den kommunala koncernen har en god soliditet och bostads- och fastighetsbolagen har stora övervärden i sina fastigheter. Dessutom har Tekniska Verken AB övervärden i sina verksamheter.

Uppföljning av mål och inriktning

Kommunfullmäktige har beslutat om 13 kommunövergripande mål för den kommunala verksamheten. De kommunövergripande målen beskriver den önskade utvecklingen och inriktningen för de olika verksamheterna som bedrivs i kommunen. Nämnderna har genom sina internbudgetar och förvaltningarnas verksamhetsplan arbetat mot de kommunövergripande målen.

Målbedömningen per helår ska ses som en bedömning av om kommunen är på rätt väg och i vilken grad det aktuella målet uppnåtts under året snarare än om det långsiktiga kommunövergripande målet faktiskt har uppnåtts. Detta på grund av målens mer långsiktiga karaktär. Den samlade bedömningen är att de verksamhetsmässiga målen bidrar till en god ekonomisk hushållning. I närmast efterföljande avsnitt redovisas måluppfyllelse för helår 2023 samt ett urval resultat, effekter och aktiviteter som speglar utvecklingen inom de kommunövergripande målen utifrån nämndernas verksamhetsberättelser. I det här avsnittet redovisas också genomförandet av de strategiska utvecklingsuppdragen som gavs i budget 2023 med plan för 2024-2028. Varje nämnd redovisar i sina respektive verksamhetsberättelse en uppföljning av nämndens mål och inriktning.

Bedömningens generella utgångspunkter

Ett kommunövergripande mål bedöms uppnått per helår när 75-100% av nämndmålen förväntas/är uppfyllda. I bedömningen ska även omvärldsfaktorer och jämförelser med andra kommuner beaktas.

Ett kommunövergripande mål bedöms delvis uppnått per helår när 50-74% av nämndmålen förväntas/är delvis uppfyllda. I bedömningen ska även omvärldsfaktorer och jämförelser med andra kommuner beaktas.

Ett kommunövergripande mål bedöms ej uppnått per helår när 0-49% av nämndmålen förväntas/är ej uppfyllda. I bedömningen ska även omvärldsfaktorer och jämförelser med andra kommuner beaktas.

I de fall en bedömning av nämndmålen inte gjorts ingår det inte i beräkningen.

Uppfyllelse av kommunfullmäktiges övergripande mål

Målområde Samhälle

Ökad trygghet, säkerhet och minskad segregation – *Uppnått*

Det kommunövergripande målet bedöms uppnått med anledning av nedan. Av nämndernas tolv nämndmål inom området bedöms elva som uppnådda och ett delvis uppnått. I bedömningen tas även hänsyn till omvärldsfaktorer och jämförelser med andra kommuner.

Linköpings kommun arbetar brett för att motverka kriminalitet och öka tryggheten. Den grova våldsbrottsligheten och gängkriminaliteten i Linköping och i hela Sverige är ett samhällsproblem som kräver samlade insatser från hela samhället. Linköpingsbornas trygghet är ständigt i fokus och nämnder och bolag har vidtagit ett flertal åtgärder för att intensifiera arbetet. Samverkan med externa aktörer är ett prioriterat område och för att nå resultat behövs en fortsatt nära samverkan med såväl polis som företagare och föreningsliv.

Linköpings kommun arbetar främst med förebyggande åtgärder genom situationell och social brottsprevention. Det innebär att Linköpings kommun arbetar med att förhindra brott, dels genom att vidta åtgärder som försvårar brott i den offentliga miljön och dels genom att arbeta med människors benägenhet att begå brott. Linköpings kommun arbetar också uppsökande för att minska rekryteringen till kriminella grupper och förhindra att unga antar en kriminell livsstil. Det görs bland annat genom att socialtjänsten ska bli mer verksamhetsintegrerad med särskild närvaro i prioriterade områden. Exempel på detta är Sociala insatsgruppen (SIG) som arbetar individbaserat och samordnat med barn och ungdomar i riskzonen för kriminalitet och kriminell livsstil. Kommunen har även brottsförebyggande brobyggare och genomför Aslansamtal (ett samtal tillsammans med ungdom, vårdnadshavare, polis och socialsekreterare) med ungdomar som förekommer som misstänkta i en polisutredning. Ett tätare samarbete mellan socialtjänst och skola har införts för att tidigt fånga upp högstadiel elever som är i behov av hjälp och stöd. Syftet är att undvika att det går så långt som till orosanmälningar eller omhändertaganden (BOU 2023-02-16, § 3 och SON 2023-02-15, § 20).

Arbete mot organiserad brottslighet, speciellt vad gäller välfärdsbrott har intensifierats under året. Linköpings kommun arbetar på flera olika sätt för att förhindra och motverka denna typ av brottslighet. Det finns exempelvis rutiner för en rad olika åtgärder och det finns ett lokalt operativt samverkansarbete (LOS). Inom LOS sker månatliga och myndighetsgemensamma kontroller av verksamheter. Andra delar i detta arbete är att kontrollera felaktiga biståndsutbetalningar och fördjupade kontroller gällande avtalsuppföljning. Arbetet bidrar till ett sunt näringsliv och minskar

Förvaltningsberättelse

---

risken för osund konkurrens där en svart marknad för varor och tjänster skapar underlag för organiserad brottslighet som riskerar leda till otillåten påverkan och våldsbrott som kan drabba allmänheten.

Skäggetorp är en stadsdel med högre arbetslöshet och lägre skolresultat än övriga kommunen. Flera allvarliga händelser kopplade till kriminalitet har ägt rum, och enligt Polismyndigheten har kriminella påverkan på lokalsamhället. En satsning riktad mot barn och unga har inletts i Skäggetorp som pågår under tre år. För att ge fler unga en meningsfull fritid och bättre förutsättningar att klara skolan utökas utbudet av fritidsaktiviteter. Barn i årskurs 1 och 2, vars föräldrar varken jobbar eller studerar, ges möjlighet att gå på fritids. Annars är sysselsättning hos föräldrarna ett krav för att erbjudas fritidsplats. Mötesplatsen Agora utökar antalet fritidsaktiviteter riktade till barn i mellanstadiet. Under våren infördes också en kraftig rabatt i Kulturskolan för barn i hushåll med max 26 250 kronor i månadsinkomst, dessa hushåll betalar nu enbart 20 procent av ordinarie terminsavgift.

Brottsförebyggande rådet, Brå, genomför årligen den Nationella trygghetsundersökningen (NTU) vars syfte är att undersöka människors utsatthet för brott, upplevelse av oro och otrygghet samt förtroende för rättsväsendet, liksom brottsutsattas erfarenheter av kontakter med rättsväsendet. Av den framgår att 28 procent upplever att de är mycket/ganska otrygga vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet. Det är något högre än tidigare år. Även medborgarundersökningen som kommunen genomför genom SCB visar på en högre andel som inte upplever sig trygga utomhus i området där de bor när det är mörkt ute. Dock är det fler som känner sig trygga i området där de bor när det är ljust ute. Polisen genomför också en egen trygghetsmätningen som en del av polisens och kommunernas gemensamma brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete. Resultatet redovisas i ett samlat problemindex, där problemnivån redovisas som ett index från 0-6. Linköpings problemindex är 1,51 för år 2023 vilket är i nivå med föregående års resultat (1,50). Syftet med mätningen är att få ett underlag till de regionala och lokala lägesbilderna. Resultatet ligger till grund för gemensamma insatser från polisen och kommunerna.

Inom arbetet med attraktiva och trygga livsmiljöer pågår en omvandling av Järnvägsparken för en tryggare och grönnare park. Upprustningen av parken ska göras i minst två etapper. Den första etappen, som täcker parkens norra del, kommer att stå klar i juni 2024. Etapp två, parkens södra sida, beräknas bli klar år 2028. Det genomförs även trygghetsskapande åtgärder i Skäggetorp i form av belysningsåtgärder och även i Lambohov, Berga och Ryd ses belysningen över. Sedan i vintras har kommunen tillsammans med polisen arbetat mer fokuserat för att öka tryggheten i området runt Linköping Arena (Bilbörsen arena). Sedan 25 maj finns bland annat kommunala ordningsvakter på plats olika tider på dygnet. Trygghetsskapande åtgärder har vidtagits som omfattat alltifrån bättre belysning till trevligare miljöer. Men också om ett tätare informationsutbyte mellan parterna som har verksamhet i området kring Linköping Arena, och ökad närvaro från kommunens trygghetsresurser, som områdesteam och väktare.

Linköpings kommun och polisen har på flera fronter börjat leva upp till det medborgarlöfte som parterna skrev under tillsammans i juni (KS 2023-06-07 § 200). Löftet, som gäller för de kommande åren, har fokus på narkotikabrott, ökad trygghet, och trafiksäkerhet. Polisen och Linköpings kommun har en tät dialog, enligt rutin sker det minst två gånger i veckan i olika forum, vissa veckor ännu oftare. Både kommunen och polisen bygger lägesbilder med olika underlag som grund, som de delar med varandra så långt det är möjligt. En av punkterna som ingår i medborgarlöftet handlar om att polisen ska göra riktade insatser, samtidigt som kommunen ska se över åtgärder i trafikmiljön, på platser där det förekommer störande och högljudd körning med A-traktorer och bilar.

I juli trädde en ny lag i kraft som reglerar kommuners ansvar för det brottsförebyggande arbetet. Kommunerna ska ta fram en lägesbild över brottsligheten och utifrån denna ta ställning till behovet av åtgärder och besluta om en åtgärdsplan. Kommunerna ska också ta visst ansvar för samordningen av det lokala brottsförebyggande arbetet och inrätta en samordningsfunktion. Den nya lagstiftningen i det brottsförebyggande arbetet ställer högre krav på kommuner generellt. Detta har Linköpings kommun omhändertagit genom en ledningsmodell för åtgärder för trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder (KS 2023-02-14 § 34). Kommunstyrelsen beslutade samtidigt om att tillsätta ett trygghetsråd för trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete.

Det finns olika metoder för att försöka mäta segregationens utveckling över tid. Delegationen mot segregation (Delmos) har tagit fram ett ojämlikhetsindex som kan följas över tid. Ojämlikhetsindex är ett mått på skillnader i bosättningsmönster mellan olika socioekonomiska grupper och mäter graden av segregation. Indexet löper på en skala från 0–100 där värdet 0 innebär ingen segregation och värdet 100 innebär total segregation. Värdet på ojämlikhetsindexet förblir oförändrat över tid om andelen av alla låginkomsttagare och andelen av alla höginkomsttagare i varje DeSO-område förblir oförändrat.

Förvaltningsberättelse

På motsvarande vis minskar ojämlikhetsindexet om fördelningen av låg- och höginkomsttagarna blir jämnare, det vill säga om grupperna blandas i områdena i större utsträckning. År 2012, första året då denna statistik kunde hämtas, var Linköpings ojämlikhetsindex 48. Värdet var som högst under 2013-2014 då det uppgick till 49. Därefter sjönk det som mest till 46 (2018) för att sedan öka igen. 2021 är det senaste aktuella året som statistik finns och då var Linköpings ojämlikhetsindex 47 vilket är oförändrat från föregående år. I jämförelse har Norrköping ett ojämlikhetsindex på 48, Jönköping 37 och Uppsala 45. En betydelsefull förutsättning för en framgångsrik integration är att utlandsfödda barn och unga lyckas bra i skolan. Det finns utmaningar för barn och unga som har utländsk bakgrund och som bor i socio-ekonomiskt svagare områden att uppnå kunskapskraven i skolan. Elever som är födda utomlands har lägst behörighet till gymnasiet i Linköping, det senaste året har dock behörigheten ökat något i denna grupp. Om eleven har utländska föräldrar men är född i Sverige så är behörigheten avsevärt högre.

I områdena Berga, Ryd och Skäggetorp bor en hög andel invånare med svag socioekonomi och liknande utmaningar tillsammans, till stor del åtskilda från andra socioekonomiska grupper i Linköping. För att de som lever i områdena ska få jämlika förutsättningar och möjligheter som de som bor i andra delar av Linköping krävs särskilda insatser. Linköpings kommun har tagit fram en åtgärdsplan som utgör grunden för kommunens fortsatta arbete för att minska och motverka den rumsliga segregationen, det vill säga den socioekonomiska boendesegregationen, som medför negativa effekter för samhället och individen. Med utgångspunkt i 2023 års åtgärdsplan mot segregation och de uppdaterade lägesbilder som tagits fram för Berga, Skäggetorp, Ryd (och Lambohov för jämförelse) har en åtgärdsplan tagits fram för 2024 i samråd med övriga förvaltningar. Åtgärdsplanen innehåller totalt 46 åtgärder som är nya, pågående eller vidareutvecklade från tidigare åtgärdsplaner.

En ledande kommun i miljö- och klimatarbetet – *Delvis uppnått*

Det kommunövergripande målet bedöms delvis uppnått med anledning av nedan. Av nämndernas sju underliggande nämndmål inom området bedöms fyra som uppnådda och tre delvis uppnådda. I bedömningen tas även hänsyn till omvärldsfaktorer och jämförelser med andra kommuner.

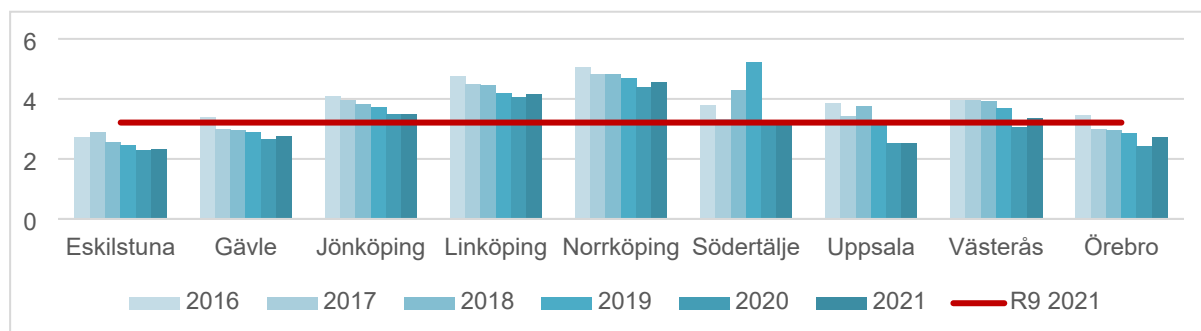
Det övergripande målet för Linköpings kommuns långsiktiga klimatarbete är att Linköpings kommun ska bidra till att kommungeografin uppnår netto-noll växthusgasutsläpp senast år 2045. Ett etappmål för att nå det övergripande målet är att Linköping är koldioxidneutral 2025. Koldioxidneutralitet innebär att kommunen inte ska tillföra något nettotillskott av koldioxid till atmosfären. Målet som helhet omfattar kommunen som geografiskt område, vilket innebär såväl kommunkoncernen (kommunorganisationen och dess bolag) som invånare och verksamheter. Till detta finns även ett mål om att Linköping ska vara i Sverigetoppen vad gäller installerad soleffekt. Produktionen av sol ska utgöra minst fem procent av elanvändningen i Linköping år 2025 och minst 20 procent av elanvändningen år 2040. Detta omfattar återigen Linköping som geografiskt område.

En första uppföljning av Klimat- och energiprogrammets mål har gjorts. Vad gäller det långsiktiga klimatmålet om netto-noll växthusgasutsläpp senast år 2045 som gäller för hela kommungeografin så visar uppföljningen att utvecklingen går i rätt riktning, men för långsamt. För att målet ska kunna uppnås krävs dock en kraftig intensifiering av utsläppsminskningarna. Vad gäller de koncernspecifika insatsmålen så visar bland annat målet om producerad sol och energianvändning i koncernens lokaler på en positiv utveckling och målen är inom räckhåll givet att arbetet upprätthålls och intensifieras.

Uppföljningen av kvarvarande nettoutsläpp av koldioxid, redovisat per invånare, visar att utsläppen har minskat från 48 procent år 2020 till 41 procent år 2021. För att målet ska kunna uppnås krävs emellertid en fortsatt och ihållande minskning av koldioxidutsläppen.

Diagrammet nedan visar utsläpp till luft av växthusgaser inom det geografiska området, ton CO₂-ekv/inv.

Under året har en klimattfärdplan antagits som anger vilka aktiviteter som ska genomföras inom kommunkoncernen för att bidra till att såväl målet om netto-noll växthusgasutsläpp som målet om ett koldioxidneutralt Linköping 2025 ska kunna uppnås (KS 2023-11-14 § 335). För att de långsiktiga klimatmålen ska nås krävs en större samverkan än idag. Andra aktörer, exempelvis näringslivet, behöver också delta i arbetet och inom sin verksamhet finansiera olika insatser för att minska utsläppen. Därför är just Linköpingsinitiativet - ett lokalt nätverk som Linköpings kommun driver och där energiintensiva företag deltar - en viktig del för att målet ska kunna uppnås.

Linköpingsinitiativet består av privata och offentliga aktörer som tillsammans arbetar för att öka omställningstakten mot ett koldioxidneutralt Linköping. Aktörer från olika branscher möts inom nätverket och det utgör en plattform för samverkan, lärande, kommunikation och förändring. Medlemmarna arbetar för att bidra till Linköpings kommuns klimatmål och till en långsiktig hållbar utveckling. Medlemmar under pågående period 2022 – 2025 är Arla Foods, Cloetta, Ericsson, Lundbergs Fastigheter, Hjulsbro Steel, HKScan, Lejonfastigheter, Region Östergötland, Riksbyggen, Saab, Sankt Kors, Stångåstaden, Tekniska verken, Ica Fastigheter, Victoriahem, Willhem Linköping, Intea Garnisonen AB samt Linköpings kommun som även samordnar och leder nätverket. Deltagande organisationer har åtagit sig att fastställa tydliga och tidsatta energi- och klimatmål, genomföra aktiviteter för att nå dessa, årligen mäta och följa upp målen samt delta aktivt vid nätverkets olika aktiviteter och träffar. Utvecklingen av Linköpingsinitiativet har fortsatt under 2023 och fortsätter även framåt vilket skapar goda förutsättningar för samverkan inom Klimatneutrala Linköping 2030 (KNL).

Linköpings kommun är del av Klimatneutrala städer 2030 som är Sveriges största satsning för att bidra till klimatneutrala och hållbara städer. Inom satsningen arbetar 23 svenska städer tillsammans med flera nationella myndigheter och Viable Cities samt näringsliv och civilsamhälle för att gå före i klimatomställningen. Genom deltagandet i Klimatneutrala städer 2030 åtar sig Linköping och övriga kommuner att testa nya arbetssätt och lösningar, att lära av varandra och att arbeta för missionen: att skapa städer som fungerar bra för människorna som bor i den, som är bra för medborgarnas, företagets och samhällets ekonomi – och – som är bra för klimatet. Ett exempel på det arbetet som pågår inom klimatneutrala städer är den klimatinvesteringsplan som är under framtagande tillsammans med bland annat Tekniska Verken AB och Linköpings universitet.

Klimatinvesteringsplanen syftar till att belysa hur insatser och investeringar såväl inom kommunen som bland aktörer utanför kommunorganisationen kan bidra till utsläppsminskningar, främst kopplade till energi och transporter.

Inom ramen för det pågående arbetet med klimatanpassning har en klimat- och sårbarhetsanalys tagits fram för Linköpings kommun. Resultaten visar bland annat att insatser för att implementera anpassningsåtgärder kopplat till främst skyfall och värme behöver växla upp och ske i samverkan med kommunala bolag.

Linköpings kommun har sedan 2018 ett kemikalieprogram (KF 2018-02-27 § 46). Syftet med programmet är att ta fram riktlinjer för hur användningen av hälso- och miljöskadliga kemikalier ska minska i kommunal verksamhet, kommunala bolag och i verksamhet som upphandlas av kommunen. Programmet med tillhörande handlingsplaner har följts upp och visar på att en stor del av planerade insatser har genomförts. Dialoger med förvaltningar och kommunala bolag har genomförts för att lyssna in behov av att stödja ett kontinuerligt arbetssätt med giffri miljö i de mest berörda verksamheterna. Arbeta pågår med framtagande av kommunövergripande styrdokument inom kemikalieområdet.

Ett växande Linköping med ett starkt näringsliv och fler i jobb – *Delvis uppnått*

Det kommunövergripande målet bedöms delvis uppnått med anledning av nedan. Av nämndernas tre underliggande nämndmål inom området bedöms två som uppnådda och ett delvis uppnått. I bedömningen tas även hänsyn till omvärldsfaktorer och jämförelser med andra kommuner.

Förvaltningsberättelse

Yttre faktorer, som samhällsutvecklingen och konjunkturläget generellt, har påverkat förutsättningarna för ett starkt entreprenörskap och växande näringsliv i Linköping. Nyföretagandet minskar, men inte lika mycket som riket i övrigt. Utvecklingen i lönesummor privat sektor har haft en stark återhämtning under perioden däremot är bedömningen att denna kommer att mattas av under 2024 med anledning av pågående lågkonjunktur.

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har presenterat nya siffror för näringslivets upplevelse av myndighetsutövningen i landets kommuner. Linköpings kommun bibehåller sitt goda resultat i nöjd kund index (NKI) mätning, löpande insikt, som följs upp genom kommunens etablerade lokala NKI-råd. I den senaste undersökningen placerade sig Linköping i topp bland Sveriges tio största städer med ett NKI om 77. Resultatet visar att Linköpingsföretag fortsatt upplever att kommunens service är på en genomgående hög nivå. SKR mäter NKI inom sex olika myndighetsområden - brandskydd, bygglov, markupplåtelse, miljö- och hälsoskydd, livsmedelskontroll och serveringstillstånd. Inom samtliga myndighetsområden bibehåller Linköping höga nivåer och utmärker sig särskilt inom ärenden rörande bygglov och serveringstillstånd.

Nivåerna för kommunens markreserv verksamhetsmark (hektar) är lägre än önskat. Kommunen har per den 31 december 2023 en markreserv av verksamhetsmark med utbyggd infrastruktur till salu om 28 hektar. Därutöver finns en markreserv som är planlagd, men som av strategiska skäl, exempelvis Ostlänken, inte är till salu i nuläget. Den delen uppgår till 69 hektar. Bedömningen är att markreserven, primärt avsedd för expansion- eller nyetablering, aldrig bör understiga uppsatt mål på 50 hektar. En låg markreserv kan hämma tillväxten genom att kvarvarande mark sannolikt inte matchar efterfrågan. Det pågår ett omfattande arbete för att öka den planlagda markreserven för verksamhetsmark, för att klara omlokaliseringsbehov med anledning av Ostlänken men också för att uppnå ambitionen om 50 hektar utbyggd detaljplanerad markreserv.

Kommunens testbäddscheckar ska möjliggöra för små och medelstora företag som är verksamma inom klimat och energi att testa sina produkter och tjänster i de utpekade stadsutvecklingsområdena Ebbepark, Vallastaden och/eller i annan del av Linköpings kommun. Pilottesterna ska ingå i och redovisas som en del i projektet Klimatneutrala Linköping 2030. Intresset för kommunens testbäddscheckar inom ramen för Klimatneutrala Linköping har varit stort och hittills har 13 checkar á 20 000 kronor delats ut sedan starten hösten 2022.

Linköpings kommun skickade den 28 juni in ansökan till EU-kommissionens pris iCapital Awards i kategorin The European Rising Innovative City. Som första svenska stad vann Linköpings kommun (27/11) EU-kommissionens pris iCapital Awards i kategorin The European Rising Innovative City. Ansökan baserades på platsvarumärkets positionsbudskap Future Now, platsen där du möter framtiden och styrkeområdena de banbrytande innovationerna och den livsvänliga staden samt kommunens strategiska utvecklingsområden.

Representanter från Linköpings kommun har besökt systerorten Palo Alto i USA. Syftet var att stärka samarbetet inom olika områden och att öppna dörren för Linköpingsföretag som vill in på den amerikanska marknaden. Linköping deltog i samband med detta vid Bifrost Summit som första nordiska kommun. Under Bifrost Summit ansvarade Linköpings kommun för ett seminarium om klimatneutrala städer tillsammans med Palo Alto stad. Deltagandet syftade till att öka möjligheterna för nordiska bolag att etablera sig i USA. Konferensen arrangeras av Nordic Innovation House, som drivs av bland andra den svenska innovationsmyndigheten Vinnova.

Ett Linköping med rikt kultur-, fritids- och idrottsliv – Uppnått

Det kommunövergripande målet bedöms uppnått med anledning av nedan. Av nämndernas fyra underliggande nämndmål inom området bedöms samtliga som uppnådda. I bedömningen tas även hänsyn till omvärldsfaktorer och jämförelser med andra kommuner. Den sammantagna bedömningen är att utvecklingen går åt rätt håll med en positiv trend.

Trygghet är en högt prioriterad fråga i Linköping och berör på olika sätt människor i hela kommunen. I Linköping finns områden där deltagandet i föreningsaktiviteter är betydligt lägre än i andra områden, detta gäller framförallt stadsdelarna Berga, Ryd och Skäggetorp. Sedan 2022 finns därför en stödform som innefattar föreningsbidrag samt idéburet offentligt partnerskap (IOP) riktade till trygghetsskapande insatser i dessa områden. De trygghetsskapande insatserna ska vara riktade till dem som bor i Berga, Ryd och Skäggetorp. De ska även vara öppna för alla som besöker områdena och vill delta i insatserna i syfte att försöka locka Linköpingsbor som bor i andra områden att besöka Berga, Ryd och Skäggetorp och därigenom minska effekterna av boendesegregationen. De stödberättigade insatserna ska bidra till att skapa meningsfulla, inkluderande, jämställda och trygga

Förvaltningsberättelse

---

aktiviteter för invånarna i de utsatta områdena och gå i linje med de idrottspolitiska- och kulturpolitiska programmen.

Under året har kommunen fortsatt sitt ekonomiska stöd till civilsamhället för att utveckla långsiktiga, stabila och hållbara föreningsstrukturer som kan stärka områdena Skäggetorp och Berga samt möjliggöra en trygg och meningsfull fritid. Utvecklingen av Ryd Sportcenter har fortsatt genom bland annat ny skyltning, färdigställande av en ny utemiljö med bland annat basketplan, ny skateyta, scen, klättervägg och ny trygghetsskapande belysning.

I Linköpings kommun finns drygt 70 föreningar som driver anläggningar för idrotts- och fritidsaktiviteter. Flera av dessa anläggningar är byggda under 60- och 70-talet och har stora renoveringsbehov. Det handlar om både traditionella idrottsanläggningar, klubbstugor och utemiljöer. Som en del i att stärka idrottslivet i Linköping gavs det under 2023 ett extra stöd på sju mkr för föreningar som driver egna anläggningar (KOF 2023-12-14 § 128). Syftet med bidraget var att möjliggöra för föreningarna att renovera och bygga om på rätt sätt. Förhoppningen är att nya målgrupper kan attraheras och att fler barn och ungdomar aktiveras. Under året har även ett samarbetsavtal tecknats med RF- SISU Östergötland avseende bland annat utbildningsinsatser till Linköpings idrottsföreningar. Överenskommelsen handlar om att främja fysisk aktivitet för fler unga i rörelse, med fokus på flickor i socioekonomisk utsatthet, tillsammans med Linköpings idrottsföreningar (KOF 2023-04-20, § 43).

UngPuls är en öppen, aktivitetsstyrd verksamhet i Berga, Lambohov, Ryd och Skäggetorp för ungdomar. Genom samverkan med andra verksamheter, organisationer och civilsamhälle öppnar verksamheten upp nya vägar in i föreningslivet, och sätt för unga att organisera sig själva. Under året har UngPuls verksamhet begränsats till ungdomar mellan 13-18 år (KOF 2023-03-16, § 27).

Linköpings stadsbibliotek har fortsatt arbetet med Bokstart som är en nationell satsning. Syftet är att stärka små barns språk- och läsutveckling (0–3 år). Genom satsningen vill kommunen skapa förutsättningar för alla barn att utveckla ett språk som är så bra som möjligt efter varje barns förutsättningar. Via Barnavårdscentralen får barnfamiljerna information och förfrågan om att vara med i Bokstart. Berga bibliotek har genomfört hembesök och andra aktiviteter, som exempelvis sago-stunder för bebisar i samverkan med Barnhälsovården. I Ryd har förutom hembesök även ett 18-månaderskalas, där familjer har fått hämta sitt bokpaket, genomförts.

Stadsbiblioteket har arbetat med läsfrämjande aktiviteter och för att öka tillgängligheten, bland annat genom mobila projekt och Popup bibliotek (tillfälliga bibliotek) på platser som Gamla Linköping, Stångebro samt vid universitetsbiblioteket. Läsfrämjandelyftet har genomförts som är en kompetensutvecklingsinsats för Linköpingsborna, med särskilt fokus på barns och ungas läsning, inom litteraturförmedling och läsfrämjande. Stadsbiblioteket har under året även verkat för en ökad social närvaro genom programverksamhet, hög-läsning på huvudbibliotek, närbibliotek och på äldreboende samt genomfört bokcirkel och workshops. I uppdraget för att stärka bibliotekets uppdrag som demokratisk arena har den digitala utvecklingen varit ett viktigt område.

Kulturpuls är ett socialt projekt med kultur som verktyg för barn och ungdomar, under skoltid, i Skäggetorp och Berga. I Kulturskolans regi drivs verksamheten på Rosendalskolan i Skäggetorp och på Bäckskolan i Berga. Inom ramen för Kulturpuls arrangeras även lovaktiviteter på Agora och Bäckskolan. Det har även påbörjats ett nytt samarbete mellan Kulturskolan och Björnkärsskolan gällande Kulturpuls. Det nya samarbetet innebär att Kulturpuls från och med september 2023 utökas till att även omfatta Björnkärsskolans förskoleklass och årskurs 1. Kulturpuls började som ett projekt under våren 2017 med syfte att göra kulturverksamhet tillgängligt för barn och ungdomar i socialt utsatta områden.

I mötesplats Berga By möts kulturaktiviteter, samhällsservice, ungdomsverksamhet och biblioteksfunktioner på ett och samma område. I Berga By finns närbibliotek, Kontakt Linköping, UngPuls, Råd & stöd och kulturaktiviteter i samverkan mellan Kultur- och fritidsförvaltningen, föreningsliv, studieförbund och privata initiativ. Mötesplatsen Berga slott i Berga By startade upp med ordinarie öppettider under hösten 2021 med verksamheterna Berga bibliotek, Kontakt Linköping och Råd och stöd (Leanlink). En förstudie avseende potentiell samlokalisering av nära socialtjänst och ungdomsverksamheten pågår.

Linköpings Stadsfest är Linköpings största evenemang som årligen drar ca 300 000 besökare under vecka 34. Linköping Stadsfest arrangerades mellan den 24-26 augusti 2023 med målet att det skulle finnas något för alla. En av 2023 års nyheter var Street Food Festival på Trädgårdstorget - en matfestival med både lokala, nationella och prisbelönta foodtrucks. Förutom all mat och dryck bjöds det även på livemusik, bio och föredrag. På plats återfanns aktörer som Fenomenmagasinet, Idrottens

Förvaltningsberättelse

---

dag, Kulturhuset Arbis, Ateljé Passagen, LasseMajas deckarhus, Linköpings stadsbibliotek, Kulturskolan, Naturcentrum, Tekniska verken och Östergötlands museum.

Kulturveckan som arrangerats sedan 2020 hölls mellan den 24-25 maj 2023. Kulturveckan är ett kulturevenemang där Linköpings kulturliv anordnar över 120 programpunkter i allt från dans, musik, teater, spel och mycket mer. Kulturveckan är ett initiativ av Kultur- och fritidsförvaltningen i Linköpings kommun med syfte att lyfta fram Linköpings breda och fantastiska kulturliv. Med evenemanget vill kommunen synliggöra Linköpings olika kulturaktörer.

Tinnerbäcksbadet öppnade den 22 april 2023 och är nu Sveriges mest moderna simhall. Tinnerbäcksbadet utgör en helt ny mötesplats för alla och simhallen har öppet mer än 90 timmar per vecka för allmänheten. Samtidigt som Tinnerbäcksbadet öppnades utvecklades också kvarteren runt Folkungavallen och blir till en naturlig del av framtidens innerstad.

Det finns ett stort behov av lokaler för inomhussport och aktiviteter i Linköping. Efter satsningar på nya anläggningar såsom nya simhallen och Nya Valkebohallen fortsätter kommunen att satsa på planering, byggnation och driftsättning av nya idrottsanläggningar och aktivitetsmiljöer. Pågående projekt är konstgräsplan i Lingham, konstgräsplan i Lambohov, konstgräsplan i Skarpan, utveckling av Ryd motionscentrum, upprustning av Ryd Solhaga, upprustning av Lingvallen, motionsspår i Ekängen och naturgräsanläggning i Ekängen. Under våren färdigställdes en ny servicebyggnad i Ekängen. Även utredning och projektering av en ny multihall har intensifierats. Den nya Vasahallen som ska stå färdig under 2024 byggs i första hand för skola, idrottsföreningar där barn och ungdomars idrottsutövande är prioriterat, samt för trupp gymnastiken och paraidrotten. Anläggningen kommer att bli en tillgång för hela staden, inte minst för innerstadsskolorna.

Målområde Medborgare

Välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum – *Delvis uppnått*

Det kommunövergripande målet bedöms delvis uppnått med anledning av nedan. Av nämndernas nio underliggande nämndmål inom området bedöms fem som uppnådda och fyra delvis uppnådda. I bedömningen tas även hänsyn till omvärldsfaktorer och jämförelser med andra kommuner.

Under 2023 har det inkommit fler orosanmälningar till Social- och omsorgsförvaltningens mottagning för barn och unga jämfört med tidigare år. Däremot ökar inte antalet utredningar i samma takt. Det kan delvis förklaras av att socialtjänst Skäggetorp går in med insatser på service i högre grad än inom andra områden, det vill säga ej biståndsbedömda insatser. Linköpings kommun har som målsättning att öka tillgängligheten och jobba med tidiga och förebyggande insatser för att minska behovet av större insatser från socialtjänsten. Sedan augusti 2022 finns socialtjänsten med målgruppen barn och unga 0-20 år och deras familjer etablerade i Skäggetorp. Detta, tillsammans med en samverkan med andra aktörer, har gjort att socialtjänstens medarbetare har kommit närmare boende i området och på så sätt kunnat skapa relationer med familjer i Skäggetorp. Genom stärkt samverkan med andra aktörer i området har socialtjänsten kommit in i ett tidigare skede.

Kommunen har haft en aktiv samverkan under året med polisen vilket bl.a. föranlett konkreta ingripande insatser i form av dygnsplaceringar, detta som en åtgärd för att bryta rekryteringen av unga personer i Linköping till de kriminella gängerna. Socialtjänsten kommer framåt att verka i fyra nya geografiska områden genom etablerandet av Nära socialtjänst (SON 2023-06-21 § 106). Genom att utveckla Nära socialtjänst i områden där behoven är stora ökar både tillgängligheten och möjligheten att skapa relationer till boende i området.

Linköpings kommun arbetar tillsammans med myndigheter för att hjälpa och stötta barn och unga på individnivå för att inte hamna i kriminalitet eller för att kunna lämna en kriminell livsstil. Ett exempel på detta är SSPF som Linköpings kommun samordnar där skola, socialtjänst, polis och fritidssektor samverkar för att upptäcka barn och unga i riskzon för kriminalitet och/eller missbruk. Arbets sättet kan användas för att sätta in åtgärder i ett område, för en särskild grupp ungdomar eller för ett individuellt barn eller ungdom. Inom SSPF kan en enskild handlingsplan för barnet tas fram där varje myndighet bidrar med sin del. Polisen kan till exempel bidra med att informera vårdnadshavare om att den unge påträffas i olämpliga miljöer eller med att skjutsa hem den unge i sådana fall.

Linköping är en av tre svenska städer att ingå i det treåriga pilotprojektet Rätt kurva som är en brottsförebyggande metod som bygger på samverkan mellan polis och socialtjänst där barn i åldrarna 8 till 15 år, som bedöms löpa särskilt stor risk att bli en del av organiserad brottslighet, identifieras. Det förebyggande arbetet går ut på att Polisen tillsammans med socialarbetare, i nära anslutning till barnets familj och övriga nätverk, arbetar för att skapa en trygg framtid. Metoden, som inte bara fångar

Förvaltningsberättelse

---

upp barnen som är i riskzon utan även omfattar deras familjer, inkluderar även näringsliv och civilsamhälle på ett nytänkande sätt som skapar större delaktighet och samverkan mellan flera samhällsaktörer. I Linköping har Rätt kurva tagits emot positivt av de barn och föräldrar som varit aktuella att tillfrågas och i dagsläget har fyra familjer tackat ja till att delta i projektet.

Kommunen har deltagit i SAVE (Support and Protection against Violence on Equal Terms for All Children) som är ett forsknings- och utvecklingsprojekt med syfte att öka kunskapen om barnavårdsutredningar vid anmälan om misstänkt våldsutsatthet. I SAVE undersöks i vilken utsträckning olika typer av våldsproblematik framkommer i barnavårdsutredningar, hur risken för fortsatt våld bedöms och i vilken utsträckning det beslutas om insatser. Dessutom tittar projektet på om flickor och pojkar oavsett ålder, ursprung och funktionsnedsättning beviljas insatser på lika villkor över tid. Resultatet visar positiva fakta avseende barns delaktighet och att insatser ges till barn i behov av skydd i hög omfattning.

Handläggningstiderna är fortsatt långa inom hela socialtjänsten, vilket bl.a. beror på hög personalomsättning. Det pågår olika utvecklingsprojekt för att korta handläggningstiderna. På utförsidan har det varit väntetider till vissa insatstyper. Biståndsbedömda insatser har prioriterats före serviceinsatser.

Linköpings kommun har sedan länge och i synnerhet det senaste året jobbat med omställningen till områdesbaserad vård och omsorg. Områdesbaserad vård och omsorg i hemmet innebär att kommunen har delats upp i sex olika geografiska områden där fyra utförare har ett helhetsansvar. En och samma utförare har i respektive område ansvar för hemtjänst, hemsjukvård, hemrehabilitering och biståndsbedömda trygghetsboenden (tidigare kommunala trygghetsboenden och servicehus). Den 1 maj 2023 övergick Linköpings kommun till områdesbaserad vård och omsorg i hemmet. Omställningen till områdesbaserad vård och omsorg innebar bland annat att en del brukare fick en ny utförare den 1 maj. I Linköping finns tre privata utförare och den kommunala utföraren som utförare i områdesbaserad vård och omsorg i hemmet. Linköpings kommun beslutade att ändra sin modell för vård och omsorg i hemmet i syfte att stärka kvaliteten. Den nya modellen och de nya arbetssätt som den medför, ger bättre förutsättningar för att möta den enskildes behov av vård och omsorg i hemmet. Modellen innebär samordning av hemtjänst, hemsjukvård och hemrehabilitering. Det förebyggande arbetet stärks genom en utveckling av träffpunkter i områdena.

Utvecklingen mot en äldreomsorg med allt fler svårt sjuka äldre och en bemanningssituation som är allt mer problematisk har varit tydlig under hela 2023. Kompetensbristen är en av kommunens största utmaningar framåt. Äldrenämnden har fattat en rad beslut under 2023 som möjliggör förändrade arbetssätt och prioritering av insatser för personer med de största behoven av vård- och omsorg. Antal personer som beviljats särskilt boende och väntar på att få en lägenhet tenderar att öka, framförallt gäller det personer med demenssjukdom som väntar på vårbostad med inriktning demenssjukdom. Hälften av de som väntat på vårbostad med inriktning demenssjukdom har varit på en korttidsplats. Kommunens prioritet har varit och är omställningsarbetet till områdesbaserad vård och omsorg vilket är en omfattande omställning som lägger grunden för en robust hemtjänst som är rustad att möta framtida utmaningar och den nationella omställningen till Nära vård. Inom äldrenämndens verksamheter har tiden från ansökan till beslut ökat från 8 till 9 dagar i snitt 2023 (median). Av de som erbjudits boende under året har 99 procent fått ett erbjudande inom tre månader.

Samtliga kommuner i Östergötland har gjort en gemensam FoU-satsning för att följa och stödja kommunernas arbete med omställningen till nära vård, omsorg och socialtjänst. Kommunens FoU Centrum för vård, omsorg och socialt arbete genomförde satsningen under åren 2021-2023 genom tre huvudsakliga delar som är kunskapsstöd, följeforskning och innovationsarbete. FoU Centrums uppdrag är att utveckla en FoU-baserad, interaktiv och kommungemensam arbetsmodell för kunskapsstöd som rör omställningen till nära vård, omsorg och socialtjänst (NVOS). Modellen ska bidra till ett hållbart lärande, kunskapsutbyte och främja samarbete inom och mellan kommunerna samt med regionala, nationella och internationella aktörer.

Stark gemenskap och människor i arbete – Uppnått

Det kommunövergripande målet bedöms uppnått per helår med anledning av nedan. Det finns två nämndmål inom området, samtliga två bedöms uppnådda. I bedömningen tas även hänsyn till omvärldsfaktorer och jämförelser med andra kommuner. Den sammantagna bedömningen är att utvecklingen går åt rätt håll med en positiv trend.

Kommunen har under lång tid arbetat systematiskt för att minska antalet hushåll med ekonomiskt bistånd. Under flera år har antalet hushåll med ekonomiskt bistånd sjunkit i Linköping. I december fanns det 2 890 individer eller 2 535 hushåll med insats ekonomiskt bistånd från kommunen, vilket är 7

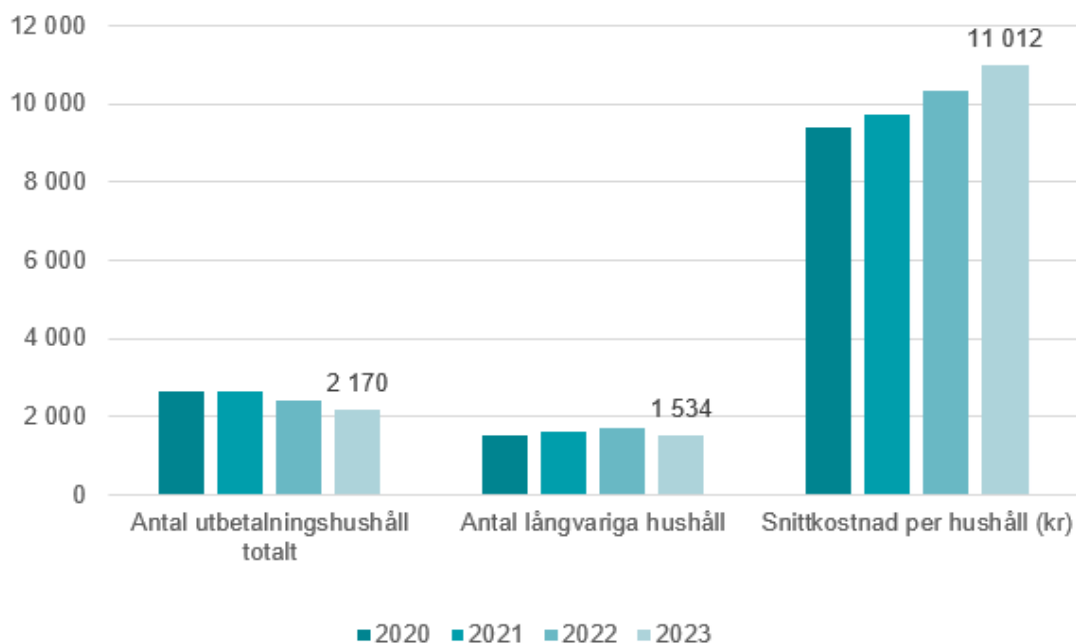
Förvaltningsberättelse

---

respektive 15 procent färre jämfört med 2022. Under hela 2023 har trenden varit nedåtgående. Under året har även antalet individer i behov av långvarigt ekonomiskt bistånd minskat. I december 2023 var det 1 415 hushåll som haft ekonomiskt bistånd längre än två år och det finns 1 107 registrerade barn i hushåll med långvarigt ekonomiskt biståndsbehov. Även utvecklingen med att färre vuxna som återaktualiserats på ekonomiskt bistånd håller i sig. Under 2023 är det 79 procent med försörjningsstöd som ett år efter avslutat försörjningsstöd inte återaktualiserats vilket är fem procentenheter mer än under 2022. Utvecklingen av utbetalningshushåll bidrar till att det utbetalda beloppet för året är lägre jämfört med 2022.

Förvaltningsberättelse

Diagrammet nedan visar utvecklingen för antal utbetalningshushåll, antal långvariga hushåll (aktuella mer än 2 år) och snittkostnad per hushåll (genomsnitt per månad)

Parallellt med minskningen inom ekonomiskt bistånd har antalet individer som anvisas till Arena Arbetsmarknad, med syfte att delta i kommunens arbetsmarknadsinsatser, ökat under 2023. Detta ses som ett direkt resultat av införandet av Heltidsaktiveringen, där alla individer som beviljas ekonomiskt bistånd i Linköpings kommun och bedöms kunna stå till arbetsmarknadens förfogande är skyldiga att delta i arbetslik aktivitet och kompletterande insatser.

Det var den 1 februari 2023 som processen och arbets sättet Arena arbetsmarknad breddinfördes i Linköping och under året har 687 deltagare varit inskrivna på arbetsmarknadsinsats inom ramen för Arena arbetsmarknad. Av de 392 individer som avslutats under året har 17 procent gått vidare till studier och 26 procent vidare till arbete. Utöver det har 15 procent gått vidare till Arbetsförmedlingens insatser. Stort fokus kommer även fortsatt läggas på att utveckla Arena Arbetsmarknad, men även att utveckla stärkande och inkluderande aktiviteter för de individer som har behov av än mer anpassat stöd för att nå egen försörjning.

Varje år erbjuder Linköpings kommun feriearbete till gymnasieungdomar som syftar till att ge ungdomar såväl inblick i arbetslivet som reell arbetslivserfarenhet, samt låta dem prova på arbetsuppgifter som innebär att ungdomar ges möjlighet att orientera sig inom olika yrken. Sommaren 2023 var det fler ungdomar som fick ta del av denna möjlighet jämfört med förra året. Det lämnades in 1 430 ansökningar, en ökning med 211 jämfört med förra året. Det var 619 gymnasieungdomar som tackade ja till någon form av arbete under sommarlovet, vilket är en ökning med 25 ungdomar jämfört med sommaren 2022. Fördelningen av arbetsplatser varierar från år till år. I år var det färre platser inom näringslivet men desto fler i de kommunala verksamheterna, främst genom en utökning av Idrottsspåret som är ett samarbete med idrottsföreningar runt om i kommunen. Under 2023 genomfördes också särskilda informationsinsatser för att öka intresset i socioekonomiskt utsatta områden/familjer.

Skolor med studiero där fler klarar kunskapsmålen – *Delvis uppnått*

Det kommunövergripande målet bedöms delvis uppnått med anledning av nedan. Av nämndernas tio underliggande nämndmål inom området bedöms fyra som uppnådda och sex delvis uppnådda. I bedömningen tas även hänsyn till omvärldsfaktorer och jämförelser med andra kommuner.

En likvärdig förskola och skola är en förutsättning för att alla barn och elever ska få möjlighet att lyckas. Utbildning i tidig ålder är en mycket viktig del av ett barns liv och ger möjlighet att upptäcka och tillgodose barns individuella behov och bygga upp deras styrkor, vilket ger en rättvis start för alla barn, särskilt de som kommer från missgynnade miljöer. Med utgångspunkt i vikten av att erbjuda förskoletjänster av hög kvalitet har Linköping varit ledande partner i Playing-projektet som startade i september 2020 och avslutades i augusti 2023. Mot bakgrund av det treåriga projektet var projektets

Förvaltningsberättelse

---

allmänna mål att öka kvaliteten inom småbarnspedagogik och -omsorg genom att utveckla ny kunskap om pedagogiska metoder som bygger på leken. Partnerskapet har bestått av åtta partners från fem olika europeiska länder och två lärosäten. Projektet har visat att lek har en central roll i svensk förskola. Med utgångspunkt i vikten av att erbjuda förskoletjänster av hög kvalitet har projektpartnererna insett det gemensamma behovet av att utbilda lärare i pedagogiska metoder som främjar social integration och utvecklar barns förmåga att lära sig och behärska undervisningsspråket. Behovet av utbildning blir ännu större om man betänker att det bland förskolepersonalen finns assistenter som i många av EU:s utbildningssystem kan anställas utan grundutbildning inom förskola och barnomsorg.

Från den 1 juli 2023 ska alla kommuner arbeta för att fler barn ska gå i förskolan. Ansvar består av två delar: uppsökande verksamhet och erbjudande av förskoleplats till vissa grupper av barn. Det nya lagkravet innebär att varje kommun ska ha en dialog med vårdnadshavare om alla barns rätt till 15 timmars kostnadsfri förskola från att barnen fyller tre år. Det är ungefär 200 barn i Linköping som på olika sätt berörs av de nya bestämmelserna. Lagkravet innebär också att alla kommuner ska skicka ut erbjudande om förskoleplats till barn i åldern 3-5 år, som har vårdnadshavare som bott i Sverige kortare än fem år. I Linköping rör det sig om 46 barn. Inför skolstarten har kommunen arbetat aktivt uppsökande och tagit kontakt med vårdnadshavare till barn som inte har en plats i förskolan. Av de totalt ca 200 barnen i ålder 3-5 år som inte hade förskoleplats direkt placerades 21 barn i förskolan i samband med skolstart i Linköpings kommun. I september 2023 nyttjade 24 procent av dessa barn placeringen. En av de prioriterade insatserna har också varit att tillsammans med vårdnadshavare utveckla rutiner med syfte att minimera barnens frånvaro från förskolan. Rutinerna följs från 2024 på samtliga kommunala förskolor i Linköpings kommun.

Förskolan har i uppdrag att lägga grunden för en god språkutveckling hos barnen, därför är det en förutsättning att all personal kan utföra uppdraget enligt läroplanen. Som ett steg i att införa språkkrav inom förskolan inleddes ett pilotprojekt i områdena Berga/Ekkällan och Berga/Vimanshäll under hösten. Syftet är att höja språkkompetensen hos befintlig personal genom att bedöma språknivån med möjlighet att läsa upp svenska språket på arbetstid om behov finns.

I samband med pandemin ökade frånvaron bland elever. Elever med en frånvaro i intervallet mellan 15-40 procent har under läsåret 2022/23 sjunkit för både F-6 och 7-9. Samtidigt har andelen elever med en frånvaro på mer än 40 procent fortsatt att öka för både åk 7-9 och F-6. Arbete pågår med att vidta åtgärder för de elever där skolfrånvaron är hög. Ett exempel på det är att flera skolor har inrättat en "sluss" för elever som är i behov av det för att komma till skolan. Utbildningsinsatser för att stärka skolornas kompetens inom området problematisk skolfrånvaro pågår. Samtliga högstadieskolor erbjuds riktad handledning utifrån behov. Vid alla verksamhetsuppföljningar med rektorerna följs frånvaron upp. I de kommunala gymnasieskolorna har närvaron minskat från 87,1 till 85,6 procent. Det innebär att den genomsnittliga frånvaron för gymnasieskolan varit 14,4 procent. Det finns pågående arbeten på samtliga kommunala gymnasieskolor för att minska frånvaron.

Arbetet med att skapa en likvärdig elevhälsa på alla skolor har fortsatt både genom att säkerställa och utveckla rutiner och arbetsprocesser, men även genom att säkra att alla elevhälsans kompetenser finns tillgängliga i adekvat omfattning på alla skolor. Fortsatt finns behov att rusta skolorna för att möta de elever som har särskilda behov samt den oro och ångest som kryper ner i åldrarna. Ett samarbete med den centrala elevhälsan pågår och utifrån det har exempelvis innehållet på elevhälsodagarna riktats mot behoven som finns på skolorna.

Skolresultat

Behörigheten till gymnasiet har ökat jämfört med föregående år från 83,2 procent läsåret 2021/22 till 85,3 procent. Av de elever som inte är behöriga till yrkesförberedande program har den största gruppen inte erhållit godkänt betyg i matematik, engelska och svenska/svenska som andraspråk. Denna grupp har dock minskat i jämförelse med förra året. Riktade satsningar inom matematik, engelska, svenska som andraspråk och närvaro har gjorts som bedöms ha gett effekt på resultaten och bidragit till ökad behörighet. Dessa riktade insatser för att få fler elever att nå gymnasiebehörighet i matematik och svenska som andraspråk behöver fortsätta göras genom hela grundskolan. Skillnaden i andel behöriga till yrkesprogram för årskurs 9 mellan grupperna socialt utsatta områden och övriga områden har minskat. Behörigheten för de båda grupperna har ökat i jämförelse med föregående år. Grupperingen för socialt utsatta områden baseras på elevens folkbokföringsadress och specifika nyckelkoder.

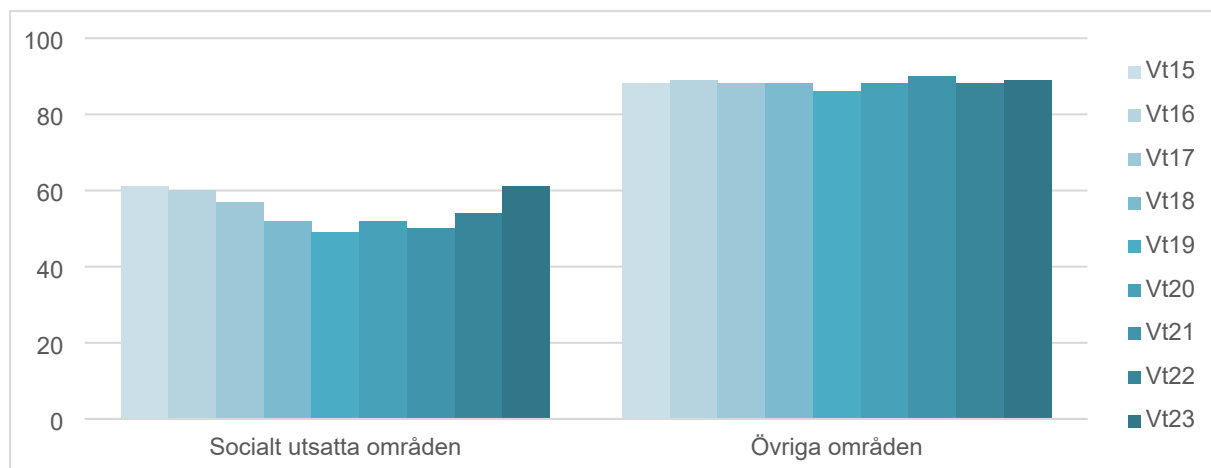
Det totala meritvärdet för årskurs 9 läsåret 2022/2023 är något högre än föregående läsår. Flickorna har sänkt sitt meritvärde från 245 läsåret 2021/2022 till 242 och pojkarna har ökat sitt meritvärde från 213 läsåret 2021/2022 till 217.

Förvaltningsberättelse

Diagrammet nedan visar andelen (%) elever i åk 9 kommunala skolor som är behöriga till yrkesprogram

Inom den kommunala gymnasieskolan tar 74,3 procent av eleverna gymnasieexamen inom tre år (andel som nått examen av samtliga som påbörjade sina gymnasiestudier tre år tidigare). Detta är en minskning med 0,4 procentenheter jämfört med 2022 då andelen var 74,7. Sett över tid konstateras en positiv trend gällande genomströmning. En faktor som påverkar kvinnornas resultat är att det skett en tydlig ökning av andelen kvinnor som avbryter sina gymnasiestudier. Det är främst kvinnor på yrkesprogrammen och introduktionsprogrammen som avbryter sina gymnasiestudier och därefter inte återkommer till studier under den tid de ingår i det kommunala aktivitetsansvaret. Dessa trender och faktorer följs upp under 2024 och i samband med uppföljningen kommer vid behov olika insatser föreslås.

Resultatet för 2023 års avgångsklasser inom gymnasieskolan visar att examensgraden är 87 procent för elever på de kommunala gymnasieskolorna. Pojkar har en examensgrad på 85,9 procent och flickor 87,4 procent. Totala examensgraden är samma som tidigare läsår, pojkar minskar sin examensgrad med tre procentenheter och flickor ökar sin examensgrad med cirka två procentenheter. Variationen mellan skolor och program är stor där vissa skolor eller program har en betydligt högre examensgrad och vissa skolor eller program har en betydligt lägre examensgrad än den genomsnittliga. Samtidigt som flickor har en högre examensgrad än pojkar är det en större andel av flickorna som inte når examen inom tre år. Avbrotten sker framför allt inom yrkesprogrammen och där är det en större andel flickor än pojkar som gör studieavbrott och programbyten.

Inom den kommunala vuxenutbildningen har andelen godkända elever ökat jämfört med resultatet för helår 2022. Resultaten inom vuxenutbildningen varierar historiskt över året beroende på vilken typ av utbildningar som bedrivs. Genomströmningstiden inom svenska för invandrare (antal betyg per deltagare under året) är i linje med föregående år inom samtliga tre studievägar.

Målområde Ekonomi

Kostnadseffektiv verksamhet – Uppnått

Det kommunövergripande målet bedöms uppnått. Den samlade bedömningen redovisas under avsnittet God ekonomisk hushållning.

Hållbar ekonomi för att värna kärnverksamheten – Uppnått

Det kommunövergripande målet bedöms uppnått. Den samlade bedömningen redovisas under avsnittet God ekonomisk hushållning.

Målområde Verksamhet

Effektiv organisation med goda resultat – Delvis uppnått

Det kommunövergripande målet bedöms delvis uppnått. Den samlade bedömningen baseras på att av de fjorton underliggande nämndmålen för området bedöms sex som uppnådda och sju delvis uppnådda. Ett bedöms som ej uppnått. I bedömningen tas även hänsyn till omvärldsfaktorer och jämförelser med andra kommuner.

Förvaltningsberättelse

Brottsförebyggande rådet, Brå, konstaterar att endast omkring 40 procent av Sveriges kommuner polisanmälde misstänkta bidragsbrott under föregående år. I Linköpings kommun polisanmäls samtliga upptäckta bidrags- och folkbokföringsbrott. Linköpings kommun har sedan november 2021 ett särskilt team som arbetar för att motverka ekonomisk brottslighet i form av bidragsfusk. I detta arbete ingår att utreda felaktiga utbetalningar, fatta beslut om återkrav samt polisanmäla vid misstanke om brott. Linköpings kommun samverkar också med de större hyresvärdarna i Linköping som ett led i att motverka felaktigt nyttjande av välfärdssystemet rörande boendekostnader och folkbokföringsadress. Arbetet har hittills resulterat i 42 polisanmälningar, återkrav av omkring 4,4 mnkr samt en prognostiserad besparing på 7,7 mnkr. Ekonomiskt bistånd eller försörjningsstöd är en viktig del av det sociala skyddsnätet som finns till för att hjälpa personer som har tillfälliga ekonomiska problem och som inte klarar av den egna försörjningen. Att medvetet lämna felaktiga uppgifter eller att undanhålla tillgångar leder till krav om återbetalning och polisanmälan. Det är dessutom viktigt att i första hand söka andra förmåner och ersättningar, som exempelvis a-kassa, sjukpenning, föräldrapenning, bostadsbidrag eller underhållsstöd.

Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) har tagit fram en särskild nyckeltalssamling om produktivitet och effektivitet. Indexen baseras på nyckeltal för kvalitet och resurs. De har justerats för vissa strukturella förutsättningar och visar relativ effektivitet, d.v.s. kommunens läge i jämförelse med andra kommuner. Nyckeltalssamlingen visar att Linköping har höga effektivitetsindex inom äldreomsorg samt LSS boende och daglig verksamhet. Detta beror främst på kommunens nettokostnadsavvikelse inom dessa områden. Inom förskola och ekonomiskt bistånd har kommunen istället ett lågt effektivitetsindex jämfört med andra. För skolan beror resultatet på kommunens kostnad för verksamheten och den kommunala förskolans kvalitet (andel med förskolläraryrlegitimation, andel barn 1-5 år i kommunen inskrivna i förskolan och personaltäthet). För ekonomiskt bistånd beror det låga effektivitetsindexet på att kommunen sammantaget både har ett sämre kvalitetsindex och resursindex än många andra kommuner. Det förklaras främst av att Linköping har en hög andel vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, en hög andel vuxna personer som återkommer till försörjningsstöd inom ett år efter avslutat försörjningsstöd och en hög nettokostnad för ekonomiskt bistånd, även med hänsyn till utvalda strukturvariabler.

Övergången till ett aktivitetsbaserat arbetssätt inom flera förvaltningar innebär kostnadsbesparingar för kommunen genom ett mer effektivt lokalnyttjande. För kommunstyrelsen har exempelvis arbetssättet inneburit att två lokaler lämnats innebärandes en hyresbesparing om 3 mnkr per år.

Program för digital transformation som beslutades av kommunfullmäktige under 2021 ska bidra till kommunens övergripande målsättningar. Kommunstyrelsen antog under 2023 en handlingsplan som ska konkretisera programmet för digital transformation (KS 2023-10-17, § 310). Den ska också skapa de bästa förutsättningarna för verksamheternas förmågehöjning inom sina kärnprocesser och skapa samsyn kring önskat gemensamt läge i vår kommun.

Hållbar verksamhetsutveckling – Delvis uppnått

Det kommunövergripande målet bedöms delvis uppnått med anledning av nedan. Av nämndernas fem underliggande nämndmål för området bedöms tre som uppnådda och två delvis uppnådda. I bedömningen tas även hänsyn till omvärldsfaktorer och jämförelser med andra kommuner.

Linköpings kommun arbetar med flera olika gröna resplaner för arbetsplatsområden, tillsammans med företag och fastighetsägare. En grön resplan är en handlingsplan för att öka andelen hållbara och effektiva pendlingsresor till arbetsplatser, med syftet att minska utsläpp av koldioxid. Det handlar mycket om att minska bilresande och förenkla och uppmuntra till cykling, gång och kollektivtrafik eller en kombination av dessa. Det handlar också om att använda fossilfria drivmedel som till exempel el och biogas i större utsträckning. Arbetet med gröna resplaner är därför ett viktigt led i Linköpings kommuns klimatarbete och under 2023 pågår ett arbete med grön resplan i skolor.

Under våren 2023 antogs Policy för fordon, mobilitet och upphandlade transporter av kommunfullmäktige (KF 2023-04-04, § 156). Linköpings kommuns policy ska främja ett trafiksäkert, resurseffektivt och miljömedvetet resande. Policyn ska utgöra ett styrdokument för att kommunkoncernen ska nå målet att hela koncernens fordonsflotta, inklusive upphandlade fordon och transporttjänster ska vara fossilbränslefria senast 2025. Policyn är även en av förutsättningarna för att kraven i EU:s direktiv om ökade hållbarhetskrav på offentliga organisationers egna och upphandlade transporter (Clean Vehicles Directive) ska kunna uppfyllas. Policyn ersätter den tidigare rese- och fordonspolicyn.

Av Linköping kommuns fordonsflotta är 48 procent el- och laddningshybrider samt biogasfordon. Framgent krävs en kraftig ökning av andelen el- och laddningshybrider samt biogasfordon för att

Förvaltningsberättelse

---

uppnå beslutade mål. För att vända utvecklingen krävs en högre efterlevnad i form av genomförandebeslut som ligger i linje med antagna mål. För att skyndsamt vända utvecklingen och öka andelen el- och laddningshybrider samt biogasfordon innehåller det nya klimat- och energiprogrammet ett nytt mål avseende fossilfria transporter. Målet ska uppnås 2025 och konkretiseras ytterligare i Policy för fordon, mobilitet och upphandlade transporter som antogs av kommunfullmäktige under våren (2023-04-25, § 156).

Under året har våtmarker anlagts som både förbättrar vattenkvalitet och ökar biologisk mångfald. De förväntade effekterna är minskad förlust av biologisk mångfald, förbättrad vattenkvalitet i kommunens vattenförekomster och minskad klimatpåverkan genom bättre temperaturförhållanden och bättre förmåga att omhänderta och styra vattenflöden vid skyfall.

Linköpings kommun har som ambition att träbygandet ska öka för att uppnå miljömässiga fördelar. Under 2023 har två träbyggnadsprojekt för flerbostadshus beviljats startbesked. Det ena projektet är i Vallastaden och det andra projektet är i Folkungavallen. Båda projekten är ett resultat av genomförda markanvisningstävlingar.

Kommunen har minskat energiförbrukningen inom samtliga verksamhetslokaler genom bl.a. beteendepåverkande åtgärder. Lejonfastigheters energimål är att minska energianvändningen per kvadratmeter med 38 procent till 2030 jämfört med 2015.

Målområde Medarbetare

Attraktiv arbetsgivare – *Delvis uppnått*

Det kommunövergripande målet bedöms delvis uppnått med anledning av nedan. Av nämndernas arton underliggande nämndmål inom området bedöms sju som uppnådda och elva delvis uppnådda. I bedömningen tas även hänsyn till omvärldsfaktorer och jämförelser med andra kommuner.

Även om sjukfrånvaron har minskat sedan föregående år är den fortsatt hög i jämförelse med åren före pandemin. Den minskning av sjukfrånvaron som ändå ses skulle kunna kopplas till toppen på grund av pandemin i början av året 2022 men även till att de arbetsmiljöåtgärder som vidtagits de senaste åren nu börjar ge effekt. Exempel på insatser är införandet av ett riskorienterat arbetsätt för att fånga upp tidiga signaler på ohälsa och ett utvecklingsarbete för att förbättra systematiken i arbetsmiljöarbetet. I kommunens årliga uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet ses förbättrade resultat på alla förvaltningar. Det finns framöver ett fortsatt behov av att arbeta främjande med friskfaktorer och att utveckla arbetssätten för att kunna fånga upp och agera på tidiga signaler på ohälsa. Den förhöjda hotbilden i samhället och säkerhetsfrågor fortsätter att påverka arbetsmiljön och arbetsmiljöarbetet. Ett arbete har inletts för att synkronisera säkerhetsarbetet med arbetsmiljöarbetet.

Under året har en ny arbetsgivarpolicy tagits fram med viktiga ställningstaganden som exempelvis riktvärdet om 30 medarbetare per chef, att delade turer ska fasas ut och att andelen tillsvidareanställningar ska öka medan visstidsanställningar och timanställningar ska minska. I alla dessa delar går utvecklingen åt rätt håll. Ett utvecklingsarbete pågår bland annat för att kunna minska antalet medarbetare per chef. Det största behovet av insatser finns på Utbildningsförvaltningen. Från och med 2022 har Linköpings kommun ett samverkansavtal som implementeras stegvis och under året har fyra av kommunens åtta förvaltningar gått in i samverkan. Avtalet skapar förutsättningar för att ta tillvara engagemang, kompetens och kreativitet hos medarbetarna. En hög grad av delaktighet och dialog mellan chefer och medarbetare har även en positiv påverkan på arbetsmiljö och hälsa.

Kommunens medarbetarundersökning visar att många medarbetare tycker att de har ett meningsfullt arbete och att det är tydligt vad som förväntas av dem i arbetet. Viktiga utvecklingsområden är möjlighet till återhämtning, förmåga att hantera konflikter och chefers uppskattning över medarbetarnas insatser. Efter en svagt negativ trend under flera år har HME-värdet (hållbart medarbetarengagemang) ökat från 74 år 2022 till 75 år 2023. I jämförelse med andra kommuner är dock resultatet lågt och det största utvecklingsbehovet ses inom området ledarskap. En av tre medarbetare upplever inte en positiv känsla kring att gå till jobbet. De främsta anledningarna handlar om brist på lärande och utveckling, negativ social arbetsmiljö och ett svagt stöd från närmaste chef. Nya frågor i medarbetarundersökningen om chefers förutsättningar (Chefsindex) visar att många chefer ser utmaningar i förvaltningens organisation och i kommunikation och förankring av mål på förvaltningen. Även tillgång till de resurser och det stöd som behövs för att kunna utföra uppdraget som chef är ett utvecklingsområde. En viktig insats som syftar till att stärka chefskapet är det nya chefsutvecklingsprogrammet och under våren 2024 kommer alla kommunens chefer ha genomgått programmet. Beslut har även fattats om att chefer i Linköpings kommun ska ha tillsvidareavtal som chefer istället för tillfälliga förordnanden. Alla chefer ska även ha förtroendearbetstid.

Förvaltningsberättelse

Hållbar kompetensförsörjning – *Delvis uppnått*

Det kommunövergripande målet bedöms delvis uppnått med anledning av nedan. Av nämndernas nio underliggande nämndmål för området bedöms tre som uppnådda och sex delvis uppnådda. I bedömningen tas även hänsyn till omvärldsfaktorer och jämförelser med andra kommuner.

Linköpings kommun upplever fortsatt svårigheter att rekrytera medarbetare med rätt kvalifikationer, framför allt inom vård och omsorg. Särskilt gäller detta legitimerade yrken, främst sjuksköterskor, därtill undersköterskor, biståndsbedömare, chefer och övriga yrken med specialistkompetens. I jämförelse med andra kommuner har Linköpings kommun en hög andel behöriga lärare, däremot är behörigheten lägre inom förskola och fritidshem. Rekryteringsbehovet i kommunen kommer att öka de närmaste åren, framför allt inom äldreomsorgen. Däremot minskar andelen barn och unga vilket gör att rekryteringsbehovet inom förskola och grundskola kommer att minska.

Ett ständigt pågående arbete behövs för att öka kommunens förutsättningar att attrahera, utveckla och behålla medarbetare. Under året har exempelvis den statliga kompetensutvecklingssatsningen Äldreomsorgslyftet fortsatt. En kommungemensam avgångsenkät har arbetats fram och skickas löpande ut till alla medarbetare som avslutar sin anställning. Enkäten syftar till att samla in underlag kring förbättringsområden för att öka Linköpings kommuns attraktivitet som arbetsgivare. Arbetet med att ta fram kompetens- och karriärvägar har fortsatt och det har vidtagits åtgärder för att öka lönespridningen. Förvaltningarna har arbetat med att förstärka introduktionen, bland annat har basåret för sjuksköterskor fortsatt under 2023. Ett utvecklingsarbete för språkhöjande kompetensutvecklingsinsatser inom förskolan och äldreomsorgen har inletts.

Kommunens kompetensförsörjning behöver lösas på fler sätt än enbart genom nyrekrytering. Exempelvis behöver fler medarbetare arbeta heltid och fler behöver arbeta längre. I syfte att främja ett förlångt arbetsliv infördes under året en gratifikation till medarbetare (utifrån vissa kriterier) som från och med 66 års ålder väljer att fortsätta arbeta i Linköpings kommun. Den kompetens som finns behöver användas på rätt sätt. Vissa arbetsuppgifter behöver nya yrkesgrupper utföra och vissa arbetsuppgifter kan frigöras, automatiseras eller utföras på annat sätt genom ökad digitalisering. Exempel på åtgärder som vidtagits under året är digital handling inom äldreomsorgen och en pilot för införande av yrkesgruppen servicebiträden. I syfte att effektivisera och minska sårbarheten i verksamheterna ses ett ökat fokus på bemanningsplanering och schemaläggning. Ett exempel på åtgärd för att kunna öka digitaliseringstakten är att en översyn av rutiner och arbetssätt vad gäller grunddata i ekonomi och lönesystemet pågår. Komplexa samhällsutmaningar kräver nya arbetssätt och nya samverkansformer. Chefer, medarbetare och stödfunktioner behöver kroka arm för att tillsammans lösa kommunens kompetensförsörjningsbehov.

Uppföljning av strategiska utvecklingsuppdrag

I tabellen redovisas aktuella strategiska utvecklingsuppdrag som kommunfullmäktige har beslutat om i budget och som kvarstår från tidigare år.

Kommungemensamma uppdrag

	Kommentar
Samtliga nämnder ska fortsätta arbetet med kommunens totalförsvarsplanering och kommunens krigsorganisation.	Genomfört. <i>SBN har pågående aktiviteter, övriga nämnder har genomfört uppdraget.</i>
Samtliga nämnder ska inom ramen för sitt basuppdrag vidta åtgärder och intensifiera arbetet för att minska och motverka segregation samt bidra till samordningen av kommunens insatser avseende segregation och trygghetsskapande åtgärder.	Genomfört. <i>SBN har pågående aktiviteter, övriga nämnder har genomfört uppdraget.</i>
Samtliga nämnder ska vidta och genomföra åtgärder i enlighet arbetsmarknadsprogrammet med handlingsplan.	Genomfört. <i>BOU och BIN har pågående aktiviteter, övriga nämnder har genomfört uppdraget.</i>

Förvaltningsberättelse

	Kommentar
Samtliga nämnder ska i enlighet med de politiska styrdokumenterna prioritera, avsätta resurser och genomföra åtgärder inom ekologisk hållbarhet.	Genomfört. <i>SBN har pågående aktiviteter, övriga nämnder har genomfört uppdraget.</i>
Samtliga nämnder ska vidta och genomföra åtgärder i enlighet med näringslivsprogrammets fokusområden.	Genomfört. <i>SBN har pågående aktiviteter, övriga nämnder har genomfört uppdraget.</i>
Samtliga nämnder ska prioritera avtalsuppföljning utifrån ett risk- och väsentlighetsperspektiv för att förebygga välfärdsbrottslighet samt fusk och oegentligheter.	Pågår <i>BMN, KOF, SBN och ÅN har pågående aktiviteter, övriga nämnder har genomfört uppdraget.</i>
Samtliga nämnder ska i sin planering inarbeta åtgärder utifrån OBS-rapporten och resultatjämförelser med andra kommuner.	Genomfört.
Samtliga nämnder ska öka användandet av digitaliseringens möjligheter för förbättrad service till medborgare samt fortsatt verksamhetsutveckling och effektivisering.	Genomfört. <i>ÅN har pågående aktiviteter, övriga nämnder har genomfört uppdraget.</i>
Samtliga nämnder ska vidta åtgärder för att stärka chefers förutsättningar.	Genomfört. <i>BOU och BIN har pågående aktiviteter, övriga nämnder har genomfört uppdraget.</i>
Samtliga nämnder ska vidta åtgärder för att minska personalomsättningen.	Genomfört. <i>BMN, SBN och SON har pågående aktiviteter, övriga nämnder har genomfört uppdraget.</i>
Samtliga nämnder ska vidta åtgärder för att minska sjukfrånvaro.	Genomfört.
Samtliga nämnder får uppdraget att inhämta medarbetarnas perspektiv på sina arbetsmiljöer, utifrån målsättningen att minska sjuktal och utveckla arbetsmiljöerna i kommunen och med detta som grund komma med förslag på insatser som förbättrar arbetsmiljön. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen under 2023.	Genomfört. <i>SON och ÅN har pågående aktiviteter, övriga nämnder har genomfört uppdraget.</i>
Samtliga nämnder ska effektivisera nyttjandet av administrativa- och verksamhetslokaler samt övriga kommunala anläggningar. Kvarstår från Budget 2021 med plan för 2022-2024.	Genomfört. <i>SON har pågående aktiviteter, övriga nämnder har genomfört uppdraget.</i>
Samtliga nämnder ska se över sin egen inköpsorganisation i syfte att säkerställa en hög e-handels- och avtalstrohet. Kvarstår från Budget 2021 med plan för 2022-2024.	Genomfört.
Samtliga nämnder ska utifrån personalframskrivningsanalyser och nya vägar till kompetensförsörjning anpassa rekryteringsbehovet till ekonomisk ram. Kvarstår från Budget 2022 med plan för 2023-2028.	Genomfört. <i>SON har pågående aktiviteter, övriga nämnder har genomfört uppdraget.</i>

Förvaltningsberättelse

Nämndspecifika uppdrag

	Kommentar
Arbetsmarknadsnämnden ska vidta åtgärder för att säkerställa att vuxenutbildningen möter arbetsmarknadens behov.	Genomfört
Kommunstyrelsen ska se över behovet av ytterligare insatser och åtgärder utifrån den regionala ANDTS-strategin.	Pågår
Samhällsbyggnadsnämnden ska i plan- och exploateringsprojekt, på såväl mark som ägs av kommunen som privat mark, fortsatt verka för en hög andel småhus. Nämnden ska verka för blandade boendeformer och för att lägenheter med lägre hyresnivåer byggs.	Genomfört
Samhällsbyggnadsnämnden ska i samverkan med kommunens bolag fortsätta utvecklingen av kommunens laddinfrastruktur i enlighet med plan. Antalet laddplatser i kommunen ska fördubblas till 2024 och hälften av alla nya p-platser som kommunkoncernen skapar ska ha möjlighet till laddning. Målsättningen är att år 2030 ska samtliga hyresgäster i de kommunala bolagen ha möjlighet till laddning.	Genomfört
Samhällsbyggnadsnämnden ska aktualisera och värdera att antagen trafikplan säkerställer framkomlighet i centrala Linköping för alla trafikslag. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen under 2023.	Pågår
Samhällsbyggnadsnämnden ska med utgångspunkt i tidigare utredningar av Tinnerbäcksområdet genomföra en utredning som beskriver konsekvenser av en förnyad och uppdaterad kulvertlösning genom Tinnis-området. Utredningen ska belysa ekonomiska, juridiska samt funktionella konsekvenser.	Genomfört
Samhällsbyggnadsnämnden ska tillse att olovliga bosättningar avvecklas och aktivt arbeta för att förhindra nya etableringar.	Genomfört
Arbetsmarknadsnämnden ska vidta åtgärder för att förbättra kvalitet och resultat samt för att öka genomströmningen inom vuxenutbildningen och svenska för invandrare (SFI).	Genomfört
Arbetsmarknadsnämnden ska vidta åtgärder för att korta etableringstiden.	Genomfört
Arbetsmarknadsnämnden ska växla medel från försörjningsstöd mot utbildning och arbetsmarknadsinsatser och åtgärder för invånare som uppstår ekonomiskt bistånd.	Genomfört
Arbetsmarknadsnämnden ska vidta åtgärder för att utveckla och anpassa handledningen vid arbetsmarknadsanställningar utifrån arbetstagares och arbetsgivares behov.	Genomfört
Arbetsmarknadsnämnden och social- och omsorgsnämnden ska vidta åtgärder för att öka antalet sysselsättningsplatser för de individer som står långt från arbetsmarknaden.	Genomfört
Barn- och ungdomsnämnden ska stärka likvärdigheten och vidta åtgärder för att öka andelen grundskoleelever som uppnår behörighet till gymnasieskolan.	Genomfört
Barn- och ungdomsnämnden ska se över resursplaneringen i syfte att öka personaltätheten där behov finns, utifrån verksamhetens behov och förutsättningar.	Kvarstår
Barn- och ungdomsnämnden ska värdera förutsättningarna för att införa språkkrav och språktester för personal inom förskola och skola.	Genomfört
Barn- och ungdomsnämnden, bildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden och social- och omsorgsnämnden ska i samverkan utveckla och stärka insatserna för barn och unga. Fokus ska vara på samordnade, tidiga och förebyggande insatser i syfte att tillgodose barn och ungas behov.	Genomfört
Bildningsnämnden ska vidta åtgärder för att öka genomströmningen inom gymnasieskolan.	Genomfört
Kultur- och fritidsnämnden ska i samverkan med civilsamhället vidta åtgärder för att stärka kultur- och fritidsverksamheten för barn och ungdomar.	Genomfört
Kultur- och fritidsnämnden ska begränsa Ung Puls verksamhet till ungdomar mellan 13-18 år.	Genomfört (KF 2023-03-16 § 27)
Kultur- och fritidsnämnden ska i samverkan med social- och omsorgsnämnden skapa verksamhet riktad till unga som riskerar att utsättas för hedersförtryck.	Pågår
Kultur- och fritidsnämnden ska utreda hur Kulturskolan ska bli mer närvarande och tillgänglig för barn och unga i hela Linköpings kommun, på landsbygd, i stadsdelar och tätorter.	Pågår
Kommunstyrelsen ska i samverkan med social- och omsorgsnämnden utreda och värdera kommunens samverkan med civilsamhället, inklusive Leanlinks nuvarande uppdrag kring områdesteamen.	Genomfört
Social- och omsorgsnämnden ska ta fram förslag på organisering och tidplan för införande av nära socialtjänst i fler stadsdelar. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen under 2023.	Pågår
Social- och omsorgsnämnden ska genomföra en översyn av placeringsformer där uppdrag och ersättningsnivåer vid placeringar särskilt ska belysas.	Pågår

Förvaltningsberättelse

	Kommentar
Social- och omsorgsnämnden ska säkerställa att alla som arbetar inom vård och omsorg har tillräckliga kunskaper i svenska samt värdera förutsättningarna för att införa språkkrav och språkstest för personal i omsorgen.	Pågår
Äldrenämnden ska, i syfte att säkerställa kontinuitet, införa en fast patientansvarig sjuksköterska för varje brukare i de verksamheter där kommunen har det medicinska ansvaret på sjuksköterskenivå. Detta för att öka patientsäkerheten och tryggheten för den enskilde.	Pågår
Äldrenämnden ska säkerställa att alla som arbetar inom vård och omsorg har tillräckliga kunskaper i svenska samt värdera förutsättningarna för att införa språkkrav och språkstest för personal i äldreomsorgen.	Pågår
Barn- och ungdomsnämnden ska vidta åtgärder för att öka nyttjandet av skolans lokaler, bland annat genom att tillgängliggöra skollokaler för kommunala verksamheter, föreningslivet och andra aktörer efter skoltid.	Genomfört
Kommunstyrelsen ska säkerställa att Lejonfastigheter AB i samverkan med samtliga nämnder utvecklar strategier för den kort- och långsiktiga lokalförsörjningen och att åtgärder vidtas för ett effektivt och resursoptimalt lokalutnyttjande.	Genomfört
Kommunstyrelsen ska i samverkan med Lejonfastigheter AB genomföra en uppföljning och översyn av kommunens lokalförsörjningsprocess i syfte att säkerställa en effektiv process som möter kommunens lokalbehov på både kort och lång sikt.	Genomfört
Kommunstyrelsen ska i samverkan med barn- och ungdomsnämnden, social- och omsorgsnämnden samt Lejonfastigheter utreda möjligheten att nyttja SKR och Addas ramavtal för förskolebyggnader och gruppbofastigheter.	Genomfört
Kultur- och fritidsnämnden ska vidta åtgärder för att öka nyttjandet av kultur- och fritidslokaler.	Genomfört
Barn- och ungdomsnämnden ska genomföra en översyn för att se om ytterligare arbetsuppgifter och ärenden kan överföras till Kontakt Linköping (förvaltningen Verksamhetsstöd och service).	Genomfört
Barn- och ungdomsnämnden, bildningsnämnden, social- och omsorgsnämnden och äldrenämnden ska vidta åtgärder för att samtliga medarbetare ska ha tillgång till nödvändiga digitala verktyg i sitt arbete.	Genomfört <i>ÅN har pågående aktiviteter, övriga nämnder har genomfört uppdraget.</i>
Barn- och ungdomsnämnden, bildningsnämnden, bygg- och miljönämnden, kommunstyrelsen (Verksamhetsstöd och service) och samhällsbyggnadsnämnden ska genomföra en genomlysning av den centrala förvaltningsorganisationen för att identifiera och föreslå kostnadsreducerande åtgärder. Inriktningen är att kärnverksamhet ska prioriteras framför central förvaltningsadministration. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen under 2023.	Genomfört
Kommunstyrelsen (Verksamhetsstöd och service) ska i samverkan med barn- och ungdomsnämnden, bildningsnämnden och äldrenämnden samt berörda nämnder genomföra en köksutredning och bedömning av kökslokaler. I uppdraget ingår att utarbeta förslag till inriktning för en framtida köksstruktur för fortsatt kvalitet samt optimalt nyttjande av kapacitet och resurser i behovet av tillagnings- och mottagningskök. Uppdraget ska återrapporteras till kommunstyrelsen under 2023.	Genomfört
Kommunstyrelsen ska säkerställa att det genomförs en genomlysning av Lejonfastigheter AB:s organisation.	Pågår
Kommunstyrelsen (Leanlink), social- och omsorgsnämnden och äldrenämnden ska genomföra en översyn av förvaltningens lednings- och stödfunktioner. Fokus i genomlysningen är att identifiera områden som kan effektiviseras genom närmare samarbete/samutnyttjande i syfte att prioritera kärnverksamhet framför central förvaltningsadministration.	Genomfört
Social- och omsorgsnämnden ska åtgärda problemet med långa handläggningstider inom särskilt barn och unga samt LSS.	Genomfört
Social- och omsorgsnämnden ska genomföra en översyn för att värdera om ytterligare arbetsuppgifter och ärenden kan överföras till Kontakt Linköping (Verksamhetsstöd och service).	Pågår
Äldrenämnden ska i samverkan med samhällsbyggnadsnämnden och Lejonfastigheter AB vidta åtgärder i lokalförsörjningsplanen för att anpassa verksamhetens kapacitet utifrån behov.	Pågår
Äldrenämnden ska säkerställa en kvalitativ uppföljning och kontroll av såväl kommunala som privata utförare som bedriver verksamhet på uppdrag av äldrenämnden.	Genomfört
Barn- och ungdomsnämnden och äldrenämnden ska i samverkan med kommunstyrelsen värdera behov och åtgärder av att minska antalet medarbetare per chef inom förskola, skola och äldreomsorg.	Pågår <i>BoU och KS har pågående aktiviteter.</i>

Förvaltningsberättelse

	Kommentar
	ÅN har genomfört uppdraget.
Social- och omsorgsnämnden ska fortsatt genomföra insatser i syfte att förbättra socialsekreterarnas arbetsmiljö.	Pågår
Social- och omsorgsnämnden och äldreomsorgen ska på sikt införa undersköterska som lägsta utbildningsnivå inom vård- och omsorgsnära arbete.	Pågår
Äldreomsorgen ska öka antalet sjuksköterskor för att bättre möta behovet av medicinsk kompetens inom vård och omsorg.	Genomfört
Äldreomsorgen ska i samverkan med kommunstyrelsen ta fram en plan för införande av önskad sysselsättning och för en avveckling av delade turer under mandatperioden.	Genomfört
Bygg- och miljönämnden, samhällsbyggnadsnämnden och bolagen inom kommunkoncernen ska prioritera, avsätta resurser och genomföra åtgärder inom ekologisk hållbarhet i enlighet med de politiska styrdokumenterna och ägardirektiverna. Ett särskilt fokus ska riktas på handlingsplan för koldioxidneutralt Linköping 2025. <i>Kvarstår från Budget 2022 med plan för 2023-2028.</i>	Genomfört
Kommunstyrelsen ska stärka stödet till övriga nämnder inom ekologisk och social hållbarhet avseende tillämpning och genomförande av politiska styrdokument, samt kravställning vid upphandling. <i>Kvarstår från Budget 2022 med plan för 2023-2028.</i>	Genomfört
Kommunstyrelsen ska ta fram ett förslag på utformande och bildande av ett kommunalt cykelråd. I arbetet ska Linköpingsbornas synpunkter tillvaratas. Uppdraget ska återredovisas till kommunstyrelsen under 2022. <i>Kvarstår från Budget 2022 med plan för 2023-2028.</i>	Genomfört
Bildningsnämnden ska utveckla vuxenutbildningen genom flexibilitet och individanpassning samt vidta åtgärder för att vuxenutbildningen i ökad grad bidrar till kompetensförsörjningen. Särskilda insatser ska riktas till målgruppen lågutbildade. <i>Kvarstår från Budget 2022 med plan för 2023-2028.</i>	Genomfört
Social- och omsorgsnämnden ska i samverkan med berörda nämnder utarbeta en handlingsplan för de bosociala kontrakt som kommer via byggnation med hjälp av statligt investeringsstöd. <i>Kvarstår från Budget 2021 med plan för 2022-2024</i>	Genomfört
Social- och omsorgsnämnden ska öka tillgängligheten till insatser enligt LSS. <i>Kvarstår från Budget 2021 med plan för 2022-2024</i>	Pågår
Social- och omsorgsnämnden och äldreomsorgen ska säkerställa och följa upp att alla som arbetar inom vård och omsorg har tillräckliga kunskaper i svenska för att kunna genomföra uppdraget samt kommunicera bra med brukare, anhöriga och kollegor. <i>Kvarstår från Budget 2022 med plan för 2023-2028.</i>	Pågår
Äldreomsorgen ska, i syfte att säkerställa kontinuitet, införa en fast patientansvarig sjuksköterska för varje brukare i de verksamheter där kommunen har det medicinska ansvaret på sjuksköterskenivå. Detta för att öka patientsäkerheten och tryggheten för den enskilde brukaren. <i>Kvarstår från Budget 2022 med plan för 2023-2028.</i>	Genomfört
Äldreomsorgen ska utifrån den demografiska och tekniska utvecklingen, erfarenheter av coronapandemin och nationella utvecklingsinitiativ stärka äldreomsorgens kvalitet och utvecklingsförmåga genom att bland annat öka förutsättningarna för attraktiva anställningsvillkor och därmed långsiktigt säkra personal och kompetensförsörjningen för sektorn. <i>Kvarstår från Budget 2022 med plan för 2023-2028.</i>	Pågår

Kommunstyrelsens indikatorer för uppföljning av kommunens resultat och utveckling

Kommunstyrelsen följer på en övergripande nivå kommunens resultat och utveckling med stöd av indikatorer. Indikatorerna som redovisas nedan speglar viktiga förhållanden för kommunens resultat och utveckling. Indikatorernas främsta syfte är att visa om utvecklingen går i önskvärd riktning och ge underlag för att ompröva kommunfullmäktiges styrning.

Det finns i flera fall en fördröjning innan kommunens insatser får ett synligt genomslag i samhället. En bedömning av effekten av kommunfullmäktiges styrning behöver därför göras genom en mer långsiktig analys av utvecklingen i kombination med att följa mer närliggande förändringar, exempelvis i vilken mån åtgärder har genomförts och vilka tidiga effekter åtgärderna anses ha lett till. Senast tillgängliga utfall redovisas i tabellen nedan.

KS-indikator	2019	2020	2021	2022	2023
Årlig befolkningstillväxt	2 017	1 565	911	1 146	731
Flyttningsnetto	1 322	1 106	220	699	412
Pendlingsnetto	10 130	10 224	10 625	10 965	I.U.
Nyföretagande (nyföretagarbarometern, Bolagsverket)	824	894	977	933	I.U.

Förvaltningsberättelse

KS-indikator	2019	2020	2021	2022	2023
Andel UF-företagande (%)	28,1	32,9	30,8	32,6	30,9
		Mikro 14 Små 29	Mikro 21 Små 27 Medel 20	Mikro 25 Små 30 Medel 18	Mikro 17 Små 32 Medel 21
Andel mikro, små och medelstora företag som lämnar anbud i upphandlingar (%)	I.U.	Medel 20 Stor 33	Stor 28 Okänt 4	Stor 23 Okänt 4	Stor 16 Okänt 14
Antal påbörjade bostäder i nybyggda hus	1 373	754	1 123	714	741
Antal färdigställda bostäder i nybyggda hus	896	1 515	957	1 312	925
Andel arbetslösa och i program, 16-65 år, (%) av arbetskraften					
Mars	5,8	6,3	7,0	5,9	5,7
Oktober	6,1	7,3	6,4	5,9	5,7
Andel arbetslösa och i program, 18-24 år, (%) av arbetskraften					
Mars	6,3	8,1	8,9	7,3	6,9
Oktober	7,5	9,6	8,0	7,7	7,3
Andel arbetslösa och i program, utrikes födda, (%) av arbetskraften					
Mars	18,6	19,2	20,0	18,4	16,8
Oktober	19,3	21,5	19,4	17,8	16,9
Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen	1,8	4,8	4,7	4,4	
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	80,2	82,8	84,7	83,5	85,3
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	48	40	44	33	I.U.
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO ₂ -ekv/inv.	4,20	4,05	4,14	I.U.	
Antal anställda med månadslön	9 941	10 154	10 303	10 520	10 259
Varav antal tillsvidareanställda	9 221	9 427	9 578	9 949	9 938
Andel heltidsanställningar	82,4	83,4	84,1	85,3	87,0

Uppföljning av planer och program

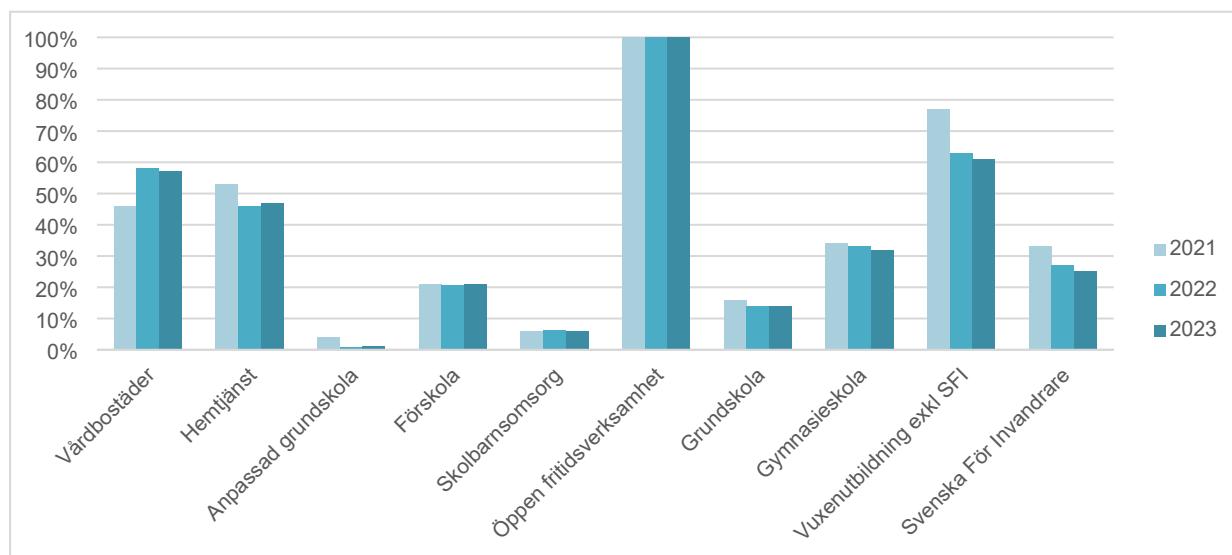
Uppföljning av verksamhet som utförs av kommunala och privata utförare

Kommunen har enligt lag skyldighet att tillhandahålla viss verksamhet och service till kommunmedborgarna. Men det innebär inte att kommunen själv är skyldig att utföra verksamheten. Verksamhet kan utföras av kommunen, av kommunala bolag eller av olika privata utförare. I Linköpings kommun utförs viss verksamheten av privata utförare. Utifrån fullmäktiges program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av kommunala och privata utförare utarbetar nämnderna en plan för när och på vilket sätt avtal och verksamhet ska följas upp (KF 2020-02-25 § 38). Uppföljning av verksamhet genomförs för att säkra att avtalad kvalitetsnivå uppnås och att verksamheten bedrivs inom gällande regelverk. De kommunövergripande målen följs upp i delårsrapporter och årsredovisning och kommunens modell för avtalsuppföljning anges i rutinerna för inköp och upphandling. Utifrån den uppföljning som genomförts av verksamhet som utförs av kommunala och privata utförare redovisar nämnderna inga väsentliga avvikelser. De förbättringsområden som identifieras hanteras löpande.

I diagrammet nedan redovisas hur stor andel av ett antal olika verksamheter som bedrivs av någon annan än en kommunal utförare.

Verksamhet i enskild drift (andel i procent)

Förvaltningsberättelse

Nämnderna anger i sina verksamhetsberättelser att uppföljning i huvudsak skett i enlighet med upprättade planer och rutiner. Förbättringsområden har identifierats utifrån genomförd uppföljning och åtgärder vidtas fortlöpande för att säkra att avtalad kvalitetsnivå uppnås och att verksamheten bedrivs inom gällande regelverk.

I övrigt har nämnder, som genom avtal överlämnat skötseln av en kommunal angelägenhet till en kommunal eller privat utförare, utifrån fullmäktiges program inte rapporterat några väsentliga avvikelser från uppföljningen av avtal och verksamhet per den 31 december.

Uppföljning av nämndernas lokaler/lokalförsörjningsplaner

Kommunledningsförvaltningen har på uppdrag av kommunstyrelsen genomfört uppföljning och översyn av lokalförsörjningsprocessen. Översyn av kommunens lokalförsörjning och lokalförsörjningsprocess har visat på flera utvecklingsområden. Mot denna bakgrund har kommunstyrelsen beslutat om nya Riktlinjer för lokalförsörjning 2024-01-23 § 18, som förtydligar ansvar, roller och processer för berörda aktörer inom Linköpings kommuns lokalförsörjning. Den genomlysning av Lejonfastigheter AB:s organisation som Lejonfastigheter haft i uppdrag att genomföra under 2023 är ännu inte genomfört och kvarstår under 2024. Kommunledningsförvaltningen kommer fortsätta leda och samordna lokalplaneringen utifrån ett långsiktigt och kommunövergripande perspektiv samt säkerställa att effektiva incitament, styrdokument och arbetssätt etableras.

Social- och omsorgsnämnden, äldre- och barn- och ungdomsnämnden arbetar med effektivisering av sina verksamhetslokaler. Under 2023 har Lejonfastigheter i samarbete med social- och omsorgsförvaltningen gjort en genomlysning av kommunens samtliga vårdboenden. Det finns ett stort värde i att liknande arbete genomförs med övriga förvaltningar och att genomlysningen förbättrar förutsättningar för effektiviseringar i lokalbeståndet. Nämnderna har tagit sig an frågan men kommit olika långt i analys och konkreta åtgärder, varför uppdraget kvarstår till 2024.

Arbetet med att ta fram lokalkoncept för kommunens olika typlokaler har fortsatt under 2023 men är fortfarande inte klart och kvarstår till 2024. Lokalkoncepten ska underlätta arbetet med att projektera och bygga nya lokaler för kommunens verksamheter för bättre träffsäkerhet och på sikt även lägre lokalkostnader.

Kommunen och Lejonfastigheter har arbetat med en ny modell som innebär att bolaget ska ta ett större ansvar över säkerheten i kommunens lokaler. Ett säkerhetsavtal har tagits fram och trätt i kraft under 2023. Lejonfastigheter och Säkerhetsenheten fortsätter förtydliga arbetet kring säkra fastigheter under 2024 som ska bidra till att kommunen ska fortsätta tillhandahålla trygga och säkra fastigheter till sina medborgare och verksamheter.

Förvaltningsberättelse

Internkontroll

I de flesta nämnder ligger internkontrollarbetet fokuserat på att genomföra riskanalyser. Genom att till stor del använda sig av genomförda riskanalyser som grund för prioritering av kontrollmoment, kan nämnderna fokusera på de områden som är mest kritiska för verksamheten och där riskerna är störst.

Nämnderna har i sina internkontrollrapporter redogjort för arbetet med internkontroll samt utfallet från gjorda kontrollmoment utifrån beslutad internkontrollplan.

Uppföljningen visar att övervägande delen av de kontroller som utförts i internkontrollplanerna, bedöms som tillfredsställande och ett färre antal som mindre tillfredsställande. De avvikelser som påträffats i respektive förvaltnings valda kontroller har åtgärdats eller åtgärd planerats. Den samlade bedömningen är att nämnderna arbetar systematiskt med den interna kontrollen och att den i allt väsentligt fungerar väl.

Balanskravsresultat

Enligt kommunallagen krävs att kommunernas ekonomi ska vara i balans, det vill säga att årets intäkter ska täcka kostnaderna. Om kostnaderna för ett visst räkenskapsår överstiger intäkterna, ska det negativa resultatet regleras och det redovisade egna kapitalet enligt balansräkningen återställas under de närmast följande tre åren. En så kallad balanskravsutredning genomförs varje år för att fastställa om balanskravet är uppfyllt. Balanskravet gäller kommunen som juridisk enhet och inte den kommunala koncernen.

Kommunen har ett positivt resultat efter balanskravsjusteringar på 499 mnkr för 2023. Därmed finns inget balanskravsresultat som behöver återställas. Sedan lagen infördes år 2000 har kommunen inte behövt återställa något negativt balanskravsresultat.

Vid avstämningen mot balanskravet räknas inte realiserade vinster samt effekterna av marknadsvärderingen av de finansiella placeringarna med i resultatet. På grund av de uppgångar som varit på de finansiella marknaderna under året, ingår ett realiserat resultat för de finansiella placeringarna i resultatet som räknas bort i balanskravsutredningen. Denna summa kan variera kraftigt mellan månaderna, beroende på börsens upp- och nedgångar. Balanskravsresultatet innehåller även återföring av realiserade vinster och förluster från den försäljning av placeringar som skett under året.

Utöver realiserade vinster och förluster i värdepapper ingår realisationsvinster inom kommunstyrelsens verksamhet med 52 mnkr för försäljning av tomträtter under mars månad, samt försäljning av bostadsrätter inom barn- och ungdomsnämnden med närmare 6 mnkr.

Kommunens balanskravsresultat, belopp i mnkr

	Bokslu t 2023	Bokslu t 2022	Bokslu t 2021	Bokslu t 2020	Bokslu t 2019
Årets resultat enligt resultaträkningen	370	-434	995	565	698
Samtliga realisationsvinster	-58	-2		-57	-6
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-	-
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-	-
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	197	865	-378	-327	-653
Återföring av realiserade vinster och förluster i värdepapper	-10	-	104	-	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	499	429	721	181	39
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-	-58	-92	-
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-	-	-
Balanskravsresultat	499	429	663	89	39

Då värdeförändringen år 2023 av pensioner intjänade före 1998 redovisas mot eget kapital enligt beslut i kommunfullmäktige i samband med budget för 2023, så innebär det att balanskravsresultatet således är 185 mnkr högre än enligt den princip som följts under tidigare år. Ett korrigerat balanskravsresultat för jämförelse med tidigare års resultat skulle således vara 314 mnkr.

Kommunens resultatutjämningsreserv

Avsikten med resultatutjämningsreserven är att ge en möjlighet för kommuner och regioner att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Syftet med resultatutjämningsreserven är alltså att kunna bygga upp en reserv under goda tider för att senare, under vissa omständigheter, kunna utnyttja denna när till exempel skatteunderlagsutvecklingen är svag.

Under eget kapital finns en resultatutjämningsreserv om 300 mnkr som kan användas för att vid behov kunna utjämna intäkter över en konjunkturcykel. Enligt Linköpings kommuns riktlinjer får resultatutjämningsreserven uppgå till högst 5 procent av skatteintäkterna, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag, vilket motsvarar drygt 513 mnkr.

Det lägsta av antingen årets resultat eller årets resultat efter balanskravsjusteringar används vid bedömning av om reservering till resultatutjämningsreserv får göras enligt 11 kap. 14 § kommunallagen. Reservering av medel till resultatutjämningsreserven beslutas i samband med att årsredovisningen behandlas i kommunfullmäktige.

Väsentliga personalförhållanden

I avsnittet beskrivs väsentliga personalförhållanden och här redovisas bland annat utvecklingen avseende anställda och sjukfrånvaro. I medarbetarbilagan till årsredovisningen finns en tabellsamling med nyckeltal och statistik som kompletterar den information som finns i årsredovisningen.

Kommunens medarbetare

Under den senaste tolv månadersperioden har antalet medarbetare minskat med 261 personer till 10 259. Det motsvarar 9 122 årsarbetare⁵. Utöver detta tillkommer 1 745 personer med timlön. Minskningen av antalet medarbetare har till största del skett på utbildningsförvaltningen och inom barn- och ungdomsnämndens verksamheter och beror på anpassning till minskat barn- och elevantal.

Antal medarbetare med tillsvidare- och visstidsanställning med månadslön

	December 2022	December 2023
Antal tillsvidareanställda	9 949	9 938
varav barn- och ungdomsnämnden	4 791	4 703
varav bildningsnämnden	689	699
varav Leanlink	2 441	2 471
Antal visstidsanställda med månadslön	571	321
Summa antal anställda med månadslön	10 520	10 259

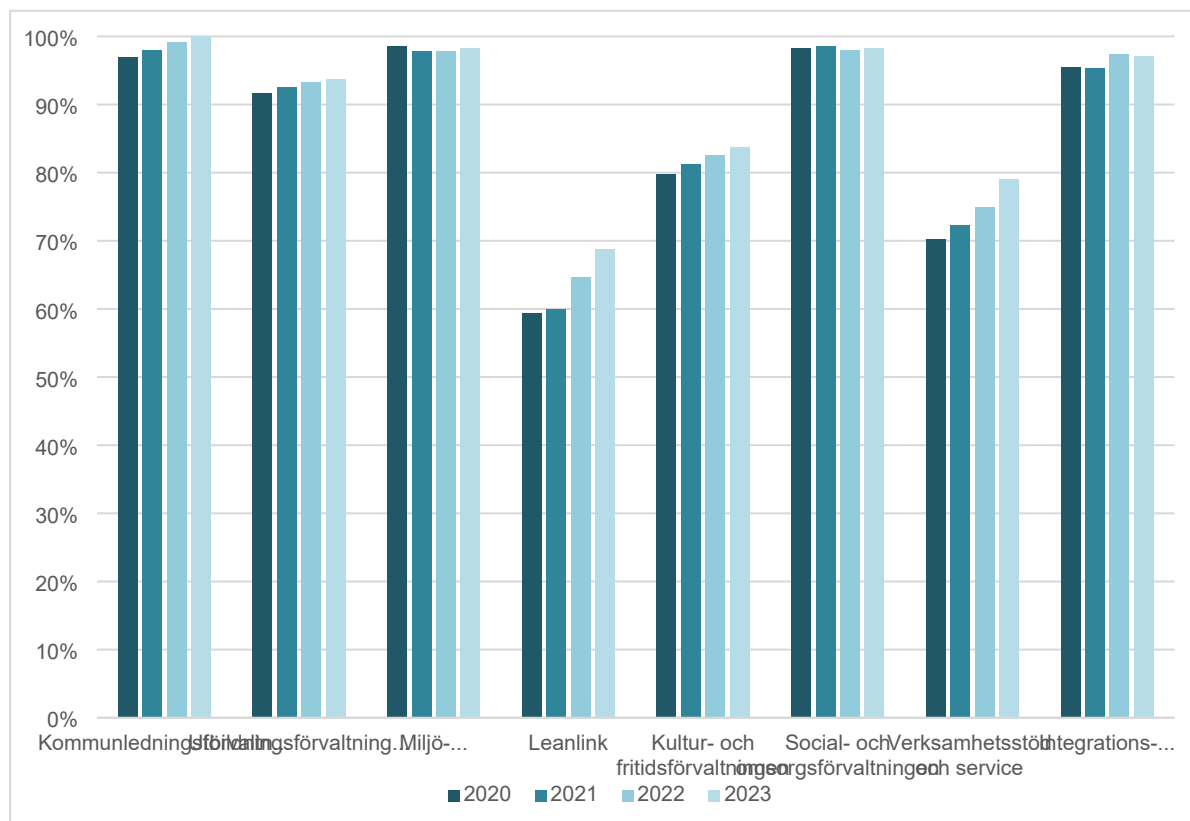
Fördelningen mellan könen är jämförbar med tidigare år, 76,4 procent kvinnor och 23,6 procent män. Medelåldern i Linköpings kommun är 45 år. Kommunen har 2 964 medarbetare med utomnordisk bakgrund.⁶ Linköpings kommun har 365 chefer, 278 kvinnor och 87 män. 36 chefer har utomnordisk bakgrund. Antalet medarbetare per chef är i genomsnitt 35, en minskning med 3 jämfört med 2022. Utbildningsförvaltningen har 56 och Leanlink 33 medarbetare per chef medan övriga förvaltningar har betydligt lägre värden. Leanlinks värde för 2023 har minskat med 5 medarbetare per chef jämfört med föregående år. Totalt finns det 126 chefer i kommunen som har fler än 30 medarbetare. Av dessa finns 82 på Utbildningsförvaltningen och 41 på Leanlink.

Andelen tillsvidareanställda med heltidsanställning har ökat med 1,3 procentenheter till 87 procent. På kommunövergripande nivå är det en fortsättning på en uppåtgående trend, 86 procent av kvinnorna och 90 procent av männen har en heltidsanställning. Det största utvecklingsbehovet finns på Leanlink, dock ses en ökning det senaste året med 4,2 procent till 68,8 procent, ett resultat av det utvecklingsarbete som genomförts vad gäller bemanningsplanering och schemaläggning. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för tillsvidareanställda i kommunen är 96,9 procent.

⁵ Ett årsarbete är som regel en heltidstjänst på fyrtio timmar per vecka

⁶ Uppgifter från SCB. Definition person född utom norden eller att båda föräldrarna är födda utom norden. Siffran innefattar tillsvidareanställda, visstidsanställda och timavlönade.

Andel tillsvidareanställda med heltidsanställning fördelat mellan respektive förvaltning 2020-2023

Personalrörlighet

Andelen externa personalavgångar är 9,9 procent och har därmed minskat med 0,2 procentenheter sedan föregående år. Andelen nyanställda som är kvar i organisationen efter två år⁷ är 71,1 procent, en ökning med 3,6 procentenheter sedan föregående år. Den största ökningen ses på Social- och omsorgsförvaltningen och förvaltningen för Verksamhetsstöd och service. Av de 1 211 personer som avslutat sin tillsvidareanställning och lämnat kommunen har 140 gjort det på grund av pensionering, vilket är en minskning jämfört med föregående år. Genomsnittsåldern för pension är 65,2, en ökning med 0,6 procent jämfört med föregående år.

Timavlönad personal, mertid och övertid

Förutom tillsvidareanställda och visstidsanställda med månadslön finns timavlönade medarbetare som under året vid ett eller flera tillfällen har arbetat i kommunen. Summan utförda timmar med timlön är 765 355 timmar, en minskning jämfört med föregående år med ungefär 376 000 timmar. De arbetade timmarna motsvarar 387 årsarbetare. Under året betalades 218,7 mnkr ut i timlön.

Summan utförda timmar med mertid och övertid var 112 585, vilket är en minskning jämfört med föregående år med ungefär 25 000 timmar. Timmarna ökade dock markant föregående år vilket innebär att även årets timmar är högt jämfört med åren innan. Majoriteten av timmarna är på Leanlink vilket kan tillskrivas det svåra bemanningsläget. Utbetald ersättning för mertid och övertid uppgick till 42 mnkr.

Löner och övriga kostnader

Den direkta personalkostnaden⁸ uppgick till 4 236 mnkr, en ökning med 191 mnkr jämfört med 2022. Sjuklönekostnaden⁹ uppgick till 126 mnkr, en minskning med 16 mnkr jämfört med föregående år.

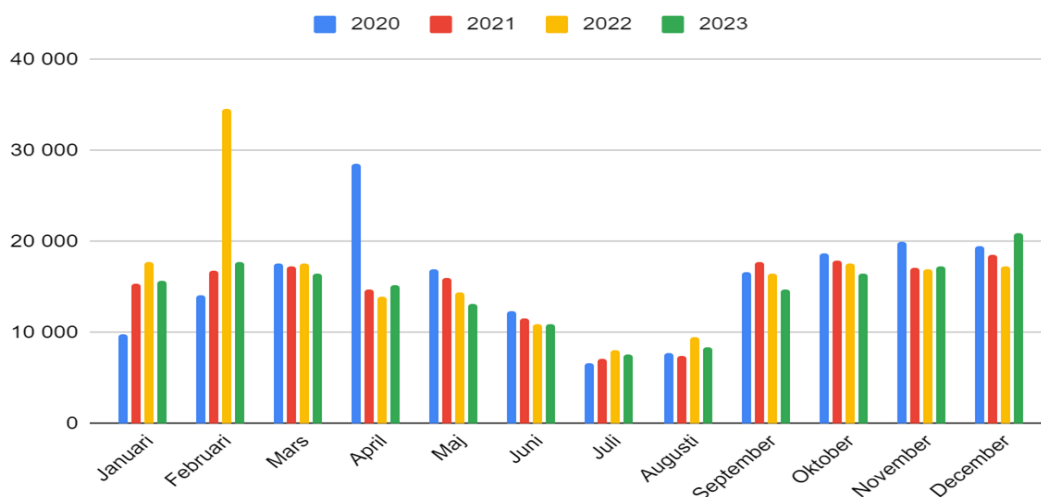
⁷ Andel nyanställda tillsvidareanställda som anställdes under 2022 som är kvar 31/12 2023

⁸ Exklusive sociala avgifter och pensioner

⁹ Exklusive PO-tillägg

Förvaltningsberättelse

Sjuklönekostnader inklusive PO-tillägg för åren 2020 till 2023, belopp i mnkr

Diagrammet beskriver sjuklönekostnaden för respektive månad för åren 2020 till 2023. Sjuklönekostnaden uppgick för år 2023 till 125,7 mnkr, en minskning med 16 mnkr jämfört med föregående år.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron är 8,0 procent, en minskning med 0,4 procentenheter jämfört med föregående år. Nästan alla förvaltningar har sänkt sjukfrånvaro. Sjukfrånvaron har varierat från högst 9,5 procent i november till som lägst 6,1 procent i juli. Sjukfrånvaron har minskat i samtliga åldersgrupper och för båda könen. Andelen långtidssjukfrånvaro har ökat något jämfört med föregående år.

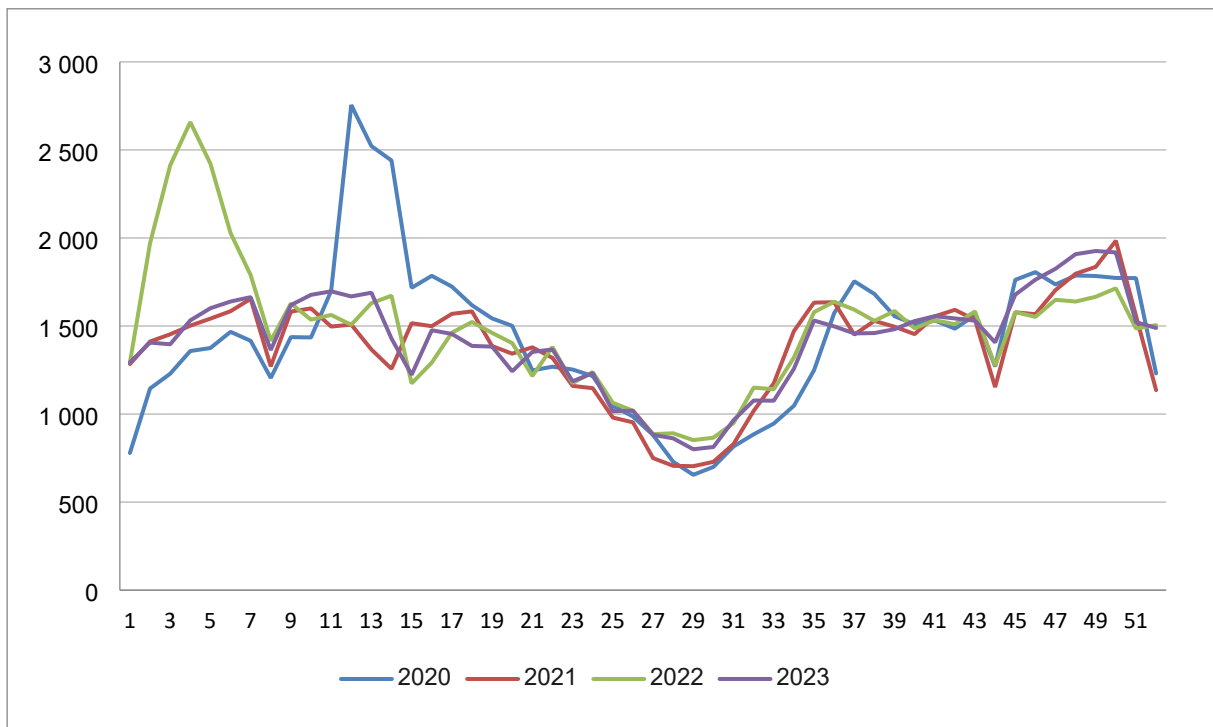
Under år 2023 har 1 516 214 sjukfrånvarotimmar registrerats. Det är en minskning med drygt 98 000 timmar jämfört med 2022. Den minskade sjukfrånvaron kan kopplas till att det var en topp på grund av pandemin i början av året under 2022. Det har även vidtagits arbetsmiljöåtgärder de senaste åren som förmodas ha gett effekt på sjukfrånvaron.

Total sjukfrånvaro för åren 2020-2023, i procent

	2020	2021	2022	2023
Total sjukfrånvaro	8,6	8,0	8,4	8,0
Ålder 0-29 år	8,6	7,7	8,4	8,1
Ålder 30-49 år	8,2	7,6	7,8	7,3
Ålder 50- år	9,2	8,6	9,3	8,7
Män	6,2	6,0	6,4	5,9
Kvinnor	9,3	8,6	9,0	8,6
Andel långtidssjukfrånvaro (>60 dag)	37	40	39	42
Andel långtidssjukfrånvaro (>60 dag) män	25	30	28	30
Andel långtidssjukfrånvaro (>60 dag) kvinnor	39	42	42	44

Under 2023 har i genomsnitt 1 418 medarbetare varit sjukfrånvarande en eller flera dagar per vecka. Den största minskningen i förhållande till 2022 ligger i att vi i början av 2022 hade en topp i pandemin i hela Sverige.

Antal sjukfrånvarande per vecka 2020-2023

Diagrammet visar antalet sjukfrånvarande per vecka under åren 2020 till 2023. Den höga sjukfrånvaron vecka 10 till 15 under 2020 är kopplad till pandemins utbrott. Den höga sjukfrånvaron i början av 2022 beror på hög smittspridning av coronaviruset och fortsatta restriktionen om att stanna hemma vid symtom. I övrigt är sjukfrånvaron per vecka relativt lika mellan åren med lägst sjukfrånvaro under semesterperioden och högst sjukfrånvaro i början och slutet av året.

Förväntad utveckling

I avsnittet om förväntad utveckling ges en beskrivning av väsentliga förhållande som bedöms få påverkan både på utvecklingen i omvärlden och i den kommunala koncernen. En del faktorer är kända medan andra är förväntningar som bygger på kända förhållanden.

Finansiell utveckling

Under 2023 beräknades många av Sveriges kommuner gå med underskott och att andelen sedan ökar ytterligare under 2024. När och hur mycket inflationen dämpas är avgörande för den ekonomiska utvecklingen och möjligheten att nå balans igen framöver. Enligt SKR:s decemberprognos förväntas att KPIF sjunker till 2,4 procent under 2024 för att sedan under perioden 2025 till 2027 ligga runt eller strax under 2 procent.

SKR bedömer att resultaten för Sveriges kommuner börjar återhämta sig igen under 2025, men att de långsiktiga ekonomiska utmaningarna ser väldigt olika ut beroende på kommunernas ekonomiska styrka, struktur, investeringsbehov, skuldsättning och framtida befolkningsförändringar. En avgörande faktor för denna prognostiserade återhämtning av kommunal ekonomi bygger även den på att inflationen går ner till betydligt lägre nivåer och därmed får en kraftig påverkan på pensionskostnaderna.

Linköpings kommun har en stark balansräkning och både kommunens och kommunkoncernens soliditet är hög i jämförelse med andra kommuner. Under 2023 har kommunen påverkats mycket av ökade pensionskostnader och under 2024 beräknas dessa stiga ytterligare.

En stor utmaning framöver är kommunens ökade investeringsbehov. Ökade investeringar behöver finansieras antingen med ökade resultat eller högre belåning. Om kommunen tar upp externa lån för att finansiera investeringar uppstår räntekostnader vilket tränger undan driftsmedel för att bedriva verksamhet. Men även att finansiera investeringar med ökade resultat får effekten att dessa inte kan användas till driften. För att den, i relation till andra kommuners, positiva ekonomiska situationen ska kunna behållas är det av stor vikt med en god kostnadskontroll och hög budgetdisciplin. För att möta framtida utmaningar krävs långsiktig planering, effektivisering och prioritering mellan verksamheter för att fortsättningsvis ha en ekonomi i balans.

Under 2024 påbörjas arbetet med införandet av internbank enligt beslut i KF 2023-12-05 § 409. En utredning visar att genom att införa internbank finns möjligheter till minskade lånekostnader genom att Linköpings kommun upptar lån för vidareförmedlingen till bolagen via interna reverser. Linköping erhåller betydligt lägre kreditmarginal än dotterbolagen. Dessutom ger internbank en effektivare administration samt lägre finansiell risk.

Befolkningsprognos

Sverige och Linköping har haft en fortsatt svag ökningstakt för befolkningen. Minskningar sker inom gruppen barn och unga, medan personer över 80 år är den grupp som ökar snabbast i antal de närmaste åren. Förändringen kommer att påverka behovet av lokaler där framförallt förskola och skola kommer ha ett lägre behov och lägre demografisk ersättning. Utvecklingen ställer också stora krav på äldreomsorgen. I Linköping förväntas åldersgruppen 80 år och äldre öka med 22 procent mellan 2023 och 2033.

Miljö och klimat

Klimatfrågan är en av vår tids viktigaste utmaningar att lösa och Linköping arbetar ambitiöst med att kommungeografin uppnår netto-noll växthusgasutsläpp senast 2045. För att målet ska kunna uppnås krävs en kraftig intensifiering av utsläppsminskningarna.

Utsläppen av växthusgaser från mänskliga aktiviteter har redan ökat den globala medeltemperaturen med cirka en grad sedan slutet av 1800-talet. Ökningen förväntas nå 1,5 grader inom några årtionden. Mycket tyder på att ökningen därefter fortsätter och landar på en bra bit över två grader. Därmed kommer effekterna av klimatförändringen tillta i styrka under lång tid framöver. För Sverige och Linköping får detta redan idag en lång rad konkreta konsekvenser som över tid kommer att förstärkas. Även när utsläpp av växthusgaser minskar kommer det dröja innan den globala uppvärmningen stannar av och därför är det viktigt att redan idag anpassa samhället till dessa förändringar. Linköpings klimat- och sårbarhetsanalys visar att insatser för att implementera anpassningsåtgärder kopplat till främst skyfall och värme behöver växla upp och ske i samverkan med kommunala bolag.

Ekonomiska sammanställningar

Här redovisas kommunens och de sammanställda räkenskaperas resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys med tillhörande noter. Med de sammanställda räkenskaperna avses den kommunala koncernen där kommunens bolag ingår. Avsnittet innehåller också tillämpade redovisningsprinciper. Räkenskaperna är upprättade enligt god redovisningssed och utifrån rekommendationer från

Rådet för kommunal redovisning, med undantag av pensionsredovisningen.

Definitioner:

Resultaträkning är en sammanställning av intäkter och kostnader som utmynnar i ett resultat för en viss period. I det här fallet för helår 2023.

Balansräkning är en sammanställning av tillgångar, eget kapital, avsättningar och skulder på balansdagen, det vill säga 31 december 2023.

Kassaflödesanalys visar in- och utbetalningar för kommunens och koncernens verksamhet. Summan av in- och utbetalningar utgör årets totala kassaflöde.

Resultaträkning

Resultaträkning (belopp mnkr)	Not	Koncernen 2023	Koncernen 2022	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Verksamhetens intäkter	3	12 964	13 879	1 901	1 909
Verksamhetens kostnader	5	-20 974	-21 091	-12 425	-11 563
Jämförelsestörande poster	4,6	242	247	242	247
Avskrivningar	7	-1 542	-1 501	-277	-238
Verksamhetens nettokostnader		-9 310	-8 466	-10 559	-9 645
Skatteintäkter	8	8 853	8 422	8 853	8 422
Generella statsbidrag, utjämning	9	1 113	1 130	1 113	1 130
Kommunal fastighetsavgift		310	295	310	295
Summa skatteintäkter och bidrag		10 276	9 847	10 276	9 847
Verksamhetens resultat		966	1 381	-283	202
Finansiella intäkter	10	1 089	140	1 120	349
Finansiella kostnader	12	-664	-315	-270	-120
Jämförelsestörande finansiella poster	11,13	-197	-865	-197	-865
Summa finansnetto		228	-1 040	653	-636
Resultat efter finansiella poster		1 194	341	370	-434
Resultat före extraordinära poster		1 194	341	370	-434
PERIODENS RESULTAT		1 194	341	370	-434

Ekonomiska sammanställningar

Balansräkning

Balansräkning (belopp mnkr)	Not	Koncernen 2023	Koncernen 2022	Kommunen 2023	Kommunen 2022
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	14	202	174	0	0
Materiella anläggningstillgångar					
<i>Mark, byggnader och tekniska anläggningar</i>	15,16	26 331	23 721	5 203	4 074
<i>Maskiner och inventarier</i>	17	9 603	10 156	365	1 167
Finansiella anläggningstillgångar	18	314	280	8 990	3 526
Summa anläggningstillgångar		36 450	34 331	14 558	8 767
Omsättningstillgångar					
Lager och förråd		217	188	2	7
Pågående exploatering/Omsättningsfastigheter	19	801	594	155	148
Kortfristiga fordringar	20	3 625	4 545	1 395	1 393
Kortfristiga placeringar	21	4 626	9 511	4 626	9 511
Kassa och bank	22	642	2 616	360	1 541
Summa omsättningstillgångar		9 911	17 454	6 538	12 600
SUMMA TILLGÅNGAR		46 361	51 785	21 096	21 367
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Periodens resultat		1 194	341	370	-434
Resultatutjämningsreserv		300	300	300	300
Övrigt eget kapital		17 944	17 717	12 355	12 974
Summa eget kapital	23	19 438	18 358	13 025	12 840
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	24	3 364	3 089	3 351	3 077
Andra avsättningar	25	2 399	2 179	95	37
Summa avsättningar		5 763	5 268	3 446	3 114
Skulder					
Långfristiga skulder	26,27	11 238	12 152	1 051	947
Kortfristiga skulder	28	9 922	16 007	3 574	4 466
Summa skulder		21 160	28 159	4 625	5 413
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		46 361	51 785	21 096	21 367
Panter och ansvarsförbindelser	29	2 073	1 127		
Borgensförbindelser	30			13 985	18 092
Förmögenhet i stiftelser förvaltade av kommunen	31			803	763
Soliditet, %		41,9%	35,5%	61,7%	60,1%
Soliditet % enligt blandmodellen (exkl. pensioner intjänade före 1998)		46,7%	39,8%	72,3%	70,6%

Ekonomiska sammanställningar

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys (belopp mnkr)	Not	Koncernen 2023	Koncernen 2022	Kommunen 2023	Kommunen 2022
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		1 498	563	370	-434
Betald skatt		-97	-71		
Justering för avskrivningar	7	1 542	1 501	277	238
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	32	-268	732	-319	721
Kassaflöde från verksamheten före förändring av rörelsekapital		2 675	2 725	328	525
Ökning (-) minskning (+) kortfristiga fordringar		6 213	-1 552	5 337	-251
Ökning (-) minskning (+) förråd och varulager		-269	-197	5	14
Ökning (+) minskning (-) kortfristiga skulder		-2 790	2 884	-892	1 610
Minskning (+) ökning (-) exploateringsverksamhet		-7	-15	-7	-15
Delsumma fordringar och skulder		3 147	1 120	4 442	1 358
Kassaflöde från den löpande verksamheten		5 822	3 845	4 770	1 883
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar					
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-3 527	-3 420	-488	-821
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		137	251	0	0
Avyttring av dotterbolag		0	90		
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar		-45	-44	-5 464	-14
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0	6	0	0
Investering i intressebolag		-8			
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-3 443	-3 117	-5 952	-835
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån (+)		0	613	0	1
Amortering av skulder för finansiell leasing					
Amortering av långfristiga skulder		-4 353			
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-4 353	613	0	1
Årets kassaflöde		-1 974	1 341	-1 182	1 049
Likvida medel vid årets början		2 616	1 275	1 541	492
Likvida medel vid periodens slut		642	2 616	360	1 541

Ekonomiska sammanställningar

Noter

Noter till årsredovisningen inleds med en innehållsförteckning för att underlätta att hitta de uppgifter som efterfrågas. Enligt LKBR kapitel 9 § 2 ska noterna komma i samma ordning som resultat- och balansräkningens poster.

Not 1 Redovisningsprinciper

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Not 3-13 Noter till resultaträkningen

Not 15-31 Noter till balansräkningen

Not 32 Noter till kassaflödesanalysen

Övriga tilläggsupplysningar

Not 33 Upplysning om upprättade särredovisningar

Not 34 Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal

Not 35 Kostnader för räkenskapsrevision

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer med undantag från redovisning av pensionsskuld.

Redovisning av pensionsskuld

Linköpings kommun redovisar, enligt beslut i kommunfullmäktige 1998-02-24, samtliga pensionsåtaganden enligt den så kallade fullfonderingsmodellen. Det innebär att samtliga pensionsåtaganden för kommunens anställda redovisas som en avsättning. Kommunen följer därmed inte lagen om kommunal redovisning. Enligt lagen ska endast den del av de kommunanställdas pensioner som är intjänade från och med 1998 redovisas som en avsättning, den så kallade blandmodellen.

Kommunfullmäktige beslutade 2022-12-06 § 472 att värdeförändringen år 2023 av pensioner intjänade före 1998 ska redovisas mot eget kapital.

Om Linköpings kommun hade redovisat sina pensionsåtaganden utifrån blandmodellen skulle årets resultat för Linköpings kommun blivit plus 351 mnkr. I bilaga 4 Resultat och balansräkning enligt blandmodellen, upplyser Linköpings kommun om hur resultat- och balansräkning hade sett ut om kommunen redovisat pensionsåtagande enligt blandmodellen.

Marknadsvärdering av finansiella omsättningstillgångar

Från och med räkenskapsår 2019 finns en ny Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning. Lagen innebär bland annat att kortsiktiga förändringar i placeringsportföljernas marknadsvärden ska bokföras som intäkter eller kostnader. Från och med år 2020 har kommunen tillämpat den nya lagstiftningen fullt ut.

Hyra/Leasing

Linköpings kommun hyr till största delen in sina verksamhetslokaler från det kommunala fastighetsbolaget Lejonfastigheter AB. Linköpings kommun bedömer att hyresavtalen med Lejonfastigheter AB ska klassificeras som operationell leasing. Bedömningen utgår från Rådet för kommunal redovisnings rekommendation RKR R5. Avgörande för klassificeringen av leasingavtal är i vilken omfattning de ekonomiska risker och fördelar som är förknippade med ägandet av det aktuella leasingobjektet enligt en helhetsbedömning finns hos leasegivaren eller leasetagaren.

Linköpings kommun hyr Kallerstad Arena av Botrygg Gruppen AB. I slutet av år 2022 gjordes en översyn av hyresavtalet som resulterade i att avtalet sannolikt borde klassificeras som finansiell leasing. Avtalet sträcker sig från 2012-12 till 2037-11, det vill säga 25 år. From 2023-12 klassificeras avtalet som finansiell leasing i stället för operationell leasing. För att ge en rättvisande bild i årsbokslutet 2023, bokas arenan upp som en verksamhetsfastighet samt en långfristig leaseingskuld.

Ekonomiska sammanställningar

From 2024 kommer hyreskostnaden minskat med variabla avgifter bokas om till avskrivnings- och räntekostnader.

Redovisning av intäkter

Utdelning från kommunens bolag

Utdelning från kommunens bolag redovisas enligt Rådet för kommunal redovisnings rekommendation RKR R2 om intäkter. Det innebär att utdelning från bolagen redovisas först när beslut om utdelning fattats på bolagsstämman.

Exploateringsintäkter

Kommunens exploateringsredovisning följer RKR R2 enligt Rådet för kommunal redovisning. Exploateringsbidrag från privata exploatörer bokförs som intäkt det räkenskapsår som investeringen som bidraget avser är färdigställd. Intäkter för försäljning av mark inom kommunala exploateringsprojekt bokförs den månad som slutöverlåtelse (tillträde) sker, i samband med att slutlikvid erläggs.

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKR:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR R2.

Statsbidrag

Riktade statsbidrag som är prestationsbaserade periodiseras till den period där prestationerna har bokförts. Icke prestationsbaserade statsbidrag bokförs i den period som bidraget avser.

Generella statsbidrag redovisas och bokförs i samband med utbetalning. Under år 2023 har äldrenämnden fått statsbidrag "Utökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden" och "Utökad verksamhetsförlagd utbildning (VFU)", social- och omsorgsnämnden har fått statsbidraget för "Tillfälligt stöd till kommunerna med anledning av kriget i Ukraina". Dessa statsbidrag ska enligt RKR redovisas som generella statsbidrag.

Övriga intäkter

Intäkter redovisas när det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och att intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Redovisning av kostnader

Avskrivningar

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning, det vill säga med lika stora nominella belopp varje år. Avskrivningen görs utifrån anskaffningsvärden och påbörjas normalt månaden efter inköp/färdigställande. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Avskrivningstiderna bestäms individuellt för varje investering utifrån bedömd nyttjandeperiod. En tillgång ska delas upp på olika komponenter och skrivas av separat om den förväntade skillnaden i förbrukning mellan de olika komponenterna är väsentlig.

I tabellen nedan framgår intervall för nu tillämpade avskrivningstider

Avskrivningstider	Från år	Till år
Immateriella tillgångar	3	5
Verksamhetsfastigheter	3	70
Publika fastigheter	3	70
Fastigheter för annan verksamhet	33	33
Maskiner	3	15
Inventarier	3	30
Bygginventarier	5	10
Bilar och transportmedel	5	15
Förbättringsutgifter på fastigheter ej ägda av kommunen	3	45

Ekonomiska sammanställningar

Anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en bedömd nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett prisbasbelopp (52 500 kronor för år 2023) och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar.

Immateriella anläggningstillgångar

Samtliga immateriella tillgångar är externt förvärvade och redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde med tillägg för värdehöjande investeringar och med avdrag för planmässiga avskrivningar och eventuella nedskrivningar enligt RKR 4. I anskaffningsvärdena ingår inga lånekostnader.

Komponentredovisning

Linköpings kommun har bedömt att anläggningar med ett bokfört värde som överstiger 5 mnkr utgör ett väsentligt underlag för att fördela investeringen på ingående komponenter. Investeringar med ett lägre bokfört värde delas inte upp i komponenter utan skrivs av i sin helhet.

Återställning

Linköpings kommun bedömer att de inte äger anläggningar som kräver omfattande återställningsarbeten, varför ingen särskild redovisningsprincip finns framtagen för sådant återställande.

Omsättningstillgångar

Värdering av lager samt upplysning om överlager

Under pandemin införde Linköpings kommun ett överlager av skyddsmateriel för kommunens vård- och omsorgsverksamheter. Kostnaderna för lagerhållningen kostnadsförs kontinuerligt. Kostnaden uppgår till cirka 900 tkr per år och belastar äldrenämnden.

Lagret har vid inventering värderats till det lägsta av anskaffningsvärdet och det verkliga värdet. Först-in-först-ut-principen (FIFU) tillämpas som huvudregel. Utrangering av lager sker då artiklarna blivit inkuranta, till exempel defekta, övertaliga eller genom andra omständigheter som medför att varorna inte kan säljas eller användas på normala villkor. En inventering görs per den sista december för att fastställa lagervärdet inför bokslut.

Exploateringsinkomster

Kommunal mark omklassificeras från anläggningstillgång till omsättningstillgång i samband med att detaljplaner som avser kommunal markexploatering vinner laga kraft. Omsättningstillgångens värde består dels av markens bokförda värde och dels av de utgifter kommunen har för att bringa marken i ett försäljningsbart skick. I samband med försäljning av marken minskas omsättningstillgångens värde (utgifter avräknas) med den försålda markens andel av omsättningstillgångens beräknade bruttovärde, som framgår av exploateringsprojektets kalkyl.

Finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar och skulder redovisas som långfristiga eller kortfristiga poster beroende på deras karaktär. Linköpings kommun har tre olika portföljer för finansiella placeringar:

1. Likviditetsportfölj. Överskottslikviditet utöver ovan placeras i räntebärande tillgångar med låg ränte- och kreditrisk, avkastningsmål fastställs av kommunstyrelsen en gång per budgetperiod.
2. Långsiktig placeringsportfölj. Placeringar i aktier och räntepapper med mera. Avkastningsmål fastställs av kommunstyrelsen en gång per budgetperiod.
3. Pensionsmedelsplaceringar. Avkastningsmål fastställs av kommunstyrelsen en gång per budgetperiod.

Ekonomiska sammanställningar

Redovisning av derivat och säkringsredovisning

Kommunen har per den 2023-12-31 tagit upp 1 090 mnkr i extern upplåning. Av dessa är 300 mnkr säkrade med räntederivat i form av swappar för att säkra kommunens lånekostnader. Kommunen tecknade nya swapavtal december 2023 med start 2024 (100 miljoner), 2025 (100 miljoner) och 2027 (100 miljoner).

Linköpings kommun tillämpar lägsta värdet princip och inte säkringsredovisning. Räntederivaten hade ett positivt marknadsvärde om 14 miljoner per den 2023-12-31.

Sammanställd redovisning

Enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning ska årsredovisningen omfatta all verksamhet som bedrivs av kommunen, oavsett om den bedrivs i förvaltnings- eller bolagsform. I den sammanställda redovisningen ingår Linköpings kommun och bolagskoncernen Linköpings Stadshus AB och de minoriteter som är av betydlig omfattning. Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar framgår av organisationsschema i avsnittet Den kommunala koncernen som inleder förvaltningsberättelsen.

Den sammanställda redovisningen har enligt RKR 16 upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att eget kapital i de förvärvade företaget vid förvärvstidpunkten eliminerats. Konsolideringsmetoden är proportionell konsolidering och används för de största bolagen med stor påverkan på både resultat och balans. I övrigt tillämpas full konsolidering. De kommunala bolagen tillämpar årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (K3). Vid avvikelse i redovisningsprinciper mellan kommunen och de kommunala bolagen är kommunens redovisningsprinciper rådande för den sammanställda redovisningen. Klassificering av skulder och tillgångar styrs av kommunens redovisningsprinciper. Obeskattade reserver har efter avdrag för uppskjuten skatt hänförs till eget kapital. Den uppskjutna skatteskulden redovisas under avsättningar.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Avsättningar

Avsättning är en legal förpliktelse som på balansdagen är säker eller sannolik till sin förekomst, men oviss till belopp eller till den tidpunkt då den ska infrias.

Avsättning för pensioner

Linköpings kommun redovisar, enligt beslut i kommunfullmäktige 1998-02-24, samtliga pensionsåtaganden enligt den så kallade fullfonderingsmodellen. Det innebär att samtliga pensionsåtaganden redovisas som en avsättning. Även pensionsåtagandena för kommunens politiker redovisas som en avsättning. Förpliktelser för pensionsåtaganden är beräknade enligt RIPS21 och särskild löneskatt 24,26 procent.

Avsättning, ersättning för pensioner till Räddningstjänsten östra Götaland (RTÖG)

Linköpings kommun ska ersätta RTÖG för sin del av RTÖG:s pensionsskuld för SAP-R. Skulden fördelas utifrån invånarantal i respektive kommun. Linköpings kommun redovisar den prognostiserade ersättningen för pensionsskulden, inklusive löneskatt till RTÖG som en avsättning. Avsättningen regleras årligen i samband med årsbokslutet.

Avsättning, kapitaltäckningsgaranti Linköpings Trädgårdsförening Park

Linköpings kommun garanterar eventuella framtida underskott för Stiftelsen Linköpings Trädgårdsförening Park till följd av stiftelsens pensionsåtaganden.

Exploatering

Delar av utgifter för framtagande av detaljplan, projektledning etcetera läggs till anskaffningsvärdet för omsättningstillgången, utifrån schablonbaserad på andel kvartersmark respektive allmän platsmark i kommunens egna detaljplaner. Exploateringsbidrag skuldförs initialt och intäktsförs i samband med att anläggningarna som de avser är färdigställda (aktiverade).

Tvister

Som en naturlig del av kommunens verksamhet förekommer det att olika parter framställer krav eller påtalar brister. Förekommande ärenden och behovet av eventuella avsättningar i anledning därav

Ekonomiska sammanställningar

bedöms fortlöpande. Kommunens bedömning är att inte något av dessa ärenden och tvister i dagsläget löper en risk att medföra några ersättningskrav som bedöms ha en väsentlig påverkan på kommunens resultat. Skiljedomsförfarande kopplat till nya simhallen förväntas inte heller ha väsentlig påverkan på kommunens resultat eftersom eventuellt tillkommande investeringskostnader ska skrivas av och belastat kommunens resultat under många år.

Jämförelsestörande och extraordinära poster

Jämförelsestörande poster är resultat av händelser som inte är extraordinära men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder. Jämförelsestörande poster ska uppgå till ett väsentligt belopp och särredovisas, när dessa förekommer, i not till respektive post i resultaträkningen.

Noter till resultaträkning kommunen

Belopp i mnkr om inget annat anges.

Not 3 Verksamhetens intäkter	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Försäljningsintäkter	129	107
Taxor och avgifter	357	316
Hyror och arrenden	269	272
Bidrag från staten	825	887
EU-bidrag	4	17
Övriga bidrag	24	21
Försäljning av verksamheter och entreprenader	292	286
Försäljning av anläggningstillgångar	0	2
Övriga intäkter	1	0
Summa	1 901	1 909

Not 4 Jämförelsestörande intäkter	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Exploateringsintäkter	202	301
Vinst vid försäljning av mark o byggnader	53	0
Summa	255	301

Not 5 Verksamhetens kostnader	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Löner	4 233	4 038
Sociala avgifter	1 326	1 245
Pensionskostnader	551	321
Material	288	313
Köp av verksamheter och entreprenader	2 916	2 847
Köp av övriga tjänster	950	866
Hyror och övriga fastighetskostnader	1 436	1 335
Ekonomiskt bistånd	291	300
Övriga bidrag och transfereringar	325	205
Övriga kostnader	109	94
Summa	12 425	11 563

Not 6 Jämförelsestörande kostnader	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Exploateringskostnader	13	55
Summa	13	55

Not 7 Planenliga avskrivningar	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Immateriella tillgångar	0	1
Byggnader och tekniska anläggningar	192	152
Maskiner och inventarier	85	84
Summa	277	238

Ekonomiska sammanställningar

Not 8 Skatteintäkter	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Preliminär kommunalskatt	8 679	8 176
Slutavräkningsdifferens föregående år	43	53
Preliminär slutavräkning innevarande år	131	194
Summa	8 853	8 422

Not 9 Generella statsbidrag och utjämning	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Inkomstutjämningsbidrag	1 327	1 210
Generella bidrag från staten*	32	37
Införandebidrag	0	3
Regleringsbidrag	389	457
Kostnadsutjämningsavgift	-586	-542
Avgift till LSS-utjämning	-49	-35
Summa	1 113	1 130

*Under år 2023 har äldre nämnden fått statsbidrag "Utökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden" och "Utökad verksamhetsförlagd utbildning (VFU)", social- och omsorgsnämnden har fått statsbidraget för "Tillfälligt stöd till kommunerna med anledning av kriget i Ukraina". Dessa statsbidrag ska enligt RKR redovisas som generella statsbidrag.

Not 10 Finansiella intäkter	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Utdelningar från koncernföretag	168	175
Utdelningar från andra företag	30	37
Ränteintäkter från övriga	159	66
Ersättning för borgenstäckning, kommunala bolag	38	40
Ränta på kundfordringar	1	1
Rabatter	11	17
Vinst vid försäljning av finansiella omsättningstillgångar	713	4
Övriga finansiella intäkter	0	8
Summa	1 120	349

Not 11 Jämförelsestörande finansiella intäkter	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Orealiserade vinster (marknadsvärde) finansiella omsättningstillgångar	-276	91
Summa	-276	91

Se not 1 Redovisningsprinciper rubriken "marknadsvärdering/orealiserade"

Not 12 Finansiella kostnader	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Bankkostnader	1	2
Ränteswappar	-13	-2
Ränta på upplåning	22	6
Räntekostnad pension intjänad efter 1998	112	25
Räntekostnad pension intjänad före 1998	0	65
Förlust vid försäljning finansiell omsättningstillgång	57	10
Övriga finansiella kostnader	91	15
Summa	270	120
Genomsnittlig upplåningsränta efter räntesäkring	0,53%	
Genomsnittlig upplåningsränta före räntesäkring	1,46%	
Räntesäkringen har påverkat kostnaden med	13 mnkr	

Not 13 Jämförelsestörande finansiella kostnader	Kommunen 2023	Kommunen 2022
---	------------------	------------------

Ekonomiska sammanställningar

Orealiserade förluster (verkligt värde) finansiella omsättningstillgångar	-79	956
Summa	-79	956

Se not 1 Redovisningsprinciper rubriken "marknadsvärdering/orealiserade"

Ekonomiska sammanställningar

Noter till balansräkning

Belopp i mnkr om inget annat anges

Not 14 Immateriella anläggningstillgångar	Koncernen 2023	Koncernen 2022	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Ingående anskaffningsvärde	380	329	27	27
Inköp	37	93		0
Utrangeringar	1	-42	-7	0
Utgående anskaffningsvärde	418	380	20	27
Ingående ackumulerade avskrivningar	-205	-200	-27	-26
Utrangeringar	7	4	7	
Årets avskrivningar	-17	-9		-1
Utgående ackumulerade avskrivningar	-216	-205	-20	-27
Utgående redovisat värde	202	174	0	0
<i>Genomsnittlig avskrivningstid</i>			5,0	5,1

Investering; minst ett prisbasbelopp samt nyttjandeperiod 3 år eller mer.

Not 15 Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Koncernen 2023	Koncernen 2022	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Ingående anskaffningsvärde	31 535	30 052	5 643	4 887
Inköp	1 700	1 781	1 400	756
Överföringar	1 642			
Försäljningar	-96			
Utrangeringar	0	-300		
Utgående anskaffningsvärde	34 781	31 533	7 043	5 643
Ingående ackumulerade avskrivningar	-10 827	-10 311	-1 569	-1 417
Försäljningar	62			
Utrangeringar		151		
Årets avskrivningar	-878	-733	-271	-152
Utgående ackumulerade avskrivningar	-11 643	-10 893	-1 840	-1 569
Utgående redovisat värde	23 138	20 640	5 203	4 074
<i>Genomsnittlig avskrivningstid</i>			26,1	24,4

Investering; minst ett prisbasbelopp samt nyttjandeperiod 3 år eller mer. Komponentindelning och komponentavskrivningar tillämpas avseende kommunens anläggningar. Linjär avskrivning tillämpas. Avskrivningen påbörjas när tillgången tas i bruk.

Not 16 Pågående nyanläggningar	Koncernen 2023	Koncernen 2022
Ingående anskaffningsvärde	3 099	2 276
Årets nedlagda utgifter	2 283	2 196
Överföringar	-2 043	-1 199
Årets försäljningar		-192
Årets utrangeringar	-146	0
Utgående värde pågående nyanläggningar	3 193	3 081
Utgående redovisat värde	3 193	3 081

Not 17 Maskiner och inventarier	Koncernen 2023	Koncernen 2022	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Ingående anskaffningsvärde	24 442	23 876	1 926	1 875
Inköp*	-161	690	-716	91
Överföringar	393			
Försäljningar	-193		-3	-1
Utrangeringar	-41	-400	-41	-39
Utgående anskaffningsvärde	24 440	24 166	1 166	1 926
Ingående ackumulerade avskrivningar	-13 999	-13 262	-759	-714
Försäljningar	3	1	3	1
Överföringar	-8			
Utrangeringar	205	292	40	39
Årets avskrivningar	-1 038	-1 041	-85	-85
Utgående ackumulerade avskrivningar	-14 837	-14 010	-801	-759
Utgående redovisat värde	9 603	10 156	365	1 167
<i>Genomsnittlig avskrivningstid</i>			7,0	7,0

*Aktivering av simhallen i kommunen, finns under not 15 mark, byggnader och tekniska anläggningar

Ekonomiska sammanställningar

Not 18 Finansiella anläggningstillgångar	Koncernen 2023	Koncernen 2022	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Aktier och andelar				
Linköpings Stadshus AB	0		1 634	1 634
Aktieägartillskott Linköpings Stadshus AB*	0		7 178	1 728
Summa Linköpings Stadshus AB	0	0	8 812	3 362
Övriga aktier och andelar	104	240	5	5
<i>Kommuninvest medlemsinsats</i>	171	5	171	157
Summa aktier	275	245	8 988	3 524
Bostadsrätter	2	3	2	3
Fordringar hos intresseföretag	5	-		-
Övriga långfristiga fordringar	32	33		-
Summa finansiella anläggningstillgångar	314	280	8 990	3 526

*Förändringen avser försäljning av placeringar, ökat aktieägartillskott i Linköping Stadshus AB, se not 21

Not 19 Pågående exploatering/omsättningsfastigheter	Koncernen 2023	Koncernen 2022	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Bostadsexploatering				
Ingående balans	124	85	124	85
Årets verksamhet	15	21	15	21
Avräknade projekt	-12	-25	-12	-25
Avslutade projekt	2	44	2	44
Utgående balans	129	125	129	125
Verksamhetsexploatering				
Ingående balans	24	48	24	48
Årets verksamhet	0	0	0	0
Avräknade projekt	-1	-3	-1	-3
Avslutade projekt	4	-22	4	-22
Utgående balans	26	23	26	23
Omsättningsfastigheter	646	446		
Summa pågående exploatering/omsättningsfastigheter	801	594	155	148

Not 20 Kortfristiga fordringar	Koncernen 2023	Koncernen 2022	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Kundfordringar	763	466	134	105
Skattefordringar	636	723	578	620
Elcertifikat	304	242		
Fordran hos staten	68	67	68	67
Momsfordran	142	145	142	145
Övriga kortfristiga fordringar	0	292	8	7
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	1 712	2 610	465	449
Summa kortfristiga fordringar	3 625	4 545	1 395	1 393

Not 21 Kortfristiga placeringar	Koncernen 2023	Koncernen 2022	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Aktier och andelar				
Anskaffningsvärde	1 903	4 012	1 903	4 012
Värdereglering	491	876	491	876
Obligationer , förslagsbevis m.m	2 722	5 499	2 722	5 499
Anskaffningsvärde	2 779	5 745	2 779	5 745
Värdereglering	-57	-246	-57	-246
Anskaffningsvärde vid årets slut	4 191	8 881	4 191	8 881
Orealiserad värdestegring vid årets slut	434	630	434	630
Summa kortfristiga placeringar*	4 625	9 511	4 625	9 511

*Förändringen avser försäljning av placeringar, ökat aktieägartillskott i Linköping Stadshus AB, se not 18

Not 22 Kassa bank	Koncernen 2023	Koncernen 2022	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Likvida medel kommunkonto	-597	-493	-597	-493
Likvida medel koncernkonto*	1 239	3 109	957	2 034
Utnyttjad checkkredit Nordea	0	0		
Summa kassa och bank	642	2 616	360	1 541

*Förändringen avser det kommunala bolaget Bixias elhandelsverksamhet

Ekonomiska sammanställningar

Not 23 Eget Kapital	Koncernen 2023	Koncernen 2022	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Ingående eget kapital	18 358	18 349	12 840	13 275
Direktbokning mot eget kapital	-114	-332	-185	
Årets resultat	1 194	341	370	-434
Utgående eget kapital	19 438	18 358	13 025	12 840
Uppdelning av eget kapital:				
Resultatutjämningsreserv	300	300	300	300
Markering - Infrastruktur, resecentrum etc	762	762	762	762
Markering - Oförutsedda kostnader	120	120	120	120
Övrigt eget kapital	18 256	17 176	11 843	11 658
Summa eget kapital	19 438	18 358	13 025	12 840

Not 24 Avsättningar inkl löneskatt för pensioner	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Totalt avsatt till pensioner		
Ingående balans	3 077	3 120
Årets förändring	275	-43
Utgående balans	3 351	3 077
Pensioner intjänade före 1998		
Ingående balans	2 247	2 326
Finansiell kostnad	185	65
Årets pensionsutbetalningar	-161	-151
Övrig förändring	16	8
Utgående balans	2 288	2 247
Avgår: Nästa års utbetalningar redovisas som kortfristig skuld	-164	-155
Summa	2 123	2 093
Pensioner intjänade efter 1998		
Ingående balans	1 025	977
Finansiell kostnad	111	25
Årets pensionsutbetalningar	-40	-36
Övrig förändring	177	59
Utgående balans	1 273	1 025
Avgår: Nästa års utbetalningar redovisas som kortfristig skuld	-45	-41
Summa	1 228	984
Totala pensionsåtaganden	3 560	3 272
Avgår: Nästa års utbetalningar redovisas som kortfristig skuld	-209	-195
Utgående balans avsättning till pensioner	3 351	3 077
<i>Antal politiker med rätt till visstidspension enligt PBF:</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Förpliktelser för pensionsåtagande för anställda är beräknade enligt RIPS 21.</i>		
Extern placering för pensionsförpliktelser:		
Avsatt till pensioner intjänade före 1998	2 288	2 247
Marknadsvärde placerade medel, pensioner intjänade före 1998	948	1 003
<i>Andel avsättning som täcks av marknadsvärde placerade medel</i>	<i>41,4%</i>	<i>44,6%</i>
Avsatt till pensioner intjänade efter 1998	1 272	1 024
Marknadsvärde placerade medel, pensioner intjänade efter 1998	1 272	1 024
<i>Andel avsättning som täcks av marknadsvärde placerade medel</i>	<i>100,0%</i>	<i>100,0%</i>
Avsatt till pensioner, totalt	3 560	3 271
Marknadsvärde placerade medel pensioner	2 220	2 027
<i>Återlånade medel</i>	<i>1 340</i>	<i>1 244</i>

Ekonomiska sammanställningar

Not 25 Andra avsättningar	Koncernen 2023	Koncernen 2022	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Avsättning för deponi				
Ingående balans	104	104	-	-
Periodens avsättningar	1		-	-
lanspråktaget/återfört under året	-1		-	-
Utgående balans	104	104	-	-
Avsättningar för skatter	2137	1 972		
Avsättning, ersättning för pensioner RTÖG*				
Ingående balans	32	31	32	31
Årets avsättning		1		1
lanspråktaget/återfört under året	-10		-10	
Utgående balans	22	32	22	32
Övriga avsättningar				
Ingående balans	71	118	5	103
Periodens avsättningar/ombokning	73	53	70	2
lanspråktaget/återfört under året	-8	-100	-2	-100
Utgående balans	136	71	73	5
Summa andra avsättningar	2 399	2 179	95	37
*Räddningstjänstförbundet i Östra Götaland				

Not 26 Långfristiga skulder	Koncernen 2023	Koncernen 2022	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Obligations- och förlagslån	500	500	500	500
Lån i banker och kreditinstitut	10 287	11 305	100	100
Leasingskuld	101	0	101	0
Summa långfristiga skulder	10 888	11 805	701	600
Uppgifter om lång-och kortfristig upplåning				
Genomsnittlig ränta, procent			1	0,19
Genomsnittlig ränta exkl. derivat, procent			1	
Genomsnittlig kapitalbindning, år			1	2,38
Kapitalförfall av lån				
0-1 år			490	300
1-5 år	7 954	9 312	600	600
Över 5 år	3 029	2 700	-	-
Genomsnittlig räntebidningstid inkl. derivat, år			4	3
Genomsnittlig räntebidningstid exkl. derivat, år			4	3
Marknadsvärde säkringsinstrument				
Säkrad låneskuld, mnkr			1 090	
Marknadsvärde derivat, mnkr			14	

Not 27 Investeringsbidrag	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Pågående investeringsbidrag		
Vid årets början	45	65
Årets bidrag	15	26
Årets aktivering av bidrag	-39	-46
Återföring av pågående exploateringsbidrag		
Summa	21	45
Aktiverade investeringsbidrag		
Ingående skuld investeringsbidrag	387	341
Aktiverat under året	39	46
Utrangerade exploateringsinkomster		
Utgående skuld investeringsbidrag	426	387
Ingående ack upplösning av investeringsbidrag	-85	-74
Årets upplösning	-12	-11
Utrangerade exploateringsinkomster		
Utgående ack upplösning av investeringsbidrag	-97	-85
Summa	329	302
Summa investeringsbidrag	350	347

Ekonomiska sammanställningar

Not 28 Kortfristiga skulder	Koncernen 2023	Koncernen 2022	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Räntebärande				
Kortfristiga skulder, kommunala bolag*	1 187	11	1 187	2 255
Upplupen kostnad swap	2	1	2	1
Skulder till kreditinstitut	4 339	7 705		-
Ej räntebärande				
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	490	300	490	300
Leverantörsskulder	1 494	1 348	632	645
Personalens källskatt och införsel	82	84	82	84
Skulder till staten	68	26	68	26
Löneskuld	3		3	0
Övertidsskuld inkl. sociala avgifter	13	15	13	15
Semester- och ferielöneskulder inkl. löneskatt	270	265	270	265
Upplupna sociala avgifter	107	104	107	104
Upplupen pension individuell del	197	210	197	210
Kommande års pensionsutbetalningar	209	195	209	195
Övriga kortfristiga skulder	-958	1 230	2	4
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter*	2 175	4 243	68	92
Exploateringsinkomster bostadsområden	184	211	184	211
Exploateringsinkomster arbetsområden	60	59	60	59
Summa kortfristiga skulder	9 922	16 007	3 574	4 466

*Förändringen avser det kommunala bolaget Bixias elhandelsverksamhet

Not 29 Panter och ansvarsförbindelser	Koncernen 2023	Koncernen 2022	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Pantsatta bankmedel	216	1044		
Andra säkerställda säkerheter	57	83		
Summa	273	1127	0	0

Not 30 Borgensförbindelser inkl. kommunala bolag	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Kommunala bolag		
Linköpings Stadshus AB	3 438	8 402
AB Stångåstaden	4 268	3 771
Lejonfastigheter	4 289	3 813
Tekniska verken	1 985	2 100
Summa	13 980	18 086
Borgen för pensionsåtaganden i kommunala bolag		
Tekniska verken i Linköping AB	5	6
Summa	5	6
Summa kommunala bolag	13 985	18 092
Övriga		
Kommunalt ansvarstagande egnahem	-	-
Resecentrum Mark o Exploatering i Linköping AB	-	-
Summa	0	0
Totala borgensförbindelser	13 985	18 092

Not 31 Förmögenhet i stiftelser förvaldade av kommunen	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Gemensamt förvaldade stiftelser	262	242
Carlstedtska stiftelsen	148	137
Pihlströms stiftelse	33	31
Summa	443	410
Westman-Wernerska stiftelsen, inkl. forskningsmedel	360	353
Summa stiftelser	803	763

Ekonomiska sammanställningar

Not 32 Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	Koncernen 2023	Koncernen 2022	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Förändring pensionsskuld inkl avsättning pensioner RTÖG	264	-43	264	-42
Övriga avsättningar	68	-48	68	-99
Justering av ingående marknadsvärde med anledning av ny lagstiftning	-454	874	-454	874
Ränta pensioner bokad mot eget kapital	-185		-185	
Realisationsvinst försäljning anläggningstillgångar	79	-71		-1
Investeringsbidrag, periodiserade över nyttjandetiden	-12	-11	-12	-11
Tidigare investeringar som är kostnadsförda och fakturerade	20	29		
P-friköp	-47			
Avgår resultatandel intressebolag	-2	2		
Summa	-268	732	-319	721

Övriga tilläggsupplysningar

Leasing	Kommunen 2023	Kommunen 2022
Finansiell leasing		
Fastigheter		
Totala minimileaseavgifter	126	
Framtida finansiella kostnader	24	
Nuvärdet av minimiavgifter	92	
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:		
Inom 1 år	7	
Senare än 1 år men inom 5 år	28	
Senare än 5 år	57	
Operationella leasing överstigande 1 år		
Framtida minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:		
Inom 1 år	1 391	2666
Senare än 1 år men inom 5 år	3 430	6945
Senare än 5 år	1 967	4033

Kostnader för räkenskapsrevision, mnkr	Bokslut 2023	Bokslut 2022
Revisionskostnader för sakkunnigt biträde samt för förtroendevalda	1	1
Summa	1	1

Upplysning om upprättade särredovisningar

Följande särredovisningar har upprättats inom kommunkoncernen:

Redovisningen avser

Va-redovisning (Linköping)
 Fjärrvärme-redovisning, Tekniska Verken i Linköping AB (publ)
 Fjärrvärme-redovisning, Mjölby-Svartådalen Energi AB
 Hushållsavfall-redovisning (Linköping)
 Elnät-redovisning, Linköping
 Elnät-redovisning, Mjölby
 Elnät-redovisning, Katrineholm

Lagstiftning

Lag om allmänna vattentjänster
 Fjärrvärmelagen
 Fjärrvärmelagen
 Ellagen
 Ellagen
 Ellagen

Upprättade särredovisningar kan beställas av Tekniska Verken i Linköping AB (publ).

Drift- och investeringsredovisning

Kommunen har löpande intäkter och kostnader för att driva och upprätthålla sin verksamhet. Driftredovisningen redovisar dessa kostnader och intäkter fördelade per nämnd. En investering räknas inte som en driftkostnad eftersom denna kostnad är av engångskaraktär. Investeringar kan finansieras med kommunens egna medel eller med externa lån.

Drift- och investeringsredovisningens uppbyggnad

Kommunens ekonomiska styrning sker bland annat genom att kommunfullmäktige årligen fastställer en drift- och investeringsbudget. Kommunens budget med plan för kommande fem år är det centrala dokumentet för att styra den kommunala verksamhetens inriktning och omfattning.

Budget med plan beslutas årligen av kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen och nämnderna upprättar därefter internbudgetar utifrån kommunfullmäktiges beslut som därefter behandlas i kommunfullmäktige.

Driftbudget

Kommunfullmäktige tilldelar nämnderna nettoanslag för att bedriva de verksamheter som nämnderna ansvarar för. Det innebär att anslagen ska täcka de kostnader som återstår när intäkter i form av taxor, avgifter och bidrag inte täcker verksamhetens kostnader fullt ut. Nettoanslagen tilldelas av kommunfullmäktige på nämndnivå. Omdisponering av anslag mellan nämnder samt utökade budgetansvar samt utökade budgetramar som inte finansieras med kommunstyrelsens resursmedel kan beslutas av kommunfullmäktige under året.

Nämnderna fördelar fullmäktiges nettoanslag i sin internbudget. Det sker brutto uppdelat på intäkter och kostnader samt på de delverksamheter och organisatoriska enheter som respektive nämnd bestämmer. Omdisponering av dessa anslag under året får ske genom nämndbeslut, så länge de inte påverkar fullmäktiges nettoanslag.

Ekonomi för den löpande verksamheten har en sexårig planeringshorisont, där det första året utgör budgetåret och de därefter följande tre åren utgör planeringsår.

Nämnder som redovisar eller befarar ett underskott som överstiger en procent av tilldelad budgetram ska, om underskottet uppgår till mer än en miljon kronor, snarast redovisa en åtgärdsplan till kommunstyrelsen.

Investeringsbudget

I kommunens budget beslutas om en nettoinvesteringsram för respektive nämnd för den närmaste sexårsperioden på en detaljerad nivå, samt en plan för den kommande 10-årsperioden på en övergripande nivå. Dessa ramar fördelar respektive nämnd i sin internbudget efter behov. Tillkommande driftskostnader på grund av investeringar ska ingå i nämndernas budgetramar.

Vid årets slut är det i särskilda fall möjligt att ombudgetera investeringsmedel mellan år. Ett sådant exempel är om ett stort investeringsprojekt har förskjutits i tid och därav inte nyttjat investeringsmedlen. Ombudgetering av investeringsmedel beslutas i kommunfullmäktige.

Kommunala bolagen

Delar av kommunens verksamhet drivs i aktiebolagsform. Den löpande verksamheten i dessa bolag finansieras med deras egna försäljningsintäkter och i vissa fall koncernbidrag. Bolagens verksamhet får endast i undantagsfall finansieras med skatter.

Bolagens investeringar och deras finansiering regleras genom att fullmäktige för varje bolag årligen beslutar om en investeringsram och ett lånetak för kommande budgetår. Kommunfullmäktige ska ta ställning vid större strategiska investeringar samt andra investeringar eller åtgärder som innebär en ny inriktning eller start av verksamheter inom ett nytt affärs- eller verksamhetsområde för bolaget.

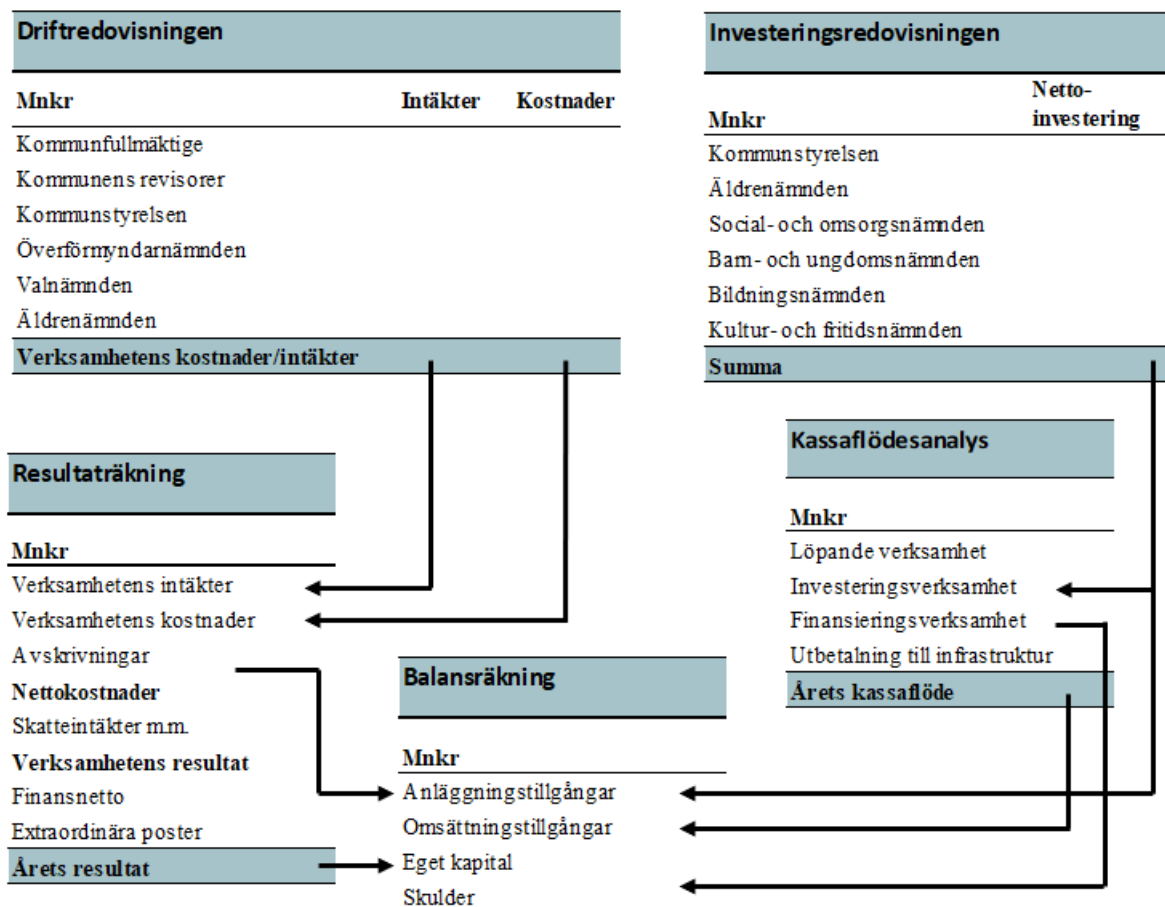
Upplysning om tillämpade internredovisningsprinciper

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, har

Drift- och investeringsredovisning

driftredovisningen påförts även kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder. Omvänt finns det poster i resultaträkningen som inte ingår i driftredovisningen eller som simuleras kalkylmässigt. Poster som finns i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster. All kommunkoncernintern fakturering sker utan vinstpåslag.

Drift- och investeringsredovisningens samband med årsredovisningens övriga delar

Drift- och investeringsredovisning

Driftredovisningen

Enligt 10 kap. 1 § LKBR ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten. Driftredovisningen ska utformas så att utfallen kan stämmas av mot fullmäktiges budget. Driftredovisningens budgetposter ska avse senast beslutad budget. I de fall utgiftsbeslut tagits under året ska uppgift lämnas om till vilka belopp och vid vilka tidpunkter budgetposterna justerats. Större avvikelser mellan årets och föregående års utfall samt budget kommenteras i förvaltningsberättelsen.

Driftsredovisningen innehåller interna poster och är en totalsummering av kostnader och intäkter i jämförelse mot budget. I driftredovisningen ingår eventuella generella statsbidrag, finansiella kostnader och intäkter på nämndnivå men justeras samlat på slutet i driftredovisningen.

	Bokslut 2023	Budget 2023	Avvikelse	Bokslut 2022
Kommunfullmäktige	16	16	1	14
Kommunens revisorer	6	6	0	5
Kommunstyrelsen	595	599	5	589
varav kommunstyrelsen/kommunledningsförvaltningen	507	599	92	555
varav verksamhetsstöd och service	2	0	-2	-8
varav Leanlink	86	0	-86	42
Överförmyndarnämnden	20	19	-1	16
Valnämnden	1	1	0	5
Äldrenämnden	1 614	1 634	20	1 519
Social- och omsorgsnämnden	1 778	1 725	-53	1 671
Barn- och ungdomsnämnden	3 887	3 831	-56	3 750
Bildningsnämnden	826	843	17	782
Kultur- och fritidsnämnden	442	446	3	409
Samhällsbyggnadsnämnden	547	545	-1	524
Exploateringsverksamhet*	-76	-78	-3	-246
Arbetsmarknadsnämnden	615	625	10	574
Bygg- och miljönämnden	70	68	-2	61
Delsumma verksamheten	10 341	10 280	-61	9 673
Pensionsenheten exkl. finansiella poster	224	156	-69	-1
Intern ränta*	-43	-43	1	-32
Ersättning från staten för höga sjuklönekostnader under Coronapandemin	0	0	0	-32
Resurs- och reservmedel, justering nytillkommen verksamhet	0	81	81	0
Finanssenheten exkl. finansiella poster	0	0	0	0
Avgår generella statsbidrag hos nämnderna	32	32	0	34
Avgår externa finansiella poster hos nämnderna	5	0	-5	4
Verksamhetens nettokostnader	10 560	10 507	-53	9 645

* Minustecken framför beloppet i kolumnerna för budget och bokslut motsvarar ett positivt resultat

Förändrade budgetramar under 2023

Förändringar av nämndernas budgetramar som finansierats med kommunstyrelsens resursmedel eller justeringar som avser försenad nytillkommen verksamhet efter att kommunfullmäktige beslutade om budget för 2023 den 6 december 2022 enligt nedan:

- Justering av budgetram för äldrenämnden och generella statsbidrag gällande statsbidraget "Säkerställ en god vård och omsorg om äldre" justeras med 55 mnkr. Beslut KS 230509 §148
- Kompensation pris och lön på sammanlagt 21 mnkr genomförs för nytt avtal för Kommunal (11,7 mnkr) och ökade hyror externa fastighetsägare (9,3 mnkr). Äldrenämnden kompenseras med 6,6 mnkr, social- och omsorgsnämnden med 6,7 mnkr, barn- och ungdomsnämnden med 7,4 mnkr och bildningsnämnden med 0,3 mnkr. Detta finansieras med reserv för pris och lön. Beslut KS 230509 §148.

Drift- och investeringsredovisning

- Justering för försenad driftstart av simhallen innebär att kommunstyrelsens ram har minskat med 31,15 mnkr. Justeringen redovisas under "Resurs- och reservmedel, justering nytillkommen verksamhet". Teknisk justering.
- Justering för försenad driftstart av Vasahallen innebär att kultur och fritidsnämndens ram har minskat med 4,724 mnkr. Justeringen redovisas under "Resurs- och reservmedel, justering nytillkommen verksamhet". Teknisk justering.
- Justering för försenad driftstart av Fenomenmagasinet innebär att kommunstyrelsens ram har minskat med 2,2 mnkr. Justeringen redovisas under "Resurs- och reservmedel, justering nytillkommen verksamhet". Teknisk justering.
- Resursmedel på sammanlagt 16,5 mnkr till kultur och fritidsnämnden för anläggningsbidrag (7 mnkr), Social- och omsorgsnämnden för upprustning boende, säkerhetsläge och lågtröskelboende (8,5 mnkr) samt till Samhällsbyggnadsnämnden för trygghetsåtgärder (1 mnkr). Beslut KS 231114 § 333.
- Justering för försenad driftstart av fyra anläggningar innebär att kultur och fritidsnämndens ram har minskat med 3,1 mnkr. Justeringen redovisas under "Resurs- och reservmedel, justering nytillkommen verksamhet". Teknisk justering.

Nämndernas budgetavvikelser för 2023

Budgeten är ett viktigt instrument för styrning av kommunens verksamheter. Kommunfullmäktige har i budgetbeslutet gjort en prioritering av hur kommunens intäkter som främst består av skatteintäkter ska användas. En förutsättning för att uppnå god ekonomisk hushållning är därför att nämnderna klarar att bedriva verksamheten inom ramarna för den tilldelade budgeten.

Nämnderna redovisar sammantaget en budgetavvikelse med minus 58 mnkr jämfört med budget vilket motsvarar 0,6 procent av deras samlade budget.

Budgetavvikelser för helår 2023 och utfall i bokslut 2022, belopp i mnkr

	Bokslut 2023	Prognos helår 2023 okt	Prognos helår 2023 aug	Prognos helår 2023 mars	Bokslut 2022
Kommunstyrelsen	92	92	82	54	26
Verksamhetsstöd och service	-2	1	4	3	8
Övriga nämnder	1	0	0	-1	0
Summa	91	94	86	56	34
Äldrenämnden	20	30	30	0	-13
Leanlink äldreomsorg	-40	-46	-46	-39	-25
Social- och omsorgsnämnden	-53	-40	-35	-20	-13
Leanlink social omsorg	-46	-37	-37	-37	-17
Arbetsmarknadsnämnden	10	11	4	0	15
Överförmyndarnämnden	-1	-1	-1	0	2
Summa sektor Valfärd och socialpolitik	-110	-83	-86	-96	-52
Barn- och ungdomsnämnden	-56	-50	-38	0	-30
Bildningsnämnden	17	7	0	-5	21
Kultur- och fritidsnämnden	3	0	0	0	0
Summa sektor Utbildning, kultur och fritid	-36	-43	-38	-5	-10
Samhällsbyggnadsnämnden	-1	0	1	0	0
Bygg- och miljönämnden	-2	-3	-3	-4	3
Summa sektor Samhällsplanering	-3	-3	-2	-4	3
Summa nämndernas budgetavvikelse	-58	-35	-41	-49	-24

Nedan redovisas kommentarer till större avvikelser jämfört med budget i nämndernas bokslut. Ytterligare kommentarer till nämndernas resultat finns att läsa i respektive nämnds verksamhetsberättelse som behandlas av kommunfullmäktige i april.

Drift- och investeringsredovisning

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott på 92 mnkr. Orsaken till överskottet är framförallt positiva avvikelser inom ej ordinarie verksamhet. Främst påverkas resultatet av tomträttsförsäljningar som skett under året och där reavinster på 52 mnkr bokförts hos kommunstyrelsen. Därutöver har det skett en minskad avsättning för pensioner kopplat till anställda inom Räddningstjänsten Östra Götaland. Det handlar om ett antal brandmän som tidigare (innan Kommunalförbundet bildades) varit anställda i Linköpings kommun och avsättningen har i år minskats med 11 mnkr. Härutöver har en reglering av för mycket inbetald skatt till Skatteverket avseende sociala avgifter gjorts med 4 mnkr. I september erhöll kommunen elstöd med motsvarande 6 mnkr som även detta bokfördes centralt hos kommunstyrelsen. Exkluderat ovan poster innebär således ett överskott med 20 mnkr för ordinarie verksamhet.

Verksamhetsstöd och service

Verksamhetsstöd och service redovisar ett underskott på 2 mnkr. Underskottet kan förklaras av att förvaltningen avsett finansiera utvecklingskostnader med överskott från löpande verksamhet, men att överskottet inte blev lika högt som prognostiserat.

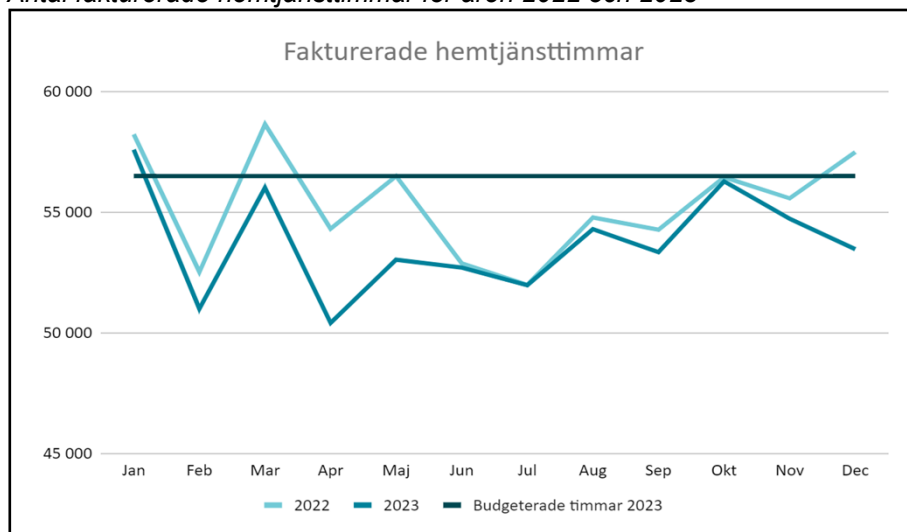
Äldrenämnden

Äldrenämnden redovisar ett överskott på 20 mnkr. Samtliga verksamheter förutom förvaltningen redovisar positivt resultat för 2023. De största överskotten finns inom hemsjukvården med överskott på 11 mnkr, samt vård och omsorg om äldre med 9 mnkr. Inom hemsjukvården beror överskottet främst på att utförarna debiterat mindre utförd tid än budgeterat. Inom vård och omsorg om äldre är den huvudsakliga anledningen att budgeten för kompetensutveckling inte nyttjades fullt ut.

Under året har ett antal statsbidrag finansierat delar av äldrenämndens verksamhet. Drygt 111 mnkr har fördelats till olika aktiviteter och satsningar. Det är till *God vård och omsorg om äldre*, 59 mnkr som använts till att stärka hemtjänst och hemsjukvård samt projekt Beata (trygghetsskapande teknik), *Äldreomsorgslyftet*, 25 mnkr till yrkesutbildningar inom vård och omsorg, *ökad bemanning sjuksköterskor på särskilt boende*, 18 mnkr och *verksamhetsförlagd utbildning (VFU)*, ca 10 mnkr.

Fakturerade hemtjänsttimmar har minskat med 2,8 procent jämfört med föregående år (från 55 309 timmar till 53 744 timmar i snitt per månad). I början av året minskade antalet timmar jämfört med 2022, men från och med införandet av områdesbaserad vård och omsorg i hemmet i maj 2023 var nivån densamma som 2022 fram till och med oktober. Under senhösten sågs återigen en minskning av fakturerade hemtjänsttimmar.

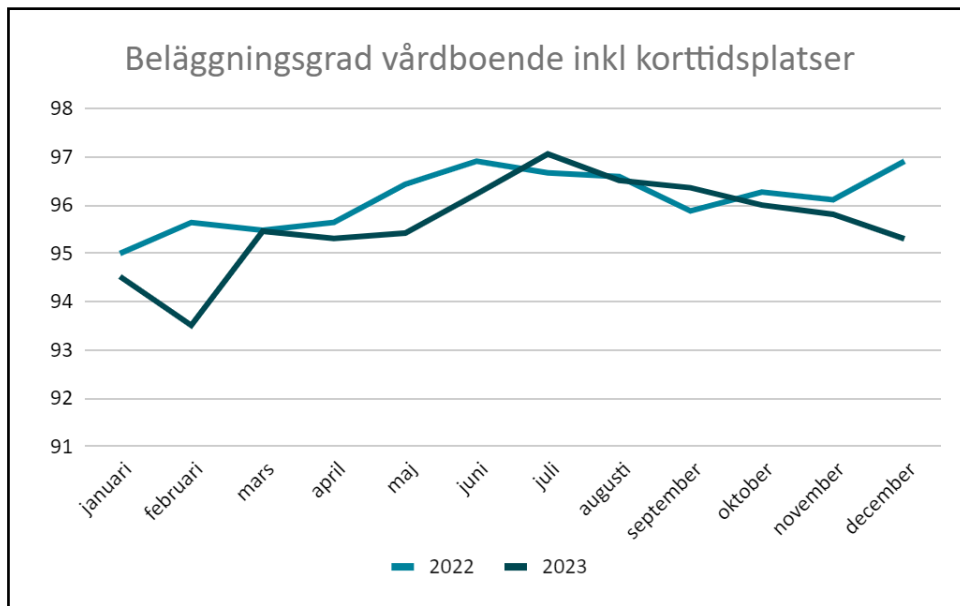
Antal fakturerade hemtjänsttimmar för åren 2022 och 2023

Drift- och investeringsredovisning

Beläggingsgrad vårdboende inkl. korttidsplatser för åren 2022 och 2023, i procent

Beläggingsgraden för 2023 summerar till cirka 95 procent vilket är lägre än budgeterad nivå (97 procent) och lägre än föregående år.

Leanlinks verksamheter inom äldreomsorg

Leanlinks verksamheter inom äldreomsorg redovisar ett underskott på 40 mnkr. Både omställningskostnader för införande av dygnsvård samt omställningskostnader för införande av framtidens vård i hemmet påverkar resultatet negativt. De högre verksamhetskostnaderna inom äldreomsorgen beror främst på bemanningssjuksköterskor men också på att verksamheten har en generellt ökad vårdtyngd. Detta påverkar bland annat kostnader avseende rehab samt kommunsjukvård som baserad på ökad grad av somatik vilket medför ökad vårdtyngd och medicinsk komplexitet.

Social- och omsorgsnämnden

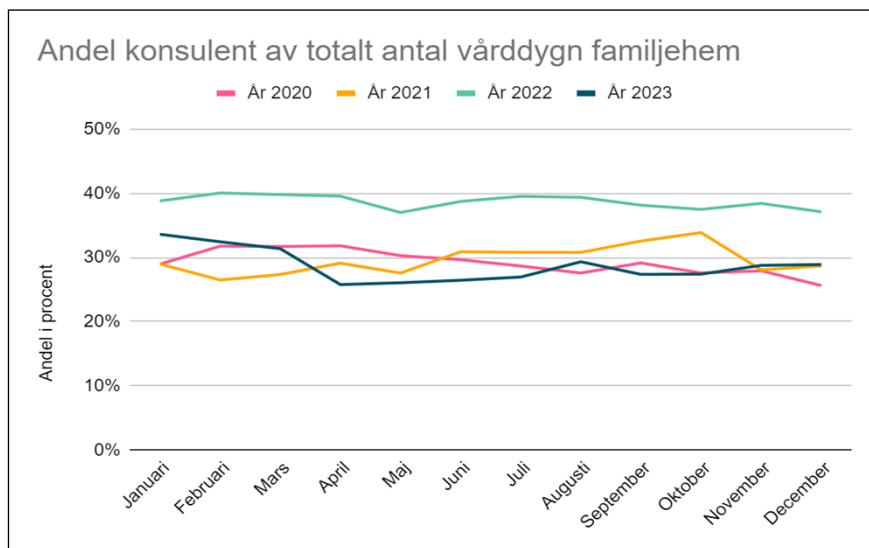
Social- och omsorgsnämnden redovisar ett underskott på 53 mnkr. Insatser inom LSS, SFB och HSL (LSS-boenden, assistans, daglig verksamhet) gjorde ett underskott på 38 mnkr vilket beror på skillnad i OPI-ersättningen för de externa boendena, ökade lokalkostnader, ökade kostnader till Försäkringskassan för assistans, uppstart nytt gruppboende samt ökad volym för externa placeringar. Insatser inom socialpsykiatri gjorde ett underskott om 9 mnkr vilket främst beror på skillnad i OPI-ersättning till externa boenden, ökade lokalkostnader samt externa placeringar med komplexa behov. Barn- och ungdomsvårdens underskott på 19 mnkr beror främst på ökade kostnader för dygnsplaceringar. Framförallt har kostnader relaterade till gängkriminalitet ökat. Missbruksvården hade dock lägre kostnad än budget och gjorde ett överskott med 8 mnkr.

Kostnaderna för dygnsplaceringar vuxna har totalt minskat med 11 procent 2023 jämfört med föregående år. Även antal vård dygn för vuxna har minskat, detta som följd av ett strukturerat arbete med hemmaplanslösningar och att erbjuda öppen verksamhet. Under hösten har en ökning skett av antalet HVB-placeringar samt skyddat boende, dessutom har andelen kostsamma placeringar ökat. Detta sammantaget ger en ökning av både kostnader och vård dygn och därmed ett sämre ekonomiskt resultat jämfört med prognosen för året.

Förvaltningen har arbetat med familjehemsstrategin för att minska andelen av den dyrare vårdformen konsulentstödda familjehem. Utvecklingen under 2023 innebär färre konsulentstödda familjehem och fler egna arvoderade familjehem. År 2023 var den genomsnittliga andelen cirka 29 procent, jämfört med år 2022 då andelen var 39 procent. Därmed har kostnaderna för familjehem minskat, något som finansierat de höjda arvoden som rekommenderats av SKR. Målet är att ha max 25 procent andel konsulentstödda familjehem. Totalt har antal vård dygn i familjehem ökat med 7 procent jämfört med 2022.

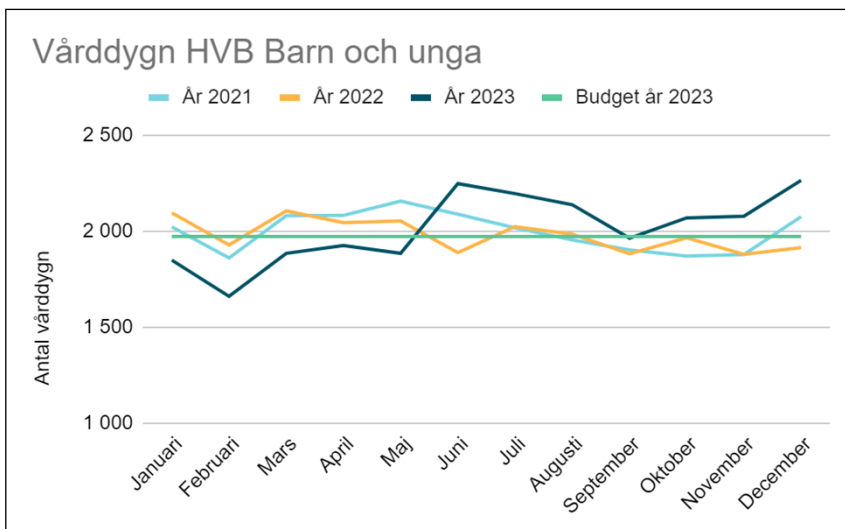
Drift- och investeringsredovisning

Andelen konsulentstödda familjehem, i procent

Antal vårddygn i HVB-hem låg fram till maj på en lägre nivå än tidigare år. Det har därefter behövt göras fler placeringar, i vissa fall kopplade till gängkriminaliteten och nivån av vårddygn har ökat kraftigt och därigenom även ökade kostnader. I början av året gjordes bedömningen att det skulle bli ett överskott vilket till slut som en följd av samhällsutvecklingen blev ett underskott. Totalt ökar antal vårddygn i HVB-hem med 1,8 procent där månaden december låg 19 procent över förra året.

Antalet vårddygn i HVB-hem under åren 2021 till 2023 samt jämfört med budget 2023

Andelen av kostnader för placeringar inom HVB, stödboende och SiS för barn och unga med kopplingar till gängkriminalitet uppgick 2023 till 22,1 procent för perioden januari till december. Detta motsvarar en kostnad på 40,8 mnkr under 2023. Den uppskattade merkostnaden 2023 (jämfört med tidigare år) ligger runt 25-30 mnkr (även under tidigare år har det funnits placeringar kopplade till gängkriminalitet).

Leanlinks verksamheter inom social omsorg

Leanlinks verksamheter inom social omsorg redovisar ett underskott på 46 mkr. Det är till stora delar kopplat till LSS där kostnaderna för personlig assistans överstiger ersättningsnivåerna. Utöver detta är det kostnader för lediga platser inom gruppboende som inte nyttjas, vilket innebär att intäkten för platsen försvinner men personalkostnaden finns kvar under den tid det tar att fördela om personalen. Kostnaderna har även ökat kopplat till rätten till önskad högre sysselsättningsgrad och en minskning av delade turer.

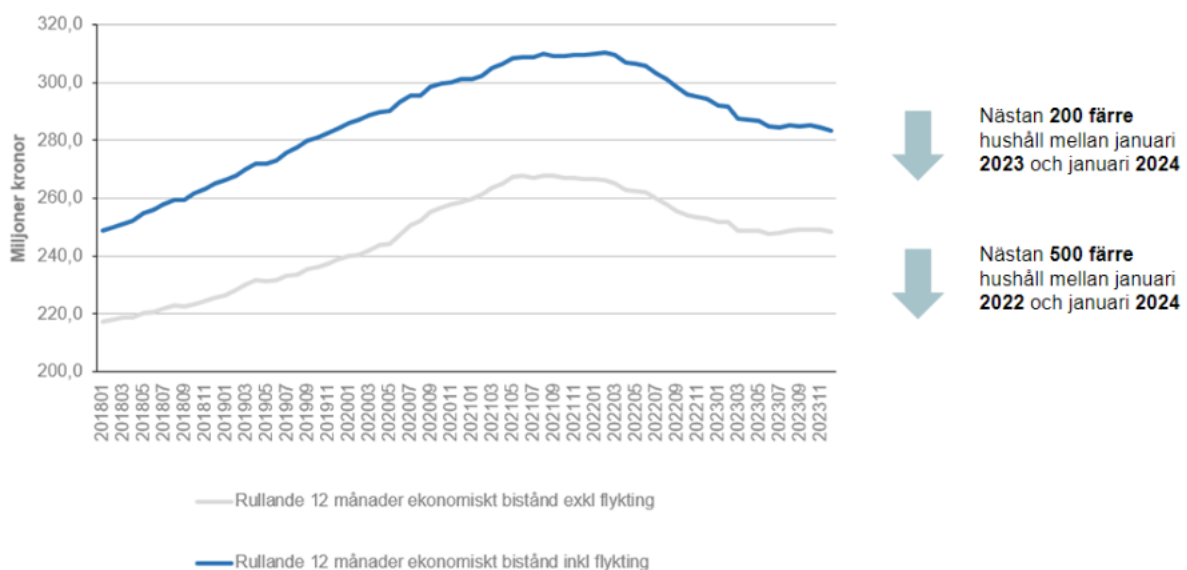
Drift- och investeringsredovisning

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden redovisar ett överskott på 10 mnkr. Avvikelsen beror framför allt på ett stort överskott kopplat till ekonomiskt bistånd med 23 mnkr, som i sin tur dras ner något av ett underskott på vuxenutbildningen med 10 mnkr. Överskottet för ekonomiskt bistånd beror framför allt på färre utbetalningshushåll än på flera år och underskottet på vuxenutbildningen beror huvudsakligen på lägre interkommunala intäkter, ökade lokalkostnader, lägre statsbidrag samt ett vikande elevunderlag.

För hela 2023 har ca 11 mnkr mindre betalats ut i ekonomiskt bistånd jämfört med 2022. Diagrammet visar utvecklingen av utbetalt ekonomiskt bistånd (inklusive inbetalningar som exempelvis returer, förskott på förmån och återkrav) där varje punkt motsvarar nettokostnaderna de senaste 12 månaderna (detta för att eliminera månadsvisa svängningar). Diagrammet innehåller uppgifter från januari 2018 till och med december 2023. Där går att utläsa att den nedåtgående trenden som varade under hela 2022 fortsätter även under 2023 års första månader. Under andra halvan av 2023 har en stabilisering av kostnaderna skett. Den nivån som kostnaderna stabiliserats på är dock lägre än budgeterat, vilket ger upphov till positiva avvikelser jämfört med budget.

Kostnader för ekonomiskt bistånd i 12-månadersperioder

Det lägre antalet utbetalningshushåll har även haft effekter på gruppen långvariga hushåll (aktuella mer än två år). Den gruppen har i genomsnitt under året minskat med nästan 180 individer jämfört med föregående år. Det låga antalet utbetalningshushåll har inneburit att kostnaderna minskat under 2023 jämfört med 2022, trots ökning i snittkostnaden för ekonomiskt bistånd per hushåll. Ökningen av snittkostnaden kan framför allt härledas till en ovanligt stor ökning av riksnormen (8,6%) mellan 2022 och 2023 samt högre hyresökningar än normalt. Kopplat till snittkostnader per hushåll finns ett pågående uppdrag där förvaltningen identifierat flera fokusområden att arbeta vidare med under 2024, i syfte att sänka snittkostnaderna.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden redovisar ett underskott om drygt 1 mnkr. Underskottet förklaras av en förändring som uppstått på grund av nämndens nya rutin för arvodesutbetalning

Barn- och ungdomsnämnden

Barn- och ungdomsnämnden redovisar ett underskott på 56 mnkr. Såväl nämndens anslagsdel som kommunala enheter visar underskott. Inom de kommunala enheterna visar förskolan ett negativt resultat om 8 mnkr och grundskolan 34 mnkr där enheterna inom årskurs F-6 står för nästan hela underskottet. De kommunala enheterna har genom förändrat barn- och elevantal, haft svårt att ställa om sin organisation vilket visas i ett underskott främst avseende personalkostnader. Inom förskolan har verksamheten avseende omsorg för kvällar, nätter och helger haft svårigheter med anpassningen till nya budgetförutsättningar.

Drift- och investeringsredovisning

Den största budgetavvikelsen inom nämndens anslagsdel beror på att lokalkostnaderna har överskridit budget. Beslut som togs om effektivt lokalutnyttjande har haft en dämpande effekt på lokalkostnaderna år 2023 och kommer ge ytterligare effekt år 2024 och år 2025. Kostnaderna för skolskjutsar har också ökat på grund av att fler elever har beviljats skolskjuts under året samt prishöjning från Östgötatrafiken avseende läsårskort.

Bildningsnämnden

Bildningsnämnden redovisar ett överskott på 17 mnkr. Överskottet finns inom gymnasieskolan och beror dels på att antalet inpendlande elever från andra kommuner varit betydligt fler än budgeterat vilket lett till högre intäkter i form av interkommunal ersättning hela 2023. Dessutom har nämnden haft lägre kostnader för elev ersättningar på gymnasiet till följd av färre elever på yrkesprogram under läsåret 2022/2023.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget på 3 mnkr. Av detta redovisar nämnden ett överskott om 7 mnkr vilket till största del förklaras av överskott på anläggningssidan. Nämndens enheter redovisar ett negativt resultat om 4 mnkr, vilket till största del förklaras av underskott på Linköpings konst och museer, Kulturskolan och förvaltningskontoret.

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar ett underskott på 1,5 mnkr för 2023. Nämndens resultat påverkas mest av underskottet som orsakas av ökade kapitalkostnader, som är resultat av ökade investeringar. På grund av den stora mängden snö som föll under december fick nämnden vidta extra åtgärder och vinterväghållningen gör ett underskott på cirka 3 mnkr.

Bygg- och miljönämnden

Bygg- och miljönämnden redovisar ett underskott på 1,7 mnkr. Bygglovsverksamheten går med underskott som en direkt konsekvens av marknadsläget inom byggbranschen där inflationen och nuvarande räntenivåer har kraftigt påverkat volym i jämförelse med tidigare åren. Minskningen avser både företags- och privatpersonärenden.

Drift- och investeringsredovisning

Investeringsredovisning

Enligt 10 kap. 2 § LKBR ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet. Investeringsredovisningens budgetposter ska avse senast beslutad budget. I de fall utgiftsbeslut tagits under året ska uppgift lämnas om till vilka belopp och vid vilka tidpunkter budgetposterna justerats. Fleråriga pågående och under året avslutade investeringar ska kunna stämmas av mot beslutade eller beräknade totalutgifter. Investeringsredovisningen är upprättad i enlighet med rekommendation RKR R14 från Rådet för kommunal redovisning.

De kommunala koncernföretagens investeringar

Enligt RKR R14 ska investeringsredovisningen även omfatta de kommunala koncernföretagens investeringar som kommunfullmäktige tagit ställning till. I enskilda fall kan kommunfullmäktiga fatta beslut om särskilda investeringsobjekt men några sådana beslut finns inte tagna för koncernföretagen per 2023-12-31.

Kommunens investeringar och exploateringsverksamhet, belopp i mnkr

Verksamhet	Bokslut 2023	Investeringsram 2023	Avvikelse
Kommunstyrelsen	137	438	301
varav strategisk markreserv	0	150	150
varav nya simhallen, Saab Arena	46	151	105
varav kommunledningsförvaltningen	9	53	44
varav Säkerhet	1	2	1
varav Verksamhetsstöd och service	79	78	-1
varav Leanlink	2	4	2
Äldrenämnden	3	11	8
Social- och omsorgsnämnden	2	1	-1
Barn- och ungdomsnämnden	10	26	16
Bildningsnämnden	2	9	7
Kultur- och fritidsnämnden	6	83	77
Samhällsbyggnadsnämnden	325	389	64
Arbetsmarknadsnämnden	3	5	2
Bygg- och miljönämnden	0	1	1
Summa	488	963	475

Förändrad investeringsram under 2023

Nämndernas investeringsramar har utökats enligt beslut KS 2022-73 med totalt 230 mnkr

- 1,3 mnkr till arbetsmarknadsnämnden för bevakningsbil
- 10,3 mnkr till äldrenämnden för medicinskåp
- 188 mnkr till kommunstyrelsen för nya simhallen och investeringar i säkerhet och civilt försvar
- 30 mnkr till kultur- och fritidsnämnden avseende motionsspår i Ekängen, konstgräsplan i Lingham, inventarier i Vasahallen, nya simhallen, ny traktor vid Gamla Linköping sam återlåningsmaskin på biblioteket.

Kommunens investeringsram utökats enligt beslut KS 2023-89 med totalt 17,5 mnkr

- 17,5 mnkr till Verksamhetsstöd och service för ytterligare investeringar i IT-utrustning

Nämndernas kommentarer till avvikelser från investeringsramen 2023

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens investeringsram utökades med ej förbrukade investeringsmedel från 2022. Denna överföring inkluderade 150,7 mnkr för simhallen där projektet som initialt skulle ha varit klart hösten 2022 fördröjdes. Investeringsramen har inte förbrukats under 2023 heller då kommunen inte är överens med leverantören om vissa fakturerade kostnader. Investeringar inom civil beredskap pågår.

Tilläggsinvesteringar avseende Palatset 2, Saab Arena, som förvärvades 2022 har skett under året med 8 mnkr. Investeringsramen för strategiska markinköp på 150 mnkr har inte nyttjats under 2023.

Drift- och investeringsredovisning

Verksamhetsstöd och service

Investeringarna består huvudsakligen av IT-utrustning och gemensamma utvecklingsinsatser för förvaltningen. LKDATA står för det absolut största investeringsbehovet. Verksamhetsstöd och service har fått en utökad investeringsram med 17,5 mnkr under 2023 för att komma ikapp med reinvesteringar från tidigare år.

Äldrenämnden

Årets investeringsram på 11 mnkr används inte fullt ut då investering i digitala medicinskåp kommer att förskjutas till tredje kvartalet 2024. Investeringar har skett i välfärdsteknik, projektet Beata.

Social- och omsorgsnämnden

Investeringarna avser kontorsutrustning vid förvaltningens flytt till Repslagaregatan 6 samt rehatrustning till nya simhallen.

Arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsnämnden har nyttjat 2,8 mnkr av den totala investeringsramen på 5,1 mnkr vilket leder till en avvikelse på 2,3 mnkr. Avvikelsen beror till viss del på att samtliga maskiner inom arbetsmarknadsinsatser som togs upp i 2023 års planeringsunderlag inte behövde införskaffas under 2023.

Barn- och ungdomsnämnden

Årets investeringsram har inte förbrukats främst beroende på att inventarier från nedlagda förskole- och skolenheter nyttjats före nyinköp. Avsatta investeringsmedel avseende Lejonfastigheters investeringar i fastighetstillbehör har inte förbrukats enligt plan.

Bildningsnämnden

De kommunala verksamheterna har under 2023 haft svårigheter att nå en ekonomi i balans. Det har lett till att verksamheterna dragit ner på alla inköp så långt det varit möjligt. Investeringsramen har därför inte nyttjats i så stor utsträckning under 2023.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden har under 2023 haft investeringsutgifter på 5,7 mnkr. Det utrymme som inte används beror på försenade och framskjutna projekt.

Samhällsbyggnadsnämnden

Nämnden har under 2023 genomfört investeringar för 325 mnkr. Detta innebär ett ej utnyttjat investeringsutrymme om cirka 63 miljoner för året. Det outnyttjade utrymmet förklaras av förskjutning av Ullevileden.

I övrigt finns avvikelser inom exploateringsrelaterade investeringar som utnyttjar större utrymme än budgeterat främst på grund av snabbare utbyggnad i Näsby (Ekängen) och Djurgården jämfört med budget. Även reinvesteringar nyttjar ett större utrymme än budget, huvudsakligen på grund av fördröjningar.

Kommunens fem största investeringar

Kommunens fem största investeringar 2023	Belopp mnkr
IT-investeringar, LK-Data	79
Nya Simhallen	38
Djurgården Etapp 1	35
Tinnerbäcksravinen	15
Ekängen	14
Summa	180

Drift- och investeringsredovisning

Färdigställda och pågående projekt

Pågående projekt är sådana investeringar som inte har blivit slutförda och aktiverade som anläggningstillgång. Avskrivningar och intern ränta beräknas inte för pågående projekt men när de tas i bruk och aktiveras belastas nämnderna med denna kostnad. Utgifter för pågående projekt under 2023 uppgick till 260 mnkr, jämfört med 249 mnkr föregående år. Av dessa 260 mnkr avser 38 mnkr projektet ny simhall.

Färdigställda projekt, belopp i mnkr

Färdigställda projekt	Utgifter/inkomster sedan projektets start			Varav årets investeringar		
	Beslutad budget	Ack. utfall netto-investering ar	Budget - avvikel se	Budget 2023	Utfall 2023 netto-investerin gar	Budget- avvikel se
Kommunstyrelsen	84	82	2	84	82	2
<i>varav Kommunledn förv</i>	2	1	1	2	1	1
<i>varav VSS (LKDATA & Ebbepark)</i>	78	79	-1	78	79	-1
<i>varav Leanlink</i>	4	2	2	4	2	2
Äldrenämnden	11	0	11	11	0	11
Social och omsorgsnämnden	1	2	-1	1	2	-1
Barn och ungdomsnämnden	26	10	16	26	10	16
<i>varav nya platser</i>	18	3	15	18	3	15
<i>varav återanskaffning</i>	8	7	1	8	7	1
Bildningsnämnden	9	2	7	9	2	7
<i>varav inventarier och läromedel</i>	7	2	5	7	2	5
<i>varav nya platser</i>	2	0	2	2	0	2
Kultur och fritidsnämnden	7	3	4	7	3	4
<i>varav återanskaffning</i>	7	3	4	7	3	4
<i>varav konstinköp</i>	0	0	0	0	0	0
Arbetsmarknadsnämnden	5	3	2	5	3	2
Samhällsbyggnadsnämnden	476	641	-165	70	127	-58
Exploatering	206	258	-51	19	26	-8
<i>varav Folkungavallen områdesgator</i>	23	22	1	0	5	-4
<i>varav Pilotgatan Tannefors 1:13</i>	9	8	1	4	3	1
Övriga investeringar	236	291	-56	37	44	-7
<i>varav Tinnerbäckravinen</i>	15	19	-4	10	15	-5
<i>varav Stångån, renovering kaj</i>	14	13	1	6	6	0
Reinvesteringar	34	92	-58	14	56	-43
<i>varav Beläggningsprogram</i>	40	39	1	40	38	2
<i>varav Broreparation GC-bro över Stångån</i>	4	4	0	4	4	0
Bygg- och miljönämnden	0	0	0	1	0	1
Summa färdigställda projekt	620	742	-122	215	229	-15

Drift- och investeringsredovisning

Pågående projekt, belopp i mnkr

Pågående projekt	Utgifter/inkomster sedan projektets start			Varav årets investeringar		
	Beslutad budget	Ack. utfall netto-investeringar	Budget - avvikel se	Budget 2023	Utfall 2023 netto-investerin gar	Budget-avvikel se
Kommunstyrelsen	1 193	895	298	353	55	298
varav strategisk markreserv	150	0	150	150	0	150
varav Civil beredskap	53	9	44	53	9	44
varav ny simhall	991	878	113	151	38	113
varav Saab Arena	0	8	-8	0	8	-8
Äldrenämnden	0	3	-3	0	3	-3
Kultur och fritidsnämnden	77	6	71	76	3	73
varav motionsspår Ekängen	4	0	4	4	0	4
varav konstgräsplan Lingham	8	0	7	8	0	8
varav ny simhall, inventarier	10	3	7	10	2	8
varav idrottshall Vasahallen	4	1	3	3	0	3
varav tinnerbäcksbadet	3	0	3	3	0	3
varav konstgräsplan Skarpan	7	0	7	7	0	7
varav naturgräs Ekängen	6	0	6	6	0	6
varav konstgräs Lambohov	8	0	8	8	0	8
varav Ryd motionscentrum	8	0	8	8	0	8
varav upprustning Ryd Solhaga	3	0	3	3	0	3
varav upprustning Lingvallen	2	0	2	2	0	2
varav traktor/avant	1	0	1	1	0	1
varav återlämningsmaskin	6	1	5	6	1	5
varav bokbuss	8	0	8	8	0	8
Samhällsbyggnadsnämnden	2 069	0	1 697	319	198	121
Stora Projekt	324	28	296	76	4	73
varav Ullevileden	324	28	296	74	4	71
varav utveckling av Tinnisområdet	0	0	0	6	0	6
Exploatering	457	228	229	93	102	-9
varav Djurgården Etapp 1	86	53	32	24	35	-12
varav Folkungavallen Torg	24	22	2	9	9	0
varav Näsby 5:55 Uppsamlingsgata Ekängen	24	17	8	9	14	-5
varav Näsby 5:55 Dagvattenkanal Ekängen	14	11	3	3	10	-7
Övriga investeringar	1 052	79	973	84	61	23
Varav belysning avtalsförslag Ambitionshöjning 2023	16	9	8	11	9	2
varav Stadsdelslekplats vid Ekholmens skatepark	6	6	1	6	6	0
varav Stadsdelspark Johannelundsparken	12	4	9	6	3	3
varav upprustning GC-väg Vasavägen	15	8	7	3	7	-4
Reinvesteringar	236	37	199	66	31	35
varav belysning reinvesteringar 2023 avtalsdel 3	15	11	4	15	11	4
Summa pågående projekt	3 339	904	2 063	748	260	488

Drift- och investeringsredovisning

Sammanställning av investeringar, belopp i mnkr

Summa investeringar	Utgifter/inkomster sedan projektets start			Varav årets investeringar		
	Beslutad budget	Ack. utfall netto-investeringar	Budget - avvikelse	Budget 2023	Utfall 2023 netto-investeringar	Budget-avvikelse
Summa färdigställda projekt	620	742	-122	215	229	-15
Summa pågående projekt	3 339	904	2 063	748	260	488
Summa investeringar	3 959	1 646	1 941	963	488	475

Kommunens exploateringar

Kommunens exploateringsverksamhet anskaffar, utvecklar och iordningsställer mark för bostads- och verksamhetsändamål. I de fall avsikten är att sälja en färdigställd exploateringsfastighet ska denna klassificeras och värderas som en omsättningstillgång. Gator, parkmark, belysning med mera, som kommer att finnas kvar i kommunens ägo redovisas som anläggningstillgångar och ingår i kommunens investeringsredovisning. Dessa investeringar kommer att påverka kommunens budget i form av drifts- och underhållskostnader.

Exploateringsredovisning, belopp i mnkr

Exploateringsredovisning	Bokslut 2023	Budget 2023*	Bokslut 2022
Intäkter markförsäljning	171	78	225
Exploateringsbidrag och övriga intäkter	4	15	38
Vinst avslutade projekt	28	0	40
Summa intäkter	202	93	303
Kostnader mark	-13	-12	-29
Förlust avslutade projekt	-1	0	-26
Övriga kostnader	-2	-3	-2
TRV medfinansiering (förbifart Himna & landningsbana)	-112	0	0
Summa kostnader	-127	-15	-57
Resultat	76	78	246

*Linköpings kommun har ett årligt resultatkrav på 78 mnkr för exploateringsverksamheten

Årets resultat från exploateringen uppgår till 76 mnkr, vilket är 2 mnkr lägre än budget. Resultatet för året har minskat beroende på kostnader av engångskaraktär avseende medfinansiering till statlig infrastruktur, denna kostnad uppgår till 112 mnkr.

Försäljning av mark/byggrätter uppgår till 171 mnkr för året, vilket historiskt sett är en hög volym men ändå väsentligt lägre än förväntat inför året. Intäkterna från markförsäljningen består av ett fåtal projekt där Stångåstadens markköp i Folkungavallen och Djurgården står för drygt 100 mnkr av intäkterna. Sammanlagt har mark sålts inom åtta projekt vilket historiskt sett är ett lågt antal. Även antalet ingångna markanvisningsavtal under året är lågt jämfört med tidigare år. Flertalet äldre projekt har avslutats under året vilket medfört ett positivt resultat.

Revisionsberättelse för Linköpings kommun år 2023

Till Fullmäktige i Linköpings kommun
Organisationsnummer 212000-0449

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmannarevisorer/revisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens bolag och förbund. Granskningen har utförts av de förtroendevalda revisorerna som biträtts av sakkunniga.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse".

Resultatet av granskningen redovisas i separata revisionsberättelser som överlämnats till kommunfullmäktige. Resultatet av bolagsgranskningen redovisas i granskningsrapporter som överlämnats till respektive bolag.

Nedan redovisas vår bedömning av rättvisande räkenskaperna samt en sammanfattande bedömning av de enskilda revisionsberättelserna.

Vi bedömer att de redovisade resultaten som ligger till grund för nämndernas bedömningar av måluppfyllelsen är godtyckliga. Vi har svårt att bedöma måluppfyllelsen eftersom nämnderna inte anger vad som ska uppnås för året, annat än målformuleringar och beskrivande texter till varje kommunövergripande mål. Detta gör det svårt för kommunfullmäktige att bedöma om utvecklingen är i enlighet med den önskade utvecklingen och inriktningen som beskrivs i de kommunövergripande målen.

Kommunfullmäktige beslutade 1998-02-24 § 20 om att kommunens redovisning av pensionskostnader skall ske enligt den så kallade fullfonderingsmodellen, Det innebär en avvikelse från lagens krav att pensioner intjänade före 1998 inte ska ingå redovisningen. Kommunfullmäktige beslutade 2022-12-06 § 472 att redovisa värdeförändringar för pensioner intjänade före 1998 mot eget kapitalet.

Vi bedömer sammantaget att styrelse, flertalet nämnder och beredningar i Linköpings kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att social- och omsorgsnämnden delvis bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt, men från ekonomisk synpunkt inte tillfredsställande sätt. Vi bedömer att arbetsmarknadsnämnden och äldreomsorgsnämnden delvis bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Vi bedömer att barn- och ungdomsnämnden delvis bedrivit verksamheten på ett ekonomiskt tillfredsställande sätt.

Revisionsberättelse för Linköpings kommun år 2023

Vi bedömer att styrelsens, nämndernas och beredningarnas interna kontroll har varit tillräcklig, med undantag för arbetsmarknadsnämnden där nämndens interna kontroll bedöms delvis har varit tillräcklig.

Vi bedömer att räkenskaperna inte är rättvisande avseende redovisningen av pensioner intjänade före 1998.

Vi bedömer sammantaget att resultatet i årsredovisningen i allt väsentligt är förenligt med de finansiella målen för god ekonomisk hushållning som fullmäktige beslutat om. Vi bedömer att 3 av 11 verksamhetsmål uppnås och 8 delvis uppnås. Vi bedömer också att balanskravet uppnås.

Vi bedömer sammantaget att resultatet i årsredovisningen i allt väsentligt är förenligt med de målvärden fullmäktige beslutat om avseende de finansiella målen för god ekonomisk hushållning. Vi bedömer att de mål som beslutats för verksamheten delvis uppfylls i förhållande till underlaget som bedömningen baseras på.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2023, utifrån att kommunfullmäktige 1998-02-26 beslutat om att inte följa lagens krav avseende pensioner intjänade före 1998 samt i december 2022 beslutat om att inte följa lagens krav avseende redovisningen av räntekostnader för dessa pensioner .

Vi återoppar de till nämnderna avlämnade revisionsberättelserna, bifogad redogörelse och revisionsrapporter.

Linköping den 3 april 2024

Eva Lindblad

Rutger Starwing

Gunnel Öman Genneback

Erik Söderberg

Jacob Cervall

Dick Svensson

Elisabeth Jern

